

Modum kommune

ØKONOMIPLAN 2022-2025 BUDSJETT 2022

Kommunestyrets vedtak 10.12.21

Vi strekker oss lenger!

BUDSJETT 2022 – ØKONOMIPLAN 2022 -2025

1.	INNLEDNING	2
1.1	Tjenestetilbud	3
1.2	Folkehelse og levekår	5
1.3	Samferdsel og kommunikasjon	6
1.4	Omdømme og attraktivitet	7
2.	FORUTSETNINGER OG HOVEDTREKK	9
2.1	Økonomiske utviklingstrekk	9
2.2	Statsbudsjettet.....	9
2.3	Modum kommune	13
2.4	Driftsbudsjettet	16
2.5	Sektorene	20
3.	SENTRALADMINISTRASJON	23
3.1	Mål for sentraladministrasjonen	23
3.2	Sektorens driftsramme.....	23
3.3	Tjenesteområdenes drift	24
4.	UNDERVISNINGSSEKTOR	29
4.1	Mål for undervisningssektoren	29
4.2	Sektorens driftsramme.....	30
4.3	Tjenesteområdets drift	30
5.	HELSE- OG SOSIALSEKTOR	36
5.1	Mål for helse- og sosialsektoren.....	36
5.2	Sektorens driftsramme.....	37
5.3	Tjenesteområdenes drift	40
6.	KULTURSEKTOR	47
6.1	Mål for kultursektoren.....	47
6.2	Sektorens driftsramme.....	47
6.3	Tjenesteområdenes drift	49
7.	TEKNISK SEKTOR	54
7.1	Mål for teknisk sektor	54
7.2	Sektorens driftsramme.....	55
7.3	Tjenesteområdenes drift	56
8.	INVESTERINGER	62
8.1	Sentraladministrasjonen	63
8.2	Undervisning	64
8.3	Kultur	64
8.4	Teknisk	64
8.5	Finansiering	67

Vedlegg:

1. Talldel rådmannens forslag
2. Budsjett for tilsyn og kontroll 2022
3. Endring betalingsatser
4. Gebyrregulativ teknisk sektor
5. Mål i økonomiplanperioden
6. Budsjettpremisser
7. Kommunestyrets vedtak 10.12.21
8. Økonomisk oversikt drift

Kommunestyrets vedtak og endringer etter at rådmannens forslag ble lagt frem er merket med kursiv.

1. INNLEDNING

Rådmannen legger med dette fram sitt forslag til budsjett for Modum kommune for 2022 og økonomiplan for perioden 2022-2025.

Modum kommunes økonomiske rammer oppleves som stramme. Samtidig er det behov for å tilpasse tjenestetilbudet til endrede behov i befolkningen og å sikre utvikling i tråd med kommuneplanens målsetninger. Tydelige prioriteringer er viktig for å sikre økonomisk bærekraft i årene fremover.

Framlagt statsbudsjett ga noe lavere vekst i frie inntekter enn forutsatt i budsjettarbeidet. Netto driftsresultat ligger på *11,7 mill. kr som utgjør om lag 1 prosent*. Dette er i tråd med kommunens målsettinger, men lavere enn nasjonale anbefalinger.

Det er usikkert hvilke konsekvenser vi vil se framover som følge av koronapandemien. Det forutsettes at inntektssvikt og ekstra kostnader kompenseres også i 2022.

I budsjettforslaget er det gjort følgende prioriteringer:

- Tverretatlige tiltak rettet mot barn og unge styrkes med 1 mill. kr. Hovedsatsingen i 2022 blir Familiens hus, som nå etableres i Vektergården.
- Modum har i dag svært god dekningsgrad på boliger med heldøgns bemanning. Det foreslås å endre tilbudet. Dette vil innebære nedbemanning.
- Barnevernsreformen som gjelder fra 1.1.22 innebærer en rekke endringer i ansvarsfordelingen mellom stat og kommune. Helse- og sosialetaten er tilført 7,45 mill. kr som følge av dette.
- Innen undervisningssektoren styrkes barnehagenes ramme med drøyt 2 mill. kr, blant annet som følge av flere plasser.
- Satsing på digitalisering fortsetter. Det iverksettes tiltak i tråd med kommunens digitaliseringsstrategi, og driftsbudsjettet styrkes med ytterligere 1 mill. kr.
- Det foreslås økning i betalingssatser for flere kommunale tjenester.

På investeringssiden er det lagt inn store prosjekter i slutten av perioden, og foreslått investeringsramme er dermed i overkant av vedtatt måltall. Investeringene innen vann og avløp vil dekkes inn gjennom gebyrinntekter.

- I tråd med handlingsplan for investeringer i vann og avløp, budsjetteres det med midler til ny reservevannforsyning, til oppgradering av Bårud renseanlegg og opptrapping i utskifting av ledningsnett. Det opprettes ny stilling som prosjektingeniør.
- Spørsmål om skolebygg og framtidig skolestruktur må avklares. Det tas i planperioden høyde for en investering på 225 mill. kr til skolebygg.

Mål og satsingsområder for planperioden

Det er ingen tvil om at de største utfordringene kommune-Norge står overfor er knyttet til befolkningsutviklingen. Vi blir færre i yrkesaktiv alder, og betydelig flere vil få behov for pleie- og omsorgstjenester. I tillegg viser folkehelseprofilen i Modum at vi har utfordringer knyttet til levekår og folkehelse.

I kommuneplanen er det derfor satt søkelys på å tilpasse tjenestetilbudet til endringer i befolkningen. Samtidig må framtidige utfordringer møtes gjennom satsing på forebygging for å bedre innbyggernes livskvalitet, samt å begrense behovet for tjenester på et høyere omsorgsnivå. For å få nødvendig arbeidskraft er vi avhengig av at Modum er en attraktiv kommune med et godt kommunalt tjenestetilbud og lokale arbeidsplasser. Gode samferdselstilbud er også en viktig forutsetning.

Kommuneplanen har følgende hovedsatsingsområder:

- Folkehelse og levekår
- Tilpasning av tjenestetilbud i tråd med endringer i befolkning og behov
- Samferdsel og kommunikasjon
- Omdømme og attraktivitet

Prioriteringer i økonomiplanen innen disse områdene skal bidra til å nå kommunens målsettinger. I budsjettforslaget er det innarbeidet mål knyttet til satsingsområdene i kommuneplanen og for tjenestetilbudet.

Budsjettvedtak pkt 9 f

Alle sektorene skal gjennom planer og daglig drift bidra til at Modum er en bærekraftig kommune. Bærekraftig utvikling har tre dimensjoner som er gjensidig avhengig av hverandre: økonomisk bærekraft, miljømessig bærekraft og sosial bærekraft.

1.1 Tjenestetilbud

1.1.1 Tilpasning av tjenestetilbud i tråd med endringer i befolkning og behov

Utover på 2020-tallet forventes det en betydelig økning i antall innbyggere over 80 år. Telemarksforskning viser i sin rapport at Modum i dag har en svært god dekningsgrad av botilbud med heldøgns bemanning, og det legges opp til å redusere dette til landsgjennomsnittet innen 2025. Det er tidligere gjort reduksjoner innen eldreomsorgen. Det foreslås nå å redusere bemanning innen hjemmetjenester og Tun tilrettelagte tjenester.

Det er vanskelig å lage prognoser for antall barn, og anslagene for Modum har variert veldig bare i løpet av de siste årene. De siste prognosene viser en forventet nedgang i antall barn i kommunen. En slik utvikling vil få betydning for behovet for barnehage- og skolebygg.

1.1.2 Tjenesteutvikling

Utviklingsarbeid

IKT-budsjettet har blitt styrket over flere år. I tråd med målene i vedtatt digitaliseringsstrategi forslås å styrke digitaliseringsarbeidet med ytterligere 1 mill. kr. Blant annet opprettes det ny stilling ved IT-avdelingens helpdesk. I tillegg er innkjøp av nytt utstyr finansiert over investeringsbudsjettet.

Det er også et mål å øke bruk av digitale løsninger for innbyggerne. Alle elever i Modumskolen har nå en egen digital enhet, og det satses videre på nødvendig kompetanse. Innen pleie og omsorg fortsetter arbeid med velferdsteknologi og økt digital kompetanse hos eldre. Teknisk etat fortsetter arbeidet med digitalisering av byggesaksarkivet.

Heltidskultur

Modum kommune jobber med heltidskultur for å sikre kvaliteten på tjenestene til brukerne, samt å gjøre kommunen mer attraktiv som arbeidsplass. Gjennomførte tiltak har forbedret situasjonen, men målsettingene er ennå ikke nådd.

Nærværsarbeid

Det arbeides både på system- og individnivå for å forbedre nærværet i kommuneorganisasjonen.

Ny organisering

Hjemmetjenestene nord og sør er slått sammen og lokalisert i nybygg på Nedmarken.

Svangerskapsomsorg, helsestasjon for sped- og småbarn, forebyggende familieteam, barnevern og PP-tjeneste skal samles i Familiens hus. Leder er ansatt, og lokaler i 1. etasje i Vektergården skal være innflyttingsklare høsten 2022.

Interkommunalt samarbeid

Samarbeid med nabokommuner kan være hensiktsmessig for å få gode fagmiljøer, samt for å øke effektivitet og kvalitet i tjenestene. Modum samarbeider i flere retninger og i ulike organisasjonsformer. Fra sommeren 2021 er det felles NAV-kontor for Modum, Krødsherad og Sigdal. Utredning om interkommunalt samarbeid om brannvesen er ferdigstilt i 2021. Det pågår vurderinger blant annet av samarbeid om IKT- tjenester.

Tilpasning av kommunens tjenestetilbud

Kommunebarometeret

Kommunebarometeret er en sammenligning mellom kommuner. Modum har de senere år hatt god utvikling på plassering i Kommunebarometeret:

Plassering i	2017	2018	2019	2020	2021
Modum	317	220	163	92	61

Målet i forrige økonomiplan var plass 75 innen 2024. Dette målet er nådd med god margin. I det videre arbeidet kan vi ha en ambisjon om ytterligere forbedring.

Mål: Plassering i Kommunebarometeret bedre enn plass 50 innen 2025.

Lærlinger

Kommunestyret vedtok i sak 118/16 at «Kommunen skal videreføre satsning på lærlinger og det skal være minst en lærling pr. 500 innbygger».

Mål: Kommunen skal ha minimum 28 lærlinger.

Mål for enkelte tjenester er omtalt under hver sektor.

1.2 Folkehelse og levekår

Folkehelse og levekår er gjennom flere år løftet fram som et viktig satsingsområde. Modum har gjort seg bemerket med nybrottsarbeid, og ønsker fortsatt å være en foregangskommune innenfor forebyggende og helsefremmende arbeid.

Flere indikatorer viser at det er utfordringer knyttet til ungdomsgruppa i Modum. Kommunestyret vedtok i sak 56/17 et strategidokument for barn og unges oppvekstvilkår i Modum. Her legges det opp til at en økende andel av kommunens budsjett brukes til universelle tilbud.

Familiens hus etableres i Vektergården. I 2022 utarbeides kommunedelplan for oppvekstområdet.

Folkehelse og levekår

Redusere andel barn som lever i fattigdom

Noen barn vokser opp i familier med dårlig økonomi og opplever at de ikke har like gode muligheter som andre.

Kommunen skal bidra til at alle barn, uavhengig av inntekt, kan få en god oppvekst. Samtidig bør det arbeides for å redusere andelen barn som lever i fattigdom.

Barn i husholdninger med vedvarende lav inntekt,	2016	2017	2018	2019
Modum	14,0	13,5	12,9	13,3
Landet	10,3	10,7	11,3	11,7

(Kilde Bufdir, statistikk for 2019 er siste tilgjengelige tall)

Mål: Lavere andel barn i husholdninger med vedvarende lav inntekt.

Frafall fra skole og yrkesliv skal reduseres

Andel uføretrygdete 18-67 år	2017	2018	2019	2020
Modum	11,9	13,0	13,5	14,1
Landet	9,8	10,1	10,5	10,6
Andel uføretrygdete 18-24 år				
Modum	1,7	2,2	3,1	3,2
Landet	1,5	1,6	1,8	1,8

I Modum er en høyere andel av befolkningen uføretrygdede sammenlignet med landsgjennomsnittet, og det har vært en kraftig økning de siste åra. Vi ser en mer moderat økning nasjonalt. Også blant de yngre aldersgruppene ser vi denne tendensen.

Mål: Andel uføretrygdede skal reduseres.

Øke antall ungdommer i fysisk aktivitet (budsjettvedtak pkt 9 g)

Modum er pilotkommune for utprøving av fritidskortet, som skal bidra til at all ungdom kan delta i aktiviteter. Det foreligger bevilgning for første halvår 2022. Kommunestyret ber om en sak som redegjør for erfaringene med ordningen, for behandling i hovedutvalg for kultur, i drett og livsglede i mai og kommunestyret i juni.

Modum kommune skal legge til rette for nærturer og hverdagstrim. Kommunen skal støtte opp om nærmiljøtiltak og bidra til å legge til rette for egenorganisert aktivitet.

Mål: Andel ungdommer som er i daglig fysisk aktivitet

1.3 Samferdsel og kommunikasjon

Kommunestyret vedtok planprogram for ny riksvei 350 og avkjøring til fylkesvei 287 mot Sigdal i sak 68/17. Statens vegvesen har nå lagt arbeidet med Rv350 Hokksund-Åmot på is. Formannskapet vedtok i sak 131/21 at kommunedelplan for avkjøring mot Sigdal legges ut på høring.

Manglende framdrift i vegvesenets planer for nye kryssløsninger på riksveien gjennom Modum skaper utfordringer, blant annet for utvikling av næringsområder i kommunen. I sak 75/19 vedtok kommunestyret å be Statens vegvesen om spleiselag for å få gjennomført bygging av kryss ved Katfoss. Det jobbes nå parallelt med muligheten for ny kryssløsning ved Vikersund Nord.

Modum vil at ordinær, pendlertilpasset persontransport gjenopptas på Randsfjordbanen. Viken fylkeskommune støtter Modum kommune i dette og fylkestinget har senest i juni 2020 uttalt at Randsfjordbanen bør rustes opp for etablering av persontrafikk på strekningen Hokksund - Hønefoss. Før Ringeriksbanens ferdigstilling må det sees på muligheten for persontogtransport videre fra Hønefoss til Roa.

Samferdsel og kommunikasjon

Avkjøring til fylkesvei 287

- Kommunedelplan vedtas i 2022.

Kryssløsninger riksvei 350

- Arbeide videre for å få på plass nye kryssløsninger på Katfoss og ved Vikersund Nord.

Bedre kollektivtransporttilbud med buss og tog

- Samarbeide med fylkeskommunen om å få gjeninnført persontogtrafikk på Randsfjordbanen.

Økt gang/sykkelbruk

- Sykkelbruken skal være på landsgjennomsnittet mellom tettstedene i Modum i 2022.
- Samlet gang- og sykkelandel skal være på landsgjennomsnittet i 2022.

1.4 Omdømme og attraktivitet

Attraktiviteten til en kommune avgjøres av mange faktorer. Dette som bomiljø, barnehage- og skoleforhold, andre kommunale tjenester, tilgang til arbeid, kommunikasjon, naturkvaliteter, samt mulighet for opplevelser og kulturliv.

Modum vil arbeide for å øke sin attraktivitet, spesielt for unge, yrkesaktive mennesker. Det er også et mål at yrkesdeltakelsen blant innbyggere i yrkesaktiv alder skal øke gjennom planperioden.

Bolig

De senere årene har kommunen opparbeidet boligfelt i Melumenga og på Skredsvikmoen. I Vikersund er det utvikling av Vikersund sentrum nord som er hovedsatsingen. Her vil kommunen gjennom selskapet Vikersund Utvikling AS stå for videre utbygging. Det er for tiden også stor aktivitet fra private aktører. Dette gjør at kommunen må vurdere ytterligere kommunal satsing. Kommunestyret har bedt om en egen plan for boligutvikling som ledd i arbeidet med å øke attraktiviteten, blant annet for yngre personer. Planen legges fram for politisk behandling første halvår 2022.

Næringsområder

For å sikre god tilgang på attraktive næringsstomter vil Modum kommune prioritere utvikling av Skredsvikmoen næringsområde. Et område nordvest i Vikersund er også avsatt til næringsformål, og vil bli utredet nærmere.

Bredbånd

Utbygging av godt bredbåndstilbud i hele kommunen er viktig både for innbyggere og næringsliv. Kommunestyret vedtok i sak 34/20 eierstrategi for Midtkraft AS, der det ble gitt nødvendige rammebetingelser for at selskapet skulle kunne bidra til rask utbygging av bredbånd. Modum har både i 2019, 2020 og 2021 fått midler til bredbåndsutbygging fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom).

Omdømme og attraktivitet

Sysselsetting

Sysselsatte med	2017	2018	2019	2020
-bosted i Modum	6675	6827	6926	6737
-arbeidssted i Modum	5576	5736	5913	5756

Det har vært flere år med positiv utvikling i antall arbeidsplasser i Modum. I koronaåret 2020 ser vi imidlertid en nedgang.

Mål:

Økt antall sysselsatte med bosted i Modum.

Økt antall sysselsatte med arbeidssted i Modum.

Bredbånd

Det er bygd ut mye i de tettbygde strøkene i Modum, mens mange husstander utenfor tettbygde strøk ikke har tilbud om høyhastighetsbredbånd. I følge Nkoms dekningsoversikt for 2017 hadde 82 % over 100/10 Mbit/s. Dette har økt til 87 % i 2020.

Mål: 95 prosent bredbåndsdekning innen utgangen av 2023

Førstegangsetablerere (budsjettvedtak pkt 9 i)

Modum kommune skal bidra til at det til enhver tid er egnede og attraktive mindre boenheter tilgjengelig for førstegangsetablerere. I løpet av planperioden skal Modum kommune utarbeide boligutviklingsplan.

Mål: Øke andelen førstegangsetablerere som bosetter seg i Modum.

Vikersund 25. oktober 2021

Aud Norunn Strand
Rådmann

2. FORUTSETNINGER OG HOVEDTREKK

2.1 Økonomiske utviklingstrekk

Koronapandemien har preget Norge og verden sterkt det siste halvannet året. Gjenåpningen av samfunnet etter forsommeren har gitt et kraftig oppsving i husholdningenes etterspørsel etter varer og tjenester. Aktiviteten er nå høyere enn før koronapandemien. Arbeidsledigheten går raskt nedover og store deler av næringslivet venter høy vekst i tiden fremover. Finansdepartementet mener det ligger an til en høykonjunktur i norsk økonomi og at arbeidsledigheten vil være lavere enn snittet for de siste 20 årene.

Selv om gjenåpningen har gitt positiv utvikling, forventer Regjeringen at tiltakene for arbeidsledige og permitterte fortsatt vil være på et høyt nivå i 2022 og særlig tiltak rettet inn mot de som har vært lenge utenfor arbeidslivet.

Økt aktivitet og stigende lønnsvekst øker sannsynlighet for økt renteoppgang. Norges Bank økte styringsrenten til 0,25 prosent ved rentemøtet i september. Det er sannsynlig at ny renteøkning kommer mot slutten av 2021. Usikkerhet om virkningen av høyere renter og videre forløp av pandemien tilsier behov for gradvis heving av styringsrenten. Norges Bank indikerer en styringsrente på rundt 1 prosent om ett år og 1,7 prosent mot slutten av 2024.

2.2 Statsbudsjettet

Kommunes skatteinntekter i 2021 ser ut til å bli 5,0 mrd. kroner høyere enn lagt til grunn i revidert nasjonalbudsjett. Dette skyldes i hovedsak høyere lønns- og sysselsetningsvekst i 2021 og høyere mottatte utbytter i 2020 enn tidligere anslått. Samtidig er pris- og kostnadsveksten for 2021 oppjustert fra 2,7 prosent til 3,3 prosent. Økningen i kostnadsveksten skyldes dels økt lønnsvekstanslag, dels en økning i byggekostnader og en kraftig økning i elprisene. Oppjusteringen av kostnadsveksten trekker isolert sett inntektsveksten i 2021 ned med 2,4 mrd. kroner.

Regjeringen foreslår en reell vekst i de samlede inntektene på 3,8 mrd. kroner. Dette tilsvarer en reell vekst på 0,7 prosent. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en pris- og kostnadsvekst i kommunal tjenesteyting på 2,5 prosent.

Av veksten i samlede inntekter er 2 mrd. kr frie inntekter. Det tilsvarer en realvekst på 0,5 prosent. For kommunene utgjør veksten 1,6 mrd. kr.

Denne veksten skal blant annet dekke:

Demografikostnader

Beregninger utført av departementet tyder på at kommunesektoren vil få merutgifter på om lag 0,9 mrd. kr som følge av den demografiske utviklingen. Av dette anslås at 0,6 mrd. kr for kommunene vil belaste de frie inntektene.

Pensjon

Vekst i pensjonskostnadene i 2022 er anslått til rundt 0,4 mrd. kr. For kommunene utgjør dette 0,36 mrd. kroner. Det er knyttet betydelig usikkerhet til anslaget.

Satsinger

Regjeringen legger til rette for flere barnehagelærere i grunnbemanningen. Dette er finansiert innenfor de frie inntektene med 100 mill. kr.

100 mill. kr av veksten begrunnes med tiltak for barn og unges psykiske helse, herunder psykisk helse i videregående skole og lavterskeltilbud i kommunen. 75 mill. kr av dette knyttes til kommunene.

Etter dette beregner Regjeringen at kommunenes handlingsrom øker med 0,465 mrd. kr i 2022.

Pris- og lønnsvekst

Lønnsvekst er beregnet til 3,2 %. Pris- og lønnsvekst samlet for kommunesektoren for 2022 er anslått til 2,5 %.

Skattøre

Den kommunale skattøren angir hvilken andel av skatt på alminnelig inntekt for personlige skattytere som tilfaller kommunesektoren. I 2022 forventes det en relativt høy vekst i skattegrunnlagene for kommunesektorens inntektsskatt på grunn av gode vektutsikter, blant annet grunnet sysselsettingsvekst og årslønnsvekst. Det legges derfor opp til redusert skattøre.

I statsbudsjettet foreslås det at den kommunale skattøren for 2022 reduseres med 1,2 prosentpoeng til 10,95 %. Skatteinntektene anslås etter dette å utgjøre 40 % av kommunenes samlede inntekter.

Særskilte satsinger/endringer/andre saker:

Helse og sosial

Barnevernsreformen

Det foreslås å øke rammetilskuddet til kommunene med 1,31 mrd. kr i 2022 som kompensasjon for det økte finansielle ansvaret. Fordelingen skjer med 655 mill. kr etter delkostnadsnøkkelen for barnevern, mens 655 mill. kr fordeles særskilt i en overgangsperiode på to år basert på kommunenes bruk av barnevernstiltak før reformen.

Stortinget har vedtatt nye krav om relevant utdanning for ansatte i barnevernet. Kravene trer i kraft i 2022, med en implementeringsperiode på ti år. Rammetilskuddet økes med 52,5 mill. kr. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern.

Det øremerkede tilskuddet til stillinger innlemmes i rammetilskuddet med 841 mill. kr. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern.

Endringer i fordelingen til den enkelte kommune ved en innlemming vil inngå i grunnlaget for inntektsgarantiordningen. Kommuner som taper på omleggingen, kan få skjønnsmidler i 2022.

Ressurskrevende tjenester

Regjeringen foreslår å øke innslagspunktet til 1 520 000 kr. Dette gjøres ved å øke innslagspunktet med 50 000 kr utover lønnsvekst. Kompensasjonsgraden holdes uendret på 80 prosent. Innstrammingen beregnes til 300 mill. kr, og vil påvirke kommunenes budsjetter og regnskap allerede i 2021.

Fra 2022 kompenseres enkelte mindre kommuner som har spesielt høye utgifter til ressurskrevende tjenester. Tilskuddet er finansiert ved trekk i innbyggertilskuddet på i alt 55 mill. kr.

Basistilskudd til fastleger

I revidert nasjonalbudsjett ble rammetilskuddet til kommunene økt med 75 mill. kr som kompensasjon for økning av basistilskuddet til fastleger under knekkpunktet fra 1.juli 2021. Som kompensasjon for helårseffekten økes rammetilskuddet med ytterligere 77,1 mill. kr i 2022.

Det foreslås videre at basistilskuddet til fastleger økes ytterligere i 2022. Som kompensasjon økes rammetilskuddet med 51 mill. kr.

Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse.

Forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger

Forslag til endring i pasientjournalloven innebærer blant annet en plikt for kommunene å betale for kostnader til forvaltning og drift av helsenettet, inkludert bla kostnader til kjernejournal, e-resept og helsenorge.no. Kommunene kompenseres for eksisterende kostnader til forvaltning og drift av løsningene, men må bidra til å dekke kostnadsveksten fra 2021 til 2022. Kommunenes betaling for medlemsavgiften til helsenettet kompenseres fullt ut i 2022. Rammetilskuddet økes med 322,2 mill. kr. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse.

Økte utgifter som følge av redusert dagsats for tiltakspenger

Det foreslås å innføre en felles dagsats for tiltakspenger fra 1. januar 2022. Det legges til grunn av mottakere som allerede mottar supplerende sosialhjelp, vil motta mer sosialhjelp når tiltakspengene reduseres. Som kompensasjon økes rammetilskuddet med 69 mill. kr som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp.

Rusreformen

Det er vedtatt å opprette rådgivende enheter i kommunal helse- og omsorgstjeneste. Enhetene skal møte personer når oppmøte er satt som vilkår for en bestemt strafferettslig reaksjon, herunder gjennomføre ruskontroll, dersom det er satt som vilkår. Kommunene kompenseres for etablering av enhetene gjennom en økning i rammetilskuddet på 100 mill. kr. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp.

Barnekoordinator

Det er innført en lovfestet rett til barnekoordinator. Det legges opp til ikrafttredelse fra 1. august 2022. Kommunene kompenseres med økning i rammetilskuddet på 100 mill. kr. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse.

Undervisning

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.-4. trinn – helårseffekt av endring i 2021.

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2021 ble det besluttet å utvide den nasjonale ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.- og 4. trinn fra skoleåret 2021/2022. Rammetilskuddet ble økt med 25 mill. kr. Endringen får helårseffekt i 2022, og rammetilskuddet blir derfor økt med ytterligere 35,9 mill. kr som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole.

Kapitaltilskudd til private barnehager

Stortinget har vedtatt å videreføre satsene for kapitaltilskudd til private barnehager på nominelt samme nivå i 2021 som i 2020, i utgangspunktet kun for første halvår 2021. Da også tilskuddet for 2. halvår 2021 ble videreført på 2020-nivå, korrigeres rammetilskuddet i 2022. Rammetilskuddet reduseres med 265,7 mill. kr.

Pensjon i private barnehager – redusert tilskudd og skjermingsordning

Regjeringen foreslår å nedjustere pensjonspåslaget til private barnehager fra 1. januar 2022. Nedjusteringen innebærer en reduksjon i pensjonspåslaget fra dagens 13 % til 11 % av kommunens lønnskostnader. Årsaken er at private barnehager i gjennomsnitt har lavere pensjonsutgifter enn de får tilskudd til.

For å gi barnehager med svak økonomi noe bedre tid til å tilpasse seg, foreslås det å opprette en ny overgangsordning for enkeltstående barnehager. Dette gir en nettoeffekt på 206,9 mill. kr i 2022. Rammetilskuddet reduseres tilsvarende.

Økonomisk tilsyn med private barnehager

Ansvar for å føre økonomisk tilsyn med private barnehager overføres fra kommunene til et nyopprettet nasjonalt tilsyn i Utdanningsdirektoratet fra 1.1.2022. Rammetilskuddet til kommunene reduseres derfor med 5 mill. kr.

En ekstra skoletime naturfag i grunnskolen

Det innføres en ekstra time naturfag i grunnskolen fra skoleåret 2022/2023. Kommunene kompenseres gjennom rammetilskuddet med 99,8 mill. kr. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole.

Regjeringens tilleggsproposisjon

Det er lagt inn ytterligere vekst i frie inntekter på 2,5 mrd. kr.

- Redusert maks-pris barnehage fra 01.08.2022. Makspris i barnehage er fra 01.01.2022 3 315 kr. Denne settes ned til 3 050 kr fra 01.08.2022. Betyr 707 000 kr i økt rammetilskudd for Modum.*
- Solberg-regjeringens forslag om en ekstra time i naturfag på ungdomstrinnet reverseres. Dette utgjør 99,8 mill. kr som var lagt inn i rammetilskuddet. Betyr redusert rammetilskudd med 252 000 kr for Modum.*
- Forrige regjering foreslo å nedjustere pensjonspåslaget til private barnehager fra dagens 13 % til 11 %. Ny regjering foreslår å redusere påslaget ytterligere til 10 % med virkning fra 01.01.2022. Betyr redusert rammetilskudd med 379 000 kr for Modum.*
- Tilskudd til ressurskrevende brukere. Reversering av Solberg-regjeringa sitt kutt på 300 mill. kr. Reduserer innslagspunkt med 50 000 kr. Det vil si at nytt innslagspunkt på 1 470 000 kr inkluderer kun lønns- og prisstigning. Gjelder allerede for 2021. I budsjettet for 2022 er det budsjettet med 7 ressurskrevende brukere. Dette betyr da økt inntekt for helse/sosial med 350 000 kr.*

Budsjettavtale mellom AP, SP og SV

Avtalen inneholder to punkter som får direkte innvirkning på kommunenes utgifter i 2022, og som kompenseres med tilleggsbevilgning over rammetilskuddet:

- *Gratis plass kjernetid SFO for førsteklassinger fra skoleåret 2022/23. Økt rammetilskudd til Modum med 1,613 mill. kr.*
- *Fjerne avkorting av barnetrygd i sosialhjelpen fra 01.09.2022. Dette utgjør en økning i rammetilskuddet til Modum med 504 000 kr.*

Endringer i skatteopplegget, hovedsakelig formueskattegrunnlaget, innebærer at de kommunale skatteinntektene forventes å bli høyere enn tidligere anslått.

2.3 Modum kommune

Statsbudsjettet

Fra 2021 til 2022 er det på landsbasis en nominell vekst i kommunenes frie inntekter på 1,5 prosent (beregnet fra anslag på regnskap). Modum kommune får en nominell vekst på 1,1 prosent. Pris- og lønnsvekst er beregnet til 2,5 prosent.

Lokale vedtak/innstillinger

K-sak 12/21 Oppfølging budsjett

Reversering kapitaltilskudd og pensjon private barnehager i henhold til vedtatt statsbudsjett.

K-sak 13/21 Demensomsorgen i Modum kommune

Økt bevilgning til demensomsorg med 350 000 kr.

K-sak 103/21 Økonomirapport 1. tertial 2021

Tomgangsleie i helse og sosial med 1 mill. kr blir finansiert av overføring fra Bolig KF med tilsvarende beløp. Økt bevilgning til veivedlikehold med 1,5 mill. kr.

Satsinger i statsbudsjettet og lokale politiske vedtak er innarbeidet i budsjettet.

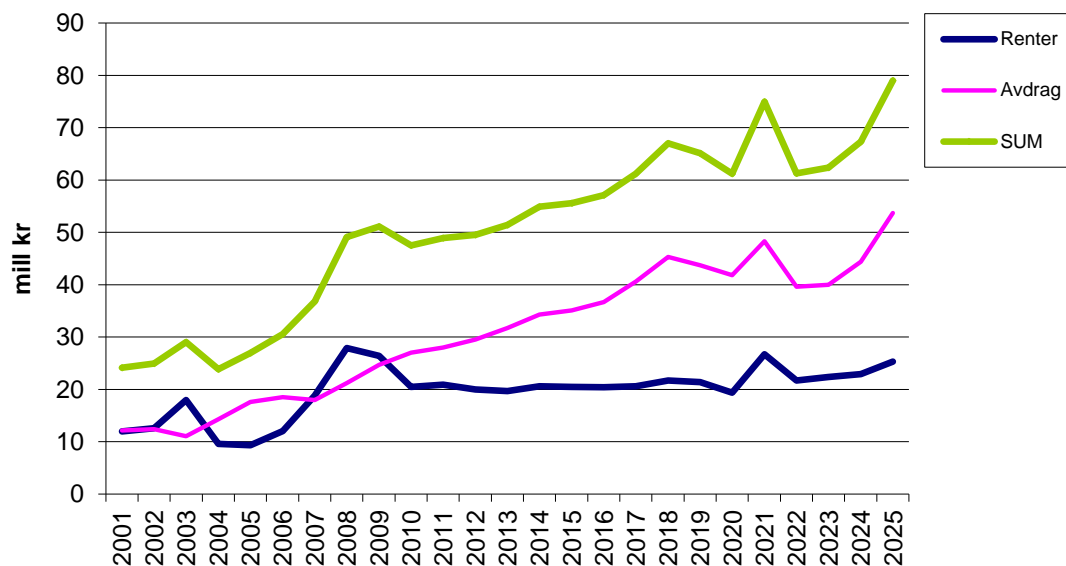
Lånekostnader

Fra 2022 til 2025 blir rente- og avdragsbelastningen økt med 17,7 mill. kr som følge av låneopptakene i økonomiplanperioden.

Figuren illustrerer det faktum at en større del av driftsbudsjettet nå enn for noen år siden går med til å betjene lån. Et høyere rentenivå vil medføre at renteutgiftene blir høyere enn det som framgår av figuren.

Figur 2-1 Utvikling i lånekostnader 2001-2025

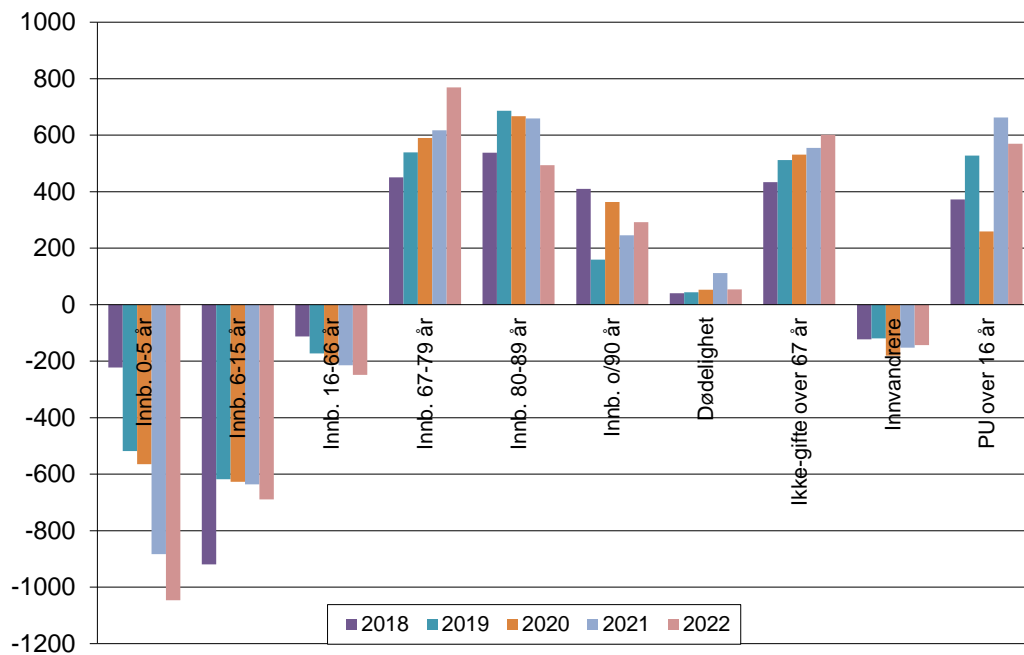

Befolkningssammensetning

Befolkningssammensetningen i kommunen har betydning for skatteinntekter og rammetilskudd, samt for hvilke tjenestetilbud som etterspørres.

Gjennom inntektssystemet gis utgiftsutjevneende tilskudd/trekk basert på kommunens andel av innbyggere innenfor ulike grupper. Som det framgår av figur 2-2 har Modum relativt få i de yngste aldersgruppene, mens det er relativt mange eldre. Andre grupper som skiller seg klart ut fra gjennomsnittet er antall PU-klienter over 16 år. De største endringene fra 2021 til 2022 er blant innbyggere 0-5 år, og innbyggere 67-79 år og innbyggere 80-89 år.

Figur 2-2 Utgiftsutjevning basert på befolknings sammensetning (kr pr. innb.)

KOSTRA – utvalgte nøkkeltall

Det vises til

- www.ssb.no/kostra for utfyllende statistikk.
- Modum kommunes årsmelding 2020.

2.4 Driftsbudsjettet

Tabell 2-1 Bevilgningsoversikt drift

(tall i mill kr)	Regnskap	Oppr bud	Budsjett	Økonomiplan		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1. Rammetilskudd	-445,2	-407,030	-436,828	-436,8	-436,8	-436,8
2. Inntekts- og formuesskatt	-350,20	-415,447	-428,572	-428,6	-428,6	-428,6
3. Eiendomsskatt	-23,90	-20,265	-20,040	-20,0	-20,0	-20,0
4. Andre generelle driftsinntekter	-41,10	-19,135	-15,133	-15,1	-15,1	-15,1
5. Sum generelle driftsinntekter	-860,4	-861,877	-900,573	-900,5	-900,5	-900,5
6. Sum bevilgninger drift, netto	816,0	803,314	856,573	855,0	851,8	845,3
7. Avskrivninger	50,3	50,400	50,400	50,4	50,4	50,4
8. Sum netto driftsutgifter	866,3	853,714	906,973	905,4	902,2	895,7
9. BRUTTO DRIFTSRESULTAT	5,9	-8,163	6,400	4,9	1,7	-4,8
10. Renteinntekter	-9,6	-11,500	-11,700	-11,7	-11,7	-11,7
11. Utbytter	-24,8	-16,300	-17,300	-17,3	-17,3	-16,3
12. Gevinst/tap på finansielle omløpsmidler	0,0	-				
13. Renteutgifter	19,4	26,700	21,700	22,4	22,9	25,3
14. Avdrag på lån	41,8	48,300	39,600	40,0	44,4	53,7
15. Netto finansutgifter	26,8	47,200	32,300	33,4	38,3	51,0
16. Motpost avskrivninger	-50,3	-50,400	-50,400	-50,4	-50,4	-50,4
17. NETTO DRIFTSRESULTAT	-17,6	-11,363	-11,700	-12,1	-10,4	-4,2
Disponering/dekning av netto driftsresultat:						
18. Overføring til investering	13,9	10,000	10,000	10,0	10,0	10,0
19. Netto avsetninger/bruk bundne driftsfond	4,0	-2,350	-2,650			
20. Netto avsetninger/bruk disposisjonsfond	-0,3	3,713	4,350	2,1	0,4	-5,8
21. Dekning av tidligere års merforbruk						
22. Sum disp./dekn. netto driftsresultat	17,6	11,363	11,700	12,1	10,4	4,2
23. Fremført til inndek.senere år (merforbruk)						

Skatt og rammetilskudd

Skattøret for 2022 fastsettes ut fra et mål om at skatteinntektene for kommunesektoren skal utgjøre 40 prosent av de samlede inntektene. I 2022 ventes det relativt høy vekst i skattegrunnlagene på grunn av gode vekstutsikter for norsk økonomi. Derfor reduseres det kommunale skattøret for personlige skattytere med 1,2 prosentpoeng til 10,95 prosent.

Modum kommune har lavere vekst i frie inntekter enn gjennomsnittet i både landet og fylket.

Det budsjetteres med skatteanslag som i statsbudsjettet.

Eiendomsskatt

Beregninger fra skatteetaten som viser eiendomsskatten i 2022 blir ikke distribuert til kommunene før utgangen av oktober 2021. Det budsjetteres derfor med samme nivå på eiendomsskatten som i 2021. *Beregninger fra skatteetaten kom i begynnelsen av desember. Eiendomsskatt for 2022 beregnes til 20,040 mill. kr. Dette er 2,291 mill. kr lavere enn rådmannens forslag til budsjett.*

Andre generelle statstilskudd

	2020	2021	2022
Rentekompensasjon	4,3	4,2	4,2
Integreringstilskudd	22,4	14,9	10,9
Sum andre gen statstilskudd	26,7	19,1	15,1

Rentekompensasjon

Kommunen mottar rentekompensasjon for tidligere investeringer i skolebygg og omsorgsboliger. Tilskuddet avhenger av saldo på lån og rentenivå.

Integreringstilskudd

Ved beregning av integreringstilskudd er det i 2022 forutsatt bosetting av 14 nye flyktninger. Integreringstilskudd er beregnet til 10,9 mill. kr.

Sum bevilgninger drift, netto

I 2022 budsjetteres det med netto utgifter til etater og fellesposter med 856,573 mill. kr. Noen bevilgninger mot etatene er engangsbevilgninger. Disse blir det korrigert for utover i økonomiplanperioden. Teknisk etat får i økonomiplanperioden lavere rammer på grunn av høyere kapitalutgifter som følge av investeringer innenfor vann- og avløpsområdet.

Renteinntekter og utbytte

Det er forutsatt at 3 måneders nibor vil være 1 prosent i 2022. Renteinntekter er beregnet i henhold til bankavtale med margin på 0,7 prosentpoeng. Renteinntekter fra Vikersund Utvikling AS er beregnet til 400 000 kr og renteinntekter på markedslån til Midtkraft AS er beregnet til 600 000 kr. Det er lagt inn renteinntekter og utbytte fra kraftselskapene med 21,3 mill. kr.

Renteutgifter og avdrag på lån

Budsjetterte låneopptak i perioden gir følgende utvikling i lånekostnader:

	2021	2022	2023	2024	2025
Renteutgifter	26,7	21,7	22,4	22,9	25,3
Avdrag	48,3	39,6	40,0	44,4	53,7
SUM	75,0	61,3	62,4	67,3	79,0

Flytende rente på eksisterende lån er beregnet med 2 prosent. Dette gjelder også for nye låneopptak for årene 2022-2025.

Netto avsetninger

Det budsjetteres med følgende bruk/avsetning til fond:

- Konesjonsavgift, 900 000 kr, settes av på kraftfond. Det budsjetteres med 1 150 000 kr til næringsformål, med finansiering av kraftfondet.
- Det inntektsføres 1 mill. kr av bundne fond innen helse og sosial. De benyttes til helsestasjon.

- Det inntektsføres 0,5 mill. kr av bundne fond innen undervisning.

Netto driftsresultat

I budsjettforslaget er netto driftsresultat i 2022 budsjettert med 11,7 mill. kr, noe som utgjør 1 prosent av driftsinntektene. Statsforvalteren anbefaler at netto driftsresultat minimum bør utgjøre 3 prosent av driftsinntektene, mens anbefalingen til Teknisk beregningsutvalg for kommunal- og fylkeskommunal økonomi ligger på 1,75 prosent. Buffere er nødvendig for å håndtere svingninger både på inntekts- og utgiftssiden. I tillegg er netto driftsresultat med på å finansiere egenkapital til investeringer.

Netto driftsresultat er beregnet til 12,1 mill. kr i 2023, 0,4 mill. kr i 2024 og 4,2 mill. kr i 2025.

Kommunestyret har fastsatt mål om at netto driftsresultat skal være minst 1 prosent, og at det i perioden frem til 2027 skal økes til 1,5 prosent av driftsinntektene.

Økonomiske måltall

I sak 92/19 vedtok kommunestyret følgende økonomiske måltall.

Økonomisk handlingsrom

Resultatgrad som sikrer sunn økonomi

Det anbefalte nivået på netto driftsresultat er 1,75 %. Måltallet må vurderes ut fra omfanget av lånefinansiering. En forutsetning om økt resultatgrad vil innebære at innsparingskravet for tjenestene vil øke tilsvarende. Økt resultatkrav foreslås innfaset over tid for å unngå en brå endring av driftsnivået. Det budsjetteres med et netto driftsresultat på 11,7 mill. kr i 2022, noe som tilsvarer 1 % av brutto driftsinntekter.

Måleindikator: Netto driftsresultat skal være minst 1 % og økes til 1,5 % i perioden fram til 2027.

Forsvarlig gjeldsutvikling

I Modum har netto lånegjeld over flere år ligget på i underkant av 40 % av driftsinntektene. For 2020 var tallet 54,1 %. På landsbasis har lånegjelden i samme periode hatt en økning, og utgjorde i 2020 101,6 % av driftsinntektene. I 2020 utgjorde netto finansutgifter 3,3 % av driftsinntektene.

For å sikre økonomisk handlefrihet bør Modum fortsatt ha lav gjeldsgrad.

Det budsjetteres med netto finansutgifter på 33,3 mill. kr i 2022. Dette tilsvarer 2,9 % av brutto driftsinntekter. Det budsjetteres med et låneopptak til investeringer som gjennomsnittlig utgjør 130,7 mill. kr pr. år.

En relativt stor del av investeringene er innenfor selvkostområdet, og finansieres av gebyrinntekter.

Måleindikatorer:

- Netto lånegjeld skal utgjøre mindre enn 75 % av brutto driftsinntekter.

- *Netto finansutgifter skal ikke overstige 5 % av driftsinntektene.*
- *Lånefinansierte investeringer skal over tid ikke overstige 70 millioner kroner pr år.*

Tilstrekkelige økonomiske reserver

Økonomiske reserver setter kommunen i stand til i større grad å håndtere svingninger. Det er generelt anbefalt at kommunene bør ha et disposisjonsfond over 8 %. God arbeidskapital/likviditet sikrer evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller.

I 2020 utgjorde disposisjonsfond 6,8 % av brutto driftsinntekter. I økonomiplanperioden er det lagt opp til å overføre 10 mill. kr til investeringer årlig, mens rest av netto driftsresultat avsettes til disposisjonsfond.

Arbeidskapital i prosent av brutto driftsutgifter lå for Modum på 13,0 %, mens landet hadde 23,1 %.

Måleindikator:

- *Disposisjonsfond skal utgjøre minst 8 % av brutto driftsinntekter.*
- *Arbeidskapital skal ligge på nivå med landsgjennomsnittet.*

2.5 Sektorene

Som det framgår av tabellen, fordeles 856,6 mill. kr til sektorene i 2022.

Tabell 2-2 Utgift, inntekt og ramme pr etat/område

mill. kr		Regnskap	Oppr. Bud	Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Fellesposter	Utgift	4,1	34,459	48,298	48,3	48,3	48,3
	Inntekt	2,0	7,414	1,000	1,0	1,0	1,0
	Ramme	2,1	27,045	47,298	47,3	47,3	47,3
Sentraladministrasjon	Utgift	65,1	60,154	84,322	83,7	83,8	83,7
	Inntekt	10,6	6,477	9,432	9,4	9,4	9,4
	Ramme	54,4	53,677	74,890	74,3	74,4	74,3
Undervisning	Utgift	335,0	320,148	325,788	325,8	325,8	325,8
	Inntekt	58,4	52,487	50,995	51,0	51,0	51,0
	Ramme	276,6	267,661	274,793	274,8	274,8	274,8
Helse og sosial	Utgift	502,7	467,128	452,814	452,8	452,8	452,8
	Inntekt	104,0	84,488	67,990	68,0	68,0	68,0
	Ramme	398,7	382,640	384,824	384,8	384,8	384,8
Kultur	Utgift	40,6	37,588	36,990	37,0	37,0	37,0
	Inntekt	14,8	14,157	14,479	14,5	14,5	14,5
	Ramme	25,8	23,431	22,511	22,5	22,5	22,5
Teknisk	Utgift	133,8	120,205	126,309	126,3	126,3	126,3
	Inntekt	75,5	71,345	74,052	75,0	78,3	84,7
	Ramme	58,2	48,860	52,257	51,3	48,0	41,6
Sum	Utgift	1081,3	1039,682	1074,521	1073,9	1074,0	1073,9
	Inntekt	265,3	236,368	217,948	218,9	222,2	228,6
	Ramme	816,0	803,314	856,573	855,0	851,8	845,3

Endring av rammer i økonomiplanperioden

Etat		2023	2024	2025
Fellesposter	Ramme 2022	47,3	47,3	47,3
Sentraladministrasjonen	Ramme 2022	74,9	74,9	74,9
	Valg	0,3		0,3
	Hedersmerke	-0,2	0,2	-0,2
	Egenandel bredbånd	-0,7	-0,7	-0,7
	Sum	74,3	74,4	74,3
Undervisning	Ramme 2022	274,8	274,8	274,8
Helse/sosial	Ramme 2022	384,8	384,8	384,8
Kultur	Ramme 2022	22,5	22,5	22,5
Teknisk	Ramme 2022	52,3	52,3	51,3
	Økte kap.utg Vann/avløp invest.	-1,0	-4,3	-9,7
	Sum	51,3	48,0	41,6
Sum rammer etater 2023-2025		855,0	851,8	845,3

Fellesposter

Lønnsreserve	35,0 mill.kr
Pensjonsreserve	12,0 mill.kr
Formannskapetets disposisjonspost	1,3 mill.kr
Overføring fra KF	-1,0 mill.kr
Sum fellesposter	47,3 mill. kr

Lønnsreserve

I statsbudsjettet forutsettes det en lønnsvekst på 3,2 %. Helårsvirkningen av lønnsoppgjør i 2021 er ikke innarbeidet i etatenes rammer. Det budsjetteres ikke med pott til å dekke økte utgifter på grunn av korona i 2022.

Pensjonsreserve

Pensjonsreserven skal benyttes til reguleringspremie. Den tilføres også midler ved føring av premieavvik og ved tilbakeføring av overskudd fra KLP. Pensjonsreserven er budsjettert med 12 mill. kr.

Formannskapetets disposisjonspost

Formannskapetets disposisjonspost er budsjettert med 800 000 kr. Posten er doblet for å kunne dekke inn kommunens utgifter i forbindelse med VM i skiflygning og vennskapskommunetreff.

Kommunestyrets vedtak pkt 9 j

Formannskapetets disposisjonspost økes med 498 000 kr.

Overføring fra KF

Under fellesposter ligger overføring fra Modum boligeiendom KF på 1 mill. kr for å dekke opp budsjettert tomgangsleie under helse og sosial.

Sektorrammene

Etter at 47,3 mill. kr er satt av på fellesposter, er det 809,3 mill. kr til fordeling på sektorene. I tabellen under er det gitt en oversikt over hva som er sektorenes reelle rammeendringer.

Tabell 2-2 Rammeendringer

(1000 kr)	Sentraladm	Undervisning	Helse/sosial	Kultur	Teknisk	Sum
Oppr.bud 2021 u/fond	52 577	266 711	381 440	23 431	48 860	773 019
Lokale vedtak	-300	801	1 350		1 500	3 351
Statsbudsjett	331	-826	8 720			8 225
Engangsbevilgning	-100			-1 444		-1 544
Omorganisering	18 055		-18 055			0
Lønnsoppgjør 2020	101	683	871	58	243	1 956
Pensjonssatser	-51	511	-496	-34	-96	-166
Felles satsinger	1 000		1 000			2 000
Styrkinger	2 120	1 500	7 190	200	750	11 760
Bruk av fond	1 150	500	1 000			2 650
Ramme 2022 rådm.forslag	74 883	269 880	383 020	22 211	51 257	801 251
Ramme 2022 kom.styret	74 890	274 793	384 824	22 511	52 257	809 275

Sektorenes rammer er justert for flere forhold, blant annet virkning av lokale vedtak og endring i pensjonssatser. Det er gitt en samlet styrking på 11,8 mill. kr til etatene. Etatene vil få kompensert for egen lønnsøkning via lønnsreserven. Det er ikke lagt inn noe generell kompensasjon for prisstigning. Oppgaveendringer i statsbudsjettet er omtalt i kapittel 2.

3. SENTRALADMINISTRASJON

3.1 Mål for sentraladministrasjonen

Mål for sentraladministrasjonen

Tilpasning av tjenestetilbudet

Utvikle tjenestetilbudet i samsvar med endringene i befolknings sammensetningen.

Mål:

Publikum, politikere og ansatte kan være selvhjulpne i døgkontinuerlige og selvforklarende løsninger der sikker og lett tilgang, raske svar og tilgjengelighet er stikkord.

Måleindikator:

- *Andelen kommunale skjemaer som er digitalt tilgjengelige, økes i økonomiplanperioden 2022-2025*
- *Antall elektroniske forsendelser skal økes fra 0,7 til 1,0 pr. innbygger*

Attraktivitet og omdømme

Mål:

Tomtereserven skal alltid kunne fange opp etterspørsel etter byggeklare næringstomter

Måleindikator:

- *Antall ledige salgsklare næringstomter*

Andre områder:

Mål:

Sykefraværet i sentraladministrasjonen reduseres til 4 % i løpet av økonomiplanperioden 2022-2025.

3.2 Sektorens driftsramme

SEKTORENS DRIFT		2019	2020	2021	2022
	Mill. kr	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett
Sentraladministrasjon	Utgift	66,1	65,1	60,2	84,322
	Inntekt	14,7	10,6	6,5	9,432
	Nettoutg	51,4	54,5	53,7	74,890

Sentraladministrasjonen har i 2022 fått en driftsramme på 74,9 mill. kr. Det budsjetteres med 39 årsverk. I tillegg er det budsjettert med 2 frikjøpte politikere i 1,2 årsverk, 3 lærlinger og 2,95 årsverk tillitsvalgte.

Hovedtrekk for sentraladministrasjonens budsjettforslag for 2022:

- a) Styrking av IKT som følge av digitaliseringssatsingen.
- b) Det settes av 700 000 kr til egenandel til bredbåndsutbygging.
- c) Hovedutvalgets disposisjonspost er foreslått redusert til 200 000 kr.
- d) Utgifter til kontrollarbeidet er økt med 581 600 kr, ihht kontrollutvalgets vedtak.
- e) Utgifter til Ringerike kommunale legevakt er økt med 1,3 mill. kr.

3.3 Tjenesteområdenes drift

Sentraladministrasjonens driftsbudsjett fordeler seg slik på tjenesteområdene

FUNKSJONER	1000 kr	Budsjett 2022			Bud. 2021
		Utgift	Inntekt	Nettoutg.	Nettoutgift
100	Politisk styring	2 494	30	2 464	2 841
110	Kontroll og revisjon	1 765		1 765	1 183
120	Administrasjon	44 819	4 368	40 451	39 145
180	Diverse fellesutgifter	295	5	290	290
233	Annet forebyggende helsearbeid	1 541	705	836	
241	Diagnose, behandling, habilitering mm	20 868	1 950	18 918	
254	Hjemmetjeneste	70		70	70
283	Bistand til etablering og oppr egen bolig	1 968	3	1 965	1 961
285	Tj. utenfor ord. kom.ansvarsomr.	700		700	700
320	Kommunal næringsvirksomhet	18	503	-485	-673
321	Konsesjonskraft, kraftrettigheter	140	30	110	85
325	Tilrettelegging og bistand for næringsliv	1 235	1 765	-530	-217
338	Forebygging brann	124		124	123
345	Distribusjon av vann	617	73	544	543
353	Avløpsnett/innsaml. av avløpsvann	514		514	512
390	Den norske kirke	7 154		7 154	7 114
392	Andre religiøse formål			0	0
Sum sektor		84 322	9 432	74 890	53 677

Politisk styring

Det er budsjettert med faste godtgjørelser til ordfører og varaordfører. Budsjettet til møtegodtgjørelse er beholdt på samme nivå som budsjett 2021.

Kontrollorganer

Kontrollutvalget vedtok i sitt møte 10.9.21 å innstille en ramme på 1 764 600 kr til kontroll og tilsyn i 2022. Dette er en økning på 581 600 kr. Beløpet består av 146 600 kr til kontrollutvalget, 1 365 000 kr til revisjon og 253 000 kr til kontrollutvalgssekretariatet. Kontrollutvalgets forslag er innarbeidet i rådmannens forslag.

Administrasjon

Sentraladministrasjonen vil i 2022 arbeide med fullføring av ny kommuneplanens samfunnsdel, jfr. kommunestyrets vedtak om planstrategi.

Overordnet ROS-analyse for Modum og overordnet beredskapsplan revideres i 2022. Både analysen og planen skal vedtas av kommunestyret.

Budsjettet oppleves som stramt og det har vært nødvendig å kutte utgifter til enkelte lisenser og redusere generelle driftsposter der det er mulig. Inntektene er også økt der det er mulig. Vikariat for innkjøpsrådgiver holdes vakant i deler av 2022.

Modum kommune er en del av Viken Vest Innkjøpssamarbeid. Det arbeides med en mer formalisert struktur og det vil bli lagt frem sak om et tettere samarbeid i 2022.

Modum kommune betaler 710 000 kr til IKA Kongsberg i 2022. Det er pålagt avlevering og i eiertilskuddet til IKA Kongsberg ligger blant annet utgifter til depotplass. I tillegg kommer arbeid med avlevering og deponering. Mugginfisert arkiv og arkiv med skjeggkre krever ytterligere utgifter. Modum kommune er forespeilet utgifter for muggsanering av 3,5 hyllemeter med arkiv til 120 000 kr. I tillegg nedfrysing av 70 hyllemeter med arkiv til 40 000 kr. Det er ikke funnet rom for dette i budsjettet. I 2022 vil det bli jobbet med sak om forutsigbar avlevering av arkiver til IKA Kongsberg.

Kommunestyret har bedt om en egen plan for boligutvikling som ledd i arbeidet med å øke attraktiviteten. Planen legges frem for politisk behandling første halvår 2022.

Digitalisering

Skal målsettingen og intensjonen i digitaliseringsstrategien oppnås, vil årlige driftskostnader på digitale tjenester og ressursbehov øke. Det er derfor satt av ytterligere 1 mill. kr til digitalisering, hvor største delen skal finansiere ny stilling ved IT-avdelingens helpdesk. Øvrige midler går til økte utgifter knyttet til lisenser.

Det er en stor bruk av mobile løsninger via nettbrett og smarttelefoner, av både ansatte og skoleelever, i det kommunale nettverket. Dette krever økt kapasitet, driftsovervåking og sikkerhetstiltak. Dessuten krever det sikker pålogging til informasjonssystemer med personopplysninger, nevnt som sterk autentisering eller 2-faktor autentisering. Kommunen vil innføre 2-faktor autentisering for alle ansatte i kommunen. Mange tjenester og plattformer leveres som skyløsninger, som også Modum kommune vil benytte. Behovene for IKT-kompetanse i organisasjonen vil da øke og det er spesielt viktig med hensyn til GDPR lovgivning, databehandleravtaler og krav til data- og informasjonssikkerhet.

Flere av kommunens programmer gir muligheter for digitale forsendelser til innbyggere. 54 % av innbyggere i Modum over 15 år har en digital postkasse. Det er mulig å reservere seg mot digital kommunikasjon. Pr. oktober 2021 har om lag 6 % av innbyggerne gjort dette.

Det arbeides nå med ny digitaliseringsstrategi. Sammen med deltakelse i DigiViken, er det påregnelig at det vil komme ytterligere digitaliseringstiltak i organisasjonen i 2022. Teknisk etat er i gang med skanning av gamle byggesaksarkiver. Sentraladministrasjonen bidrar i dette arbeidet og det budsjetteres med refusjon av lønnsutgifter på 50 % stilling. Arbeidet er beregnet å ta flere år.

En vesentlig satsing vil i 2022 være bredbåndsplan og utbygging av infrastruktur i Modum kommune. Modum kommune har fått 7,28 mill. kr fra Viken fylkeskommune til utbygging av enkelte områder i kommunen. Kommunal egenandel er satt av under funksjon 285.

Etaten har tre lærlingeplasser, to ved IT-avdelingen og en ved de andre avdelingene.

Diverse fellesutgifter

Funksjonen inneholder utgifter til andre råd og utvalg. Det foreslås ingen endringer fra 2021.

Annet forebyggende helsearbeid/Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering

Sentraladministrasjonen overtok i 2021 ansvaret for kommuneoverlegen. Fra 2022 overføres utgifter til legetjenesten herunder legevakten.

Modum kommunes utgifter til den interkommunale legevakten er økt med i underkant av 1,3 mill. kr. Budsjettet for legetjenesten for øvrig er lagt inn tilsvarende budsjett 2021.

Rammen til sentraladministrasjonen er styrket med 331 000 kr som følge av økt basistilskudd til fastleger.

Det planlegges å legge frem en plan for legetjenesten i løpet av 2022. Planen vil omfatte blant annet status i Modum, utfordringer og forslag til tiltak for å sikre innbyggere fortsatt god legetjeneste.

Hjemmetjeneste

Partnerskapsavtale for folkehelse mellom Modum kommune og lokallag av pensjonistforbundet videreføres på 2021-nivå.

Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig

Det budsjetteres med om lag 1,2 mill. kr for 2022 til personrettede tilskudd. Dette tilsvarer samme nivå som i 2021. Det vises til kommentarer under investeringer.

Bredbånd til kommunens innbyggere (funksjon 285)

Det er lagt inn en kommunal egenandel på 700 000 kr. Modum kommune har fått tildelt 7,284 mill. kr til utvikling av bredbånd i områdene Refsal-Nykirke-Hasselgrenda og Morud–Snarum–Vestre Snarum–Sysle.

Kommunal næringsvirksomhet/Tilrettelegging og bistand for næring

Kommunestyret har vedtatt å lage en helhetlig utviklingsplan for Skredsvikmoen. Dette påvirker tidligere vedtak om opparbeidelse av næringsstomter på Skredsvikmoen. Det er ikke igangsatt konkret utvikling av nye næringsområder, men hovedutvalg for samferdsel og næring arbeider nå med mulige områder som kan utvikles til næringsområder.

Det er budsjettert med overføringer til Modum næringsråd på 1 mill. kr som finansieres av kraftfondet. Strukturen til etablererveiledning kan bli endret og det gir behov for å gjennomgå avtalen med næringsrådet. Det er lagt inn 150 000 kr i tilskudd til Modum Næringsråd som ledd i det treårige prosjektet Bærekraftig sentrumsutvikling. 2022 er siste året det gis tilskudd til prosjektet. Tilskuddet finansieres også av kraftfondet.

Som følge av avtale mellom Modum kommune og Vestre Viken HF om bygging og utleie av ambulansestasjon, er det lagt inn leiesum på 770 000 kr. Dette er en økning på 170 000 kr som følge av at kostnaden for ambulansestasjonen ble høyere enn opprinnelig antatt. Som følge av at flyktningetjenesten flyttes fra Vektergården, er inntekt på 153 000 kr trukket ut av rammen.

Den norske kirke

Modum Kirkelige Fellestråd fikk i 2021 et tilskudd på 6 764 000 kr. I tillegg blir det kompensert for økte lønns- og pensjonsutgifter.

I budsjettnotatet fra kirkelig fellestråd for 2022 anmodes det om en økning på 300 000 kr. For 2021 har det vært redusert ramme for andre halvår samtidig med reduserte inntekter i forbindelse med pandemien.

Rådmannen foreslår at Modum Kirkelige Fellestråd i 2022 bevilges en ramme på 6 764 000 kr. Lønnsøkning kommer i tillegg.

Kommunestyrets vedtak (felles for hele kommunen)

Budsjettvedtak pkt 9 a

Lærlinger:

Stille klare krav om lærlinger hos bedriftene som leverer bygg/tjenester til Modum kommune.

Budsjettvedtak pkt 9 b

Nærværarbeid:

Kommunestyret ønsker at det etableres felles rutiner for oppfølging rundt ansatte med sykefravær. Ansatte i Modum Kommune skal kunne forvente systematisk og god oppfølging uavhengig av arbeidssted, og hvem som har personalansvaret.

Budsjettvedtak pkt 9 c

Utvikling:

Kommunestyret ønsker å jobbe med utvikling av hvordan kommunen er organisert, og inviterer til drøfting av utvalgsstruktur.

Budsjettvedtak pkt 9 d

Innbyggjerservice:

Det er viktig å fortsette og utvikle servicenivået i kommunen med rask respons (eks. autorespons) og raskt svar på alle henvendelser.

Budsjettvedtak fellespunkt 13

Det skal utredes en ordning for å gi ungdom lettere tilgang til boligmarkedet herunder hvordan kommunen kan stille som garantist for egenkapitalen.

Budsjettvedtak fellespunkt 18

Det skal utredes forbud mot avfyring av privat fyrverkeri i kartfestede lokale soner i kommunen. På bakgrunn av dette vedtas en lokal forskrift. Forskriften skal gjennom bestemmelser om forbudssoner bidra til vern av liv, helse, miljø eller materielle verdier. Det skal også vurderes kostander ved eventuelt fyrverkeri i kommunal regi som erstatning for

privat bruk, herunder bruk av mer miljøvennlige alternativer, som eksempelvis bruk av lydløst fyrverkeri og lasershow.

Budsjettvedtak fra AP

Videreutvikle **trepartssamarbeidet** som verktøy for å drive videreutviklings- og omstillingsarbeid i kommunen, etter modell fra Fagforbundet.

Budsjettvedtak felles utarbeidet

I **omstillingsprosesser** er det viktig at det er åpenhet, blir gitt god informasjon og kommunikasjon, slik at prosessen blir forutsigbar for alle parter.

Kommunestyrets vedtak Sentraladministrasjonen

Budsjettvedtak pkt 9 e Fairtrade

Gjennom å være en Fairtrade-kommune skal Modum bidra til rettferdig og bærekraftig handel. På grunn av bortfall fra Norad støtte til Fairtrade Norge, innføres en årlig kontingent, differensiert etter kommunestørrelse. Fairtrade Norge tilbyr kvartalsvise nettverksmøter, kommunikasjonsressurser og faglig input. Det bevilges midler til kontingent for året 2022 i Fairtrade Norge, 4.800 kr, samt til tiltak for å øke kunnskapen om fairtrade i kommunen. Kostnad: kr. 7 000

Budsjettvedtak pkt 13 Næring og samferdsel

- a. Kommunen skal arbeide aktivt for å legge til rette for grønn og bærekraftig næringsutvikling, herunder handel og annen næring som fremmer sirkulærøkonomi.
- b. Det skal arbeides for å utvikle Modum videre som reiselivskommune, herunder vurdere Modums muligheter som hyttekommune. Vi bør vurdere samarbeid om markedsføring og destinasjonstilknytning.
- c. Kontingent for partnerskapsavtale med Universitetet i Sørøst-Norge (USN) tas innenfor ramma til Sentraladministrasjonen.

Budsjettvedtak fra AP

Kommunestyret ber om en sak der Modum kommune skal undersøke mer rundt **Miljøfyrtårn-sertifisering**. Saken sendes ut til alle hovedutvalg og til kommunestyret.

4. UNDERVISNINGSEKTOR

4.1 Mål for undervisningssektoren

Mål for undervisningssektoren

Videreutvikle et godt læringsmiljø og fortsette positiv utvikling innen læringsutbytte.

Måleindikator:

- *Andelen elever som presterer på laveste nivå ved de nasjonale prøvene reduseres over tid.*
- *Andelen elever som presterer på høyeste nivå ved de nasjonale prøvene økes over tid.*
- *Elevens grunnskolepoeng (karaktersummen ved grunnskolens avslutning) viser en positiv utvikling over tid.*
- *Andelen elever som trives, opplever mestring og medvirkning (målt i Elevundersøkelsen) økes over tid.*
- *Ingen elever opplever mobbing (målt i Elevundersøkelsen).*

Modum-barnehagene bygger kompetanse for livsmestring

Måleindikator:

- *Det skal, gjennom Foreldreundersøkelsen, være stabilt høy tilfredshet ved:*
  - *Relasjon mellom barn og voksen*
  - *Barnets trivsel*
  - *Generell tilfredshet*
- *Det skal ikke oppleves krenkelser eller mobbing i Modumbarnehagene.*
- *Barnehagetilbudet er så godt at færre barn har behov for spesialpedagogisk hjelp.*
- *Deltagelse i Modumbarnehagene er over tid stabilt over 90 %.*
- *Andel pedagoger i barnehagene øker.*

Andre områder:

Sykefraværet i undervisningsetaten går ned fra 8 % i 2020 til under 7 % i 2022.

Undervisningsetaten har, i tillegg til kommuneplan og andre overordnede styringsdokument, tre viktige styringsdokumenter som skal gjennomsyre etatens arbeid. Disse er:

- *«Kompetanse for livsmestring»* - styringsdokument for Modum-barnehagene
- *«Skolemestring for livsmestring»* - styringsdokument for Modumskolen
- *«En oppvekst for livsmestring»* - en helhetlig strategi for barn og unges oppvekstvilkår i Modum.

Disse inneholder viktige målsetninger og retningsvalg for alt arbeid og prioriteringer som gjøres i sektoren. Det skal i 2022 utarbeides en ny kommunedelplan for oppvekstområdet.

4.2 Sektorens driftsramme

SEKTORENS DRIFT	Mill. kr	2019	2020	2021	2022
		Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett
Undervisning	Utgift	355,8	335,0	320,1	325,788
	Inntekt	64,6	58,4	52,5	50,995
	Nettoutg	291,2	276,6	267,6	274,793

Undervisningssektoren budsjetteres med 344,8 årsverk i 2022. Dette inkluderer frikjøp av tillitsvalgte. Det er budsjettert med 6 lærlinger.

De største postene i etatens budsjett er drift av grunnskole, drift av kommunale barnehager og tilskudd til drift av private barnehager. I tillegg omfatter budsjettet undervisningskontoret, PPT og voksenopplæring. Bemanningsnormene i barnehagene og i grunnskolen gir sterke føringer på fordeling av budsjettammen. I tillegg har Modum kommune ansvar for å finansiere private barnehager. Det er klare retningslinjer for disse utbetalingene som er basert på antall plasser i barnehagene. Lønnsbudsjettet vil framover måtte ta høyde for at økte krav til formell kompetanse også gir uttelling i form av høyere lønn.

Hovedtrekk for undervisningsetatens budsjettforslag for 2022:

- 10 flere barnehageplasser, 2,1 mill. kr
- Økt egenbetaling SFO med 15 % - utgjør 1 mill. kr.
- Spesialundervisning må dekkes innen tildelt ramme.
- Usikker elevtallsutvikling for voksenopplæring.

4.3 Tjenesteområdets drift

Undervisningssektorens driftsbudsjett fordeles slik på tjenesteområdene:

FUNKSJONER		Budsjett 2022			Bud. 2021
	1000 kr	Utgift	Inntekt	Nettoutg.	Nettoutgift
100	Politisk styring	414		414	411
120	Administrasjon	3 789	1 240	2 549	2 448
201	Barnehage	111 896	13 837	98 059	97 236
202	Grunnskole	172 832	22 006	150 826	145 874
211	Styrket tilbud førskolebarn	11 329	481	10 848	10 030
213	Voksenopplæring	10 432	5 685	4 747	5 297
215	Skolefritidstilbud	9 746	7 196	2 550	1 420
221	Barnehagelokaler og skyss			0	145
223	Skoleskyss	5 350	550	4 800	4 800
Sum sektor		325 788	50 995	274 793	267 661

Politisk styring

Området omfatter møter og godtgjøring. Det legges ikke opp til noe disposisjonspost for hovedutvalget for 2022.

Administrasjon

For 2022 budsjetteres det med 2,2 årsverk til administrasjon. Dette er etats- og barnehageledelse, samt 20% merkantil støtte. Dette er på samme nivå som for 2021.

Førskole/styrket tilbud til førskolebarn

Modum kommune gir tilbud om barnehageplass til innbyggerne i alderen 0 – 5 år. Kapasiteten i de kommunale barnehagene er dynamisk og justeres i forbindelse med hovedopptaket i tråd med innbyggernes behov. For 2022 økes kommunale barnehager kapasiteten med 8 plasser til utnyttet kapasitet 468 plasser. De private barnehagene velger selv i hvor stor grad de vil benytte sin godkjente kapasitet. Dette vurderes ofte i samspill med gjeldende etterspørsel. For 2022 ved telling 01.09.21, har de private barnehagene benyttet 400 plasser. Totalt er det lagt inn en økning av barnehagekapasiteten med 10 plasser for 2022.

Budsjetterte barnehageplasser

År	Kommunale	Ikke-kommunale	Totalt
2020	475	396	871
2021	460	398	858
2022	468	400	868

For de kommunale barnehagene benyttes en tildelingsmodell som tar utgangspunkt i antall plasser i den enkelte barnehage. Det er budsjettert med bemanning for å ivareta nasjonal bemanningsnorm og pedagognorm

Alle barnehagene vil i 2022 arbeide med å skape en trygg og god barnehagehverdag. Hovedfokus for barnehagene er i tråd med styringsdokumentet: **Kompetanse for livsmestring**

Hovedfokus for barnehagene i 2022:

- *Trygt og godt barnehagemiljø*
  - Ny plan for *Trygt og godt barnehagemiljø* implementeres og videreutvikles i de kommunale barnehagene. Planen skal sikre at barna opplever å ha det trygt og godt i barnehagen sin, vise vei til forebyggende arbeid og gjenopprettelse av et trygt og godt barnehagemiljø.
  - Barnehagen arbeider kontinuerlig for å fremme helse, trivsel, lek og læring. *Trygghetssirkelen* er en tilnærming som blir benyttet og videreutviklet.
- *Kompetanseutvikling*
  - Undervisningsetaten har en felles kompetanseplan for barnehage og skole, handlingsplan utarbeides årlig i samhandling med fagorganisasjonene.
  - Kompetanseplanen skal påse at barna får et pedagogisk og trygt barnehagetilbud i tråd med gjeldene lover og forskrifter.

- *Tverrfaglig samhandlingsmodell*
  - Samhandlingen skal kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten brudd i oppfølgingen av barn.

Foreldrebetaling

Prisen justeres årlig i statsbudsjettet. *Pr. 01.01.2022* er prisen på en fulltids barnehageplass 3 315 kr. *Prisen settes ned til 3 050 kr fra 01.08.2022.* Foreldrebetalingen skal ikke overstige 6 prosent av den samlede inntekten i husholdningen. Hvis du har mer enn ett barn i barnehage gjelder søskenmoderasjon. Det er 20 timers gratis kjernetid per uke for 2-, 3-, 4- og 5-åringer, og barn med utsatt skolestart, som bor i husholdninger med lav inntekt. Dette gjelder både kommunale og private barnehager. Kommunen skal refundere inntektstapet til de private barnehagene.

Ikke-kommunale barnehager

Modum kommune finansierer de ikke-kommunale barnehagene basert på regnskapstall fra de kommunale barnehagene, justert for pensjonskostnader og lønns- og prisvekst. Kostnadene for 2022 blir påvirket av en forsinket koronakostnad ettersom tilskuddet baserer seg på regnskapstall fra de kommunale barnehagene for året 2021. Antall plasser i de private barnehagene kan variere i løpet av året. Kommunen plikter ikke å gi tilskudd til flere plasser enn barnehagen er godkjent for.

Tabell for satser de siste årene

År	Fulltidsplass for barn under 3 år	Fulltidsplass for barn over 3 år
2021	240 548	116 488
2020	229 276	111 081
2019	225 264	109 254

Den kommunale satsen for 2022 blir vedtatt innen 30.10.21.

Utgifter til barn med barnehageplass i andre kommuner

Alle barn med rett til plass har fått plass i en barnehage i Modum for barnehageåret. Likevel har Modum kommune til enhver tid noen barn i andre kommuner. Disse plassene refunderes til kommunen der barnet har barnehageplass. Denne trenden er fortsatt nedadgående, men foreldrene står fritt til å velge barnehageplass i en annen kommune dersom de ønsker det. For 2022 budsjetteres denne kostnaden med 0,5 mill. kr mot 0,8 mill. kr i 2021.

Styrket tilbud

Tilrettelegging og spesialpedagogisk hjelp er rettighetsbasert for barn 0 – 5 år. Kommunen fullfinansierer behov for hjelp og tilrettelegging i både kommunale og ikke-kommunale barnehager. Modum kommune har et økende antall barn som har behov for tilrettelegging eller spesialpedagogisk hjelp. Høsten 2021 begynte barnehageåret med 22 barn med tilrettelegging og i løpet av barnehageåret økte dette til 32. 16 av barna var skolestartere i 2021. September 2021 er det 30 barn med behov for tilrettelegging, antallet er økende. Dette er et stort og komplekst område. Modum kommune ser på hele dette feltet fra 0 – 16 år kommende år. Det enkeltes barns rettigheter må sikres. Samtidig må vi se på muligheter for å benytte midlene i undervisningsetaten på en mest mulig likeverdig måte for alle barn. Samhandlingsmodellen er en av tiltakene som settes i verk.

Grunnskole

Grunnskolen i Modum er i stadig utvikling. Modumskolens visjon «Skolemestring for livsmestring» og styringsdokument er også i 2022 sentralt for alle skolers utviklingsplaner.

Hovedfokus for grunnskolen i 2022:

- *Trygt og godt læringsmiljø for alle:*
  - *BOOST:* Modum kommune deltar fortsatt i et stort EU-prosjekt om hvordan det kan bygges motstandskraft blant våre barn og unge. Dette er utsatt med minimum ett år på grunn av korona-situasjonen. Arbeidet avsluttes sannsynligvis i 2022.
  - *Sosial kompetanse i skolene:* Arbeidet med AART og Trygghets sirkelen (COS) fortsetter for å utvikle sosiale ferdigheter hos elever i barneskolen. I ungdomsskolene arbeides det videre med MOT. Dette er viktig for å bygge livsmestring og motstandskraft hos barn og unge. Det vil gjennomføres kompetanseheving av ansatte i 2022 innen dette området gjennom blant annet videre utvikling av nettverk for sosialfaglige spørsmål i Modumskolen.
- *Digitalisering i grunnskolen:* Alle elever i Modumskolen har fra skoleåret 2020/2021 en egen digital enhet. Dette krever enda mer kompetanse i å nyttiggjøre seg av verktøyene slik at alle elever får god tilpassa opplæring. I 2022 fortsetter en 60%-stilling som digital pådriver, sammen med et nettverk av pedagoger som skal fremme god digital praksis i skolene. I tillegg gjennomføres nettverk for lærere i første klasse for grunnleggende lese- og skriveopplæring med iPad.
- *Fagfornyelse:* Nye læreplaner ble tatt i bruk i fra skoleåret 2020/2021. Det tar tid å innføre nye læreplaner og dette vil fortsatt ha stort søkelys i utviklingsarbeidet ved hver enkelt skole. Modum kommune har etablert et samarbeid med USN for å følge opp arbeidet i felleskap. I tillegg krever dette investeringer for å fornye læremidlene i Modumskolen de kommende årene. Det videreføres en avsetning på 1,0 mill. kr til nye læremidler for 2022. I forslag til statsbudsjett for 2022 er Modum tildelt 258 000 kr til en ekstra time naturfag i grunnskolen.
- *Spesialundervisning*

Antall elever som henvises til PPT for vurdering av rett til spesialundervisning har vært økende over tid. Skolene skal løse elevens individuelle rett til spesialundervisning i tildelt ramme, og det er innebærer økende press på budsjettet til ordinære lærertimer, assistenter/fagarbeidere og øvrige driftsposter. Det vil i 2022 bli etablert et samarbeid med USN om inkluderende praksis og spesialundervisning i grunnskolen. Det er også behov for et mer fast organisert tilbud om alternativ opplæringsarena for elever på mellomtrinnet og i ungdomsskolen, som f.eks. Inn på Tunet.

Prognosene viser at elevtallet synker noe for skoleåret 22/23. Dette på grunn av et unormalt lavt fødselstall i 2016. Det er forventet noe tilflytting fram mot skolestart 2022.

Elevtall grunnskole

År	1.-10.	1.-7.	8.-10.
2022-23	1552	1080	472
2021-22	1587	1097	490
2020-21	1589	1098	491
2019-20	1590	1090	500
2018-19	1564	1084	480
2017-18	1565	1093	472
2016-17	1546	1091	455
2015-16	1523	1083	440

Refusjoner knyttet til elever i andre kommuner

Undervisningsetaten har ansvar for å finansiere skoletilbudet til barn folkeregistrert i Modum, men bosatt i en annen kommune. Dette omfatter i hovedsak fosterhjemsplasserte barn fra Modum, men omfatter også elever som bor i Modum og som går på skole i Øvre Eiker kommune. Dette er en ordning som kom på plass for noen få elever i Hasselgrenda, men som over tid har økt i omfang. Nye elever i første klasse skal gå på Buskerud skole, men elever som allerede har startet i Skotselv kan fortsatt gå ved skolen fram til en eventuell grensejustering mellom Øvre Eiker og Modum er avklart. Total kostnad for dette området er budsjettert til 9,0 mill. kr for 2022.

Skolefritidstilbud

I løpet av 2021 innføres ny nasjonal rammeplan for SFO. Det arbeides gjennom 2022 for å øke kvalitet og oppslutning om skolefritidsordningen i Modum.

Deltagelse i SFO har vært relativt stabil rundt 55% av 1.-4. klassinger. Det budsjetteres med tilsvarende deltagelse i 2022. Per 1. oktober 2021 startet 370 barn i SFO i Modum, mot 358 barn 1. oktober 2020.

Det ble i august 2020 innført en mer fleksibel ordning for SFO-plass hvor familier kan benytte morgen eller ettermiddag. For å kunne drifte nærmere selvkost for SFO-området, noe Opplæringsloven åpner for, økes satsene med om lag 15% for full plass. Satsen for full SFO-plass foreslås oppjustert fra 3 290 kr til 3 790 kr. Det er budsjettert 8,2 mill. kr i foreldrebetaling for 2022 mot 7,14 mill. kr i 2021.

Det er tilsvarende moderasjonsordninger for SFO som for barnehage. Dette innebærer at ingen husholdning skal betale mer enn 6% av inntekten for SFO-plass.

Skoleskyss

Skyssutgifter til og fra skolen foreslås videreført på omtrent samme nivå, men prisjustert.

PPT

Den interkommunale PP-tjenesten for Modum, Sigdal og Krødsherad videreføres med samme aktivitetsnivå som i 2021 ut fra avtale om interkommunalt samarbeid om tjenesten.

Voksenopplæring

Behovet for voksenopplæring i Modum er redusert de to siste årene, først og fremst fordi koronapandemien har ført til færre flyktninger og arbeidsinnvandrere. I 2022 forventes det at antall arbeidsinnvandrere øker, at det blir flere familiegjennforente og at antall bosatte flyktninger øker noe.

Budsjetterte tilskudd i 2022 er på 5,2 mill. kr, mot 4,4 mill. kr i 2021. Disse inntektene vil være høyst usikre på grunn av ettervirkninger av korona-situasjonen og når bosetting vil være tilbake til normalsituasjon. Det vil også i 2022 være søkelys på å tilpasse drift til behov.

Undervisningsetaten og Helse- og sosialetaten har i 2021 drøftet alternativ organisering av tjenester innen logopedi, syn og hørsel. Bakgrunnen for drøftingen er delvis *Kompetanseløftet for spesialundervisning og inkluderende praksis* og omorganisering av Statped som gir kommunene deler av ansvaret som Statped har i dag. I tillegg er det delvis et ønske om mer helhetlig styring og organisering av tjenestene i Modum. En eventuell endret organisering vil bli gjennomført i 2022.

Kommunestyrets vedtak Undervisning

Budsjettvedtakets pkt 10

a. Vi øker budsjetttramma for 2022.

Dette er starten på en kursendring. Hovedutvalget får en sak der det settes en opptrappingsplan, med mål om at behovene innen grunnleggende ferdigheter blir imøtekommet.

b. Intensiv opplæring

Kr. 1.000.000,- til intensiv opplæring for 1.- 4. trinn fra 01.08.2022 – 31.12.2022 (kr. 1.824.000 i helårsvirkning).

c. Nye læreplaner ble tatt i bruk fra skoleåret 2020/2021. Rådmannen har avsatt kr. 1.000.000,-, og vi ønsker å styrke budsjettet ytterligere.

Vi øker tilskudd til læremidler med kr. 500.000,-

d. Spesialundervisning

kr. 1.150.000,- for å styrke 5. – 10. trinn.

e. Skolefritidsordningen (SFO)

Kr. 500.000,- til SFO (Foreldrebetalingen reduseres med kr. 500 000 i forhold til rådmannens budsjettforslag). Prisene skal maksimalt økes med 8 % i budsjettet for 2022. Punktet skal justeres i henhold til vedtatt statsbudsjett.

f. Disposisjonspost kr. 150.000,-

5. HELSE- OG SOSIALSEKTOR

5.1 Mål for helse- og sosialsektoren

Mål for helse- og sosialsektoren

Innbyggerne skal få rett tilbud til rett tid

Tiltakene dimensjoneres og differensieres etter tiltakstrappa og prinsipper for best effektive omsorgsnivå (BEON) innen helse- og omsorg. Utvikle tiltak som styrker innbyggernes mestring av helse og egen livssituasjon.

Måleindikatorer:

- *Andel eldre som bor i eget hjem.*
- *Dekningsgraden på heldøgns omsorgsplasser på linje med gjeldende landsgjennomsnitt.*
- *Utvikling i frivillig innsats innen helse og omsorg.*
- *Brukerundersøkelser*

Flere innbyggere deltar i utdanning, arbeid eller sosial aktivitet

Motvirke utenforskap og sosiale forskjeller gjennom deltakelse i utdanning, arbeid og meningsfull aktivitet.

Måleindikatorer:

- *Flere innbyggere i arbeidsdyktig alder har ordinært arbeid.*
- *Flere innbyggere deltar i meningsfylt aktivitet.*
- *Andel innbyggere som mottar uføretrygd.*
- *Andel innbyggere som fullfører videregående utdanning.*

Tidlig og koordinert innsats for barn, unge og deres familier

Barn og unge og deres familier skal oppleve at det er enkelt å få hjelp. Hjelpen skal gis så tidlig som mulig og være godt koordinert. Familiens Hus vil være et virkemiddel.

Måleindikatorer:

- *Barn, unge og familier opplever at de blir godt ivaretatt av hjelpetjenestene.*
- *Modell for bedre tverrfaglig innsats (BTI) benyttes systematisk for å oppdage og følge opp utsatte barn, unge og deres familier.*
- *Færre barn i lavinntektsfamilier.*
- *Flere eier eget hjem.*

5.2 Sektorens driftsramme

SEKTORENS DRIFT	Mill. kr	2019	2020	2021	2022
		Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett
Helse og sosial	Utgift	510,9	502,7	467,1	452,814
	Inntekt	103,8	104,0	84,5	67,990
	Nettoutg	407,1	398,7	382,6	384,824

Helse- og sosialetaten har i 2022 en netto driftsramme på 384,8 mill. kr. Det budsjetteres med 430 årsverk. Det er økte årsverk innen Barneverntjenesten knyttet til barnevernsreformen, økte årsverk i NAV (kommunesamarbeid) og Helsestasjon i forhold til budsjetterte årsverk i 2021. Dette utgjør til sammen 12 årsverk.

Budsjettet for 2021 bærer preg av å være stramt. Det er i budsjett for hjemmebaserte tjenester og tun tilrettelagte tjenester en reduksjon på 13 årsverk.

Det vil være nødvendig å gjennomføre tiltak høsten 2021 for å oppnå helårsvirkning i 2022.

Det vil være nødvendig å se på organisering av enkelte tjenesteområder.

Hovedtrekk for helse- og sosialsektorens budsjett 2022:

- a) Reduksjon av 13 årsverk innen pleie- og omsorgstjenester
  - Tun tilrettelagte tjenester
  - Hjemmetjeneste
- b) Barnevernsreformen – tilført 7,45 mill. kr.
- c) Helsestasjonstjenesten økt med 4 årsverk, delvis finansiert av tilskuddsmidler
- d) Folkehelse barn/unge - tilført 1 mill. kr.
  - Familiens hus
- e) E-helse, 833 000 kr
- f) Utrede organisering rus og psykisk helse.

Helse- og Velferdsplan 2017-2025

Helse- og velferdsplan revideres og behandles politisk høsten 2021.

Formål med Helse- og velferdsplanen er å angi retning for utvikling innen sentrale områder.

Planen skal:

- gi et langsiktig tjenesteovergripende perspektiv
- bidra til et felles kunnskapsgrunnlag
- klargjøre handlingsrom
- danne grunnlag for beslutning og endring

Telemarksforskning

Helse- og sosialetaten bestilte en tjenesteanalyse av helse- og sosialtjenesten, i hovedsak innen pleie- og omsorgstjenester i 2020.

Rapporten peker på 3 hovedområder; institusjonstjenester, boliger med heldøgns bemanning og ordinære hjemmetjenester.

Kommunen blir sammenlignet med kommunegruppe 7, som er mellomstore kommuner med lave bundne kostnader pr innbygger og lave frie disponible inntekter.

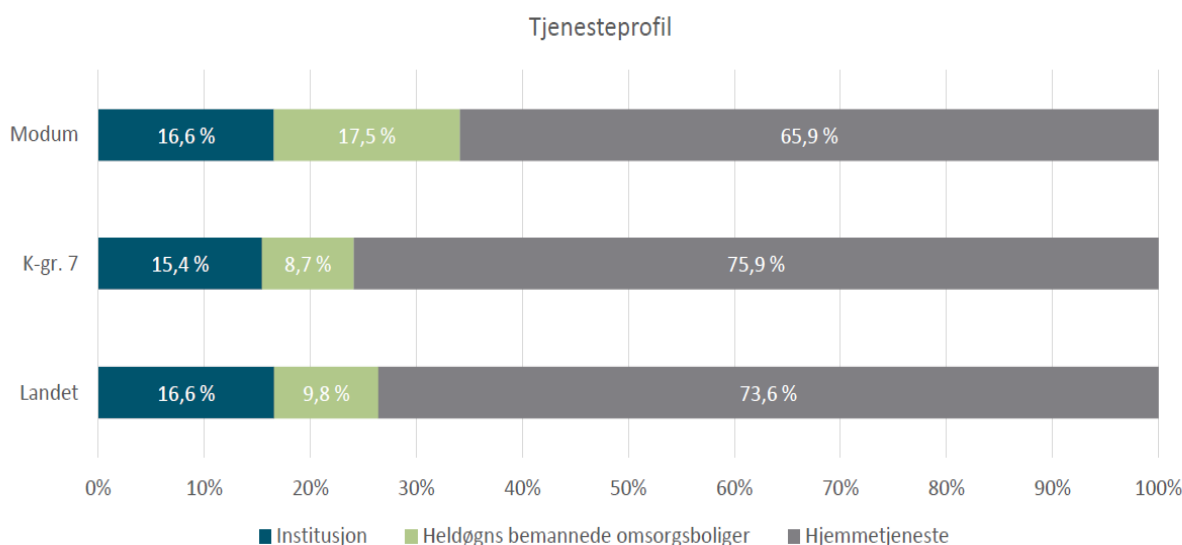
Overordnet økonomisk analyse

- Beregningene viser at Modum kommune samlet sett hadde merutgifter på 48 mill. kr i forhold til kommunens økonomiske rammebetingelser i 2019.
  - På pleie og omsorg har vi beregnet et merforbruk på 20,0 mill. kr i 2019.

Oppsummering overordnet økonomianalyse. Modum kommune 2019. Kilde: KOSTRA/KMD, beregninger ved TF

Tjenesteområde	Mer-/mindreutgift 2019 (mill. kr) sammenlignet med	
	Lands-gjennomsnittet	«Normert og inntektsjustert nivå»
Barnehage	-3,5	21,3
Administrasjon	-5,6	1,9
Landbruk	0,7	-0,6
Grunnskole	-17,8	8,2
Pleie og omsorg	28,9	20,0
Kommunehelse	0,9	3,8
Barnevern	-0,7	1,7
Sosialtjeneste	-11,5	-8,1
Sum	-8,5	48,2

Tjenesteprofil

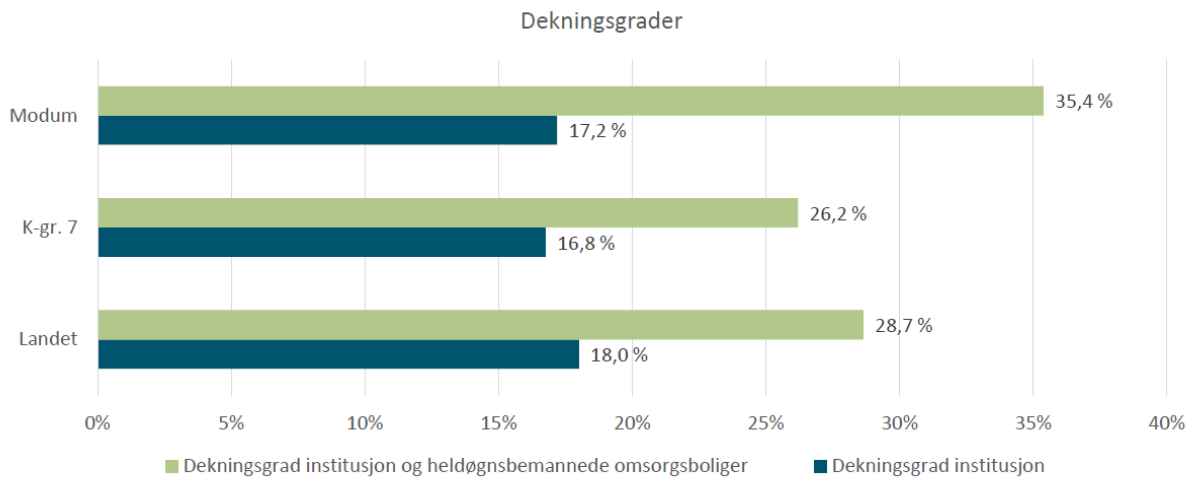

Andel brukere av ulike tjenesteprodukter i Modum, kommunegruppe 7 og landet. 2019. Kilde: SSB/ beregninger ved TF

*): Plasser i helse- og omsorgsinstitusjoner pr. 31.12. Inkluderer sykehjem, aldersshjem, barnebolig, avlastningsbolig. Korrigert for kjøp/salg over kommunegrensene. Bygningmessig utforming/kapasitet, uavhengig av hvor mange som faktisk bor på rommene, og hvor mange plasser som faktisk er i drift eller budsjettert. Også inkludert private institusjoner (kommersielle og ideelle) som inngår i det kommunale tilbudet. Både langtidsplasser og tidsbegrensede plasser. Ikke inkludert KAD (kommunale akutte døgnplasser) / ØHD (Øyeblikkelig hjelp døgnopphold) fom. 2017-årgangen.

Andelen institusjonsbeboere* i Modum (=16,6 prosent) er på nivå med gjennomsnittet for kommunegruppen og landet for øvrig. Videre har kommunen en høyere andel tjenestemottakere i heldøgnsbemannet omsorgsbolig (=17,5 prosent) enn gjennomsnittet for kommunegruppen og landsgjennomsnittet. Når det gjelder ordinære hjemmetjenester, dvs. hjemmesykepleie og praktisk bistand, har kommunen noe lavere andel mottakere enn kommunegruppen og landsgjennomsnittet (=65,9 prosent).

Dekningsgrader

Dekningsgrader for heldøgns pleie og omsorg. Modum, kommunegruppe 7 og landet, 2019. Kilde: SSB/beregninger ved TF

Dersom vi summerer opp antall institusjonsplasser og omsorgsboliger med heldøgns bemanning, og dividerer på antall personer over 80 år i kommunen, får vi et tall på dekningsgraden. Dekningsgraden for institusjon og heldøgnsbemannet omsorgsbolig i Modum ligger på om lag 35 prosent i 2019. Totaltilbudet på heldøgns omsorg i forhold til befolkningen over 80 år er dermed noe høyere enn landet forøvrig.

Institusjonsdekningen i Modum lå på 17,2 prosent i 2019, det vil si om lag på nivå med landet for øvrig.

Kompetanse

Det er viktig med en kontinuerlig vurdering av kompetanse og at kompetanseplanen har klare satsingsområder i 2022. Videreutdanning har vært en betydelig utgiftspost med hensyn til innleie av vikar, og vil nå bli strammet inn. Det vil fortsatt satses på opplæring innen KlinObs (klinikk og observasjon). Etaten vil videreutvikle bruken av KS-læring.

E-helse

Nasjonal e-helsestrategi har mål om digitalisert, samlet helse- og omsorgstjeneste som oppleves mer helhetlig, enklere og bedre for innbyggerne. Modum kommune har fått 833 000 kr til dette formålet.

Heltidskultur

Helse- og sosialetaten har ikke nådd målene for heltidskultur i 2020. Målene for 2020 er videreført til 2022.

- Gjennomsnittlig stillingsstørrelse innen helse og omsorg 75 %.
- 60 % av alle turnusansatte er ansatt i 100 % stilling.
- 85 % av alle ansatte er ansatt i 100 % stilling.
- 70 % av alle innleide vakter blir dekket av faste ansatte

5.3 Tjenesteområdenes drift

Helse- og sosialsektorens driftsbudsjett fordeles slik på tjenesteområdene:

FUNKSJONER		Budsjett 2022			Bud. 2021
	1000 kr	Utgift	Inntekt	Nettoutg.	Nettoutgift
100	Politisk styring	163		163	161
120	Administrasjon	2 274	319	1 955	3 968
232	Forebygging, helsestasjon	18 847	3 431	15 416	13 358
233	Annet forebyggende helsearbeid	10 812	721	10 091	10 219
234	Aktivisering eldre og funk.h.	11 640	2 011	9 629	8 751
241	Diagnose, behandling, rehab.	9 106	1 105	8 001	24 528
242	Råd, veiledning og sosial	8 156	4 317	3 839	5 855
243	Tilbud til personer med rusprobl.	4 537	531	4 006	3 719
244	Barneverntjeneste	14 815	6 456	8 359	6 173
251	Barneverntiltak i familien	9 263	505	8 758	3 406
252	Barneverntiltak utenfor familien	16 983		16 983	17 455
253	Pleie, omsorg,hjelp i institusjon	133 068	35 811	97 257	97 913
254	Pleie, omsorg hjelp i hjemmet	175 733	10 718	165 015	154 475
265	Kommunalt disponerte boliger	1 000		1 000	
273	Arbeidsrettede tiltak i kom.regi	1 500		1 500	1 500
275	Introduksjonsordning	8 316	170	8 146	9 042
276	Kvalifiseringsordning	4 386		4 386	668
281	Økonomisk sosialhjelp	19 749	600	19 149	20 493
285	Tjenester utenfor ordinært kom.tj	2 466	1 295	1 171	956
Sum sektor		452 814	67 990	384 824	382 640

Politisk styring

Det er ikke avsatt midler til hovedutvalgets disposisjonspost.

Kommunehelsetjenesten

Legevakt og utgifter knyttet til fastlegene er overført til sentraladministrasjonen med 18,055 mill. kr.

Forebyggende enhet

Korona – Smittevern

I tråd med nasjonale føringer videreføres nødvendige pandemiltak med vaksiner og en nedjustert TISK-strategi (testing-isolasjon-smittesporing-karantene). Teststasjonen på Gustadmoen opprettholdes inntil videre. Staten forutsettes å dekke utgiftene.

Reisevaksinetilbud gjeninnføres.

Familiens hus

Familiens hus i Vektergården skal være innflyttingsklart høsten 2022. Der samles svangerskapsomsorg, helsestasjon for sped- og småbarn, forebyggende familieteam, barnevern og PP-tjeneste. Familiens hus innebærer «En dør inn» og tidlig innsats med treffsikre, kunnskapsbaserte lavterskeltilbud. Tiltak gis både universelt, i grupper eller individuelt tilpasset. Leder for Familiens hus som starter 01.12.21, viderefører arbeidet med implementering av ny samhandlingsmodell for bedre tverrfaglig innsats (BTI). Den skal bidra til å sikre tidlig identifikasjon og koordinert oppfølging av utsatte barn på tvers av tjenester og nivå. En elektronisk stafettlogg tas i bruk som samhandlingsverktøy.

Midler til Familiens Hus er overført fra Frisklivssentralen til Forebyggende enhet i 2022.

FactUng

I samarbeid med BUP-Ringerike og fem nabokommuner planlegges oppstart av et FactUng-team våren 2022. Hensikten er å tilby en helhetlig og integrert oppfølging til ungdom mellom 12 -18 år som har langvarige og sammensatte vansker innen psykisk helse eller rus. Tilbudet kan forlenges til 24 år. Det ambulante teamet er tverrfaglig sammensatt med personell fra spesialisthelsetjeneste og kommuner og vil samhandle med aktuelle kommunale tjenester. Tiltaket organiseres fra BUP-Ringerike, men vil ha kommunal tilhørighet via Familiens hus.

Forebyggende tiltak for barn og unge

Sårbare grupper har vært ekstra utsatt under pandemien og vil fortsatt ha et større hjelpebehov. Å styrke ungdom på veien til et selvstendig voksenliv er også tidlig innsats. Styrking av forebyggende familieteam er sentralt både for universelle tilbud og tilbud for de som trenger mer oppfølging. Eksempler på nye forebyggende tiltak under utvikling er dialogbaserte inntaksmøter med BUP, etablering av FactUng, skolelos, flere foreldrekurs og veiledning for å sikre barn en trygg oppvekst.

Barnevern

Barneverntjenesten og hele oppvekstområdet i kommunen står overfor barnevernreformen fra 1.1.2022. Dette ville innebære en rekke endringer i ansvarsfordelingen mellom stat og kommune hvor kommunen blant annet får ansvar for det helhetlige fosterhjemsarbeidet. Refusjonsordninger fra kommune til stat bortfaller, kommunen får økt ansvar for spesialiserte hjelpetiltak og kommunale egenandeler for institusjonsplasser, beredskapshjem og andre tiltak mer enn doubles. Videre bortfaller øremerkede stillinger til barnevern som har vært satset på fra 2011. I det økte rammetilskuddet skal det også være rom for kommunens satsning på tidlig forebygging i form av blant annet tett og tidlig foreldreveiledning, med mål om å demme opp for mer alvorlige vansker. For Modum kommune vil barnevernreformen utgjøre tapte refusjonsinntekter for fosterhjemsplassering og økning i egenandel for plasserte barn. Eksempelvis vil en institusjonsplass med kjøp fra statlig barnevern koste 170 000 kr per måned (i dag 78 000 kr) og et statlig fosterhjem om lag 85 000 kr per måned (i dag 36 000 kr). I budsjett 2022 er dagens kjente økte utgifter tatt høyde for, allikevel vil endringer i plasseringer og særskilt institusjonsplasser bli en uforutsigbar merkostnad for kommunen.

Barn med hjelpetiltak og barn som bor utenfor hjemmet er stabilt. Barneverntjenesten har et høyt antall saker pr ansatt i tjenesten, og ligger over landsgjennomsnittet og snittet i fylket med 24 saker pr ansatt mot 16 i fylket. Den nylige gjennomførte brukerundersøkelsen i tjenesten har samme funn; foreldre og barn opplever at de har behov for tettere og hyppigere

kontakt med sin kontaktperson i barneverntjenesten. Endringene som følger av barnevernreformen med overføring av oppgaver fra stat til kommune gir økt behov for ansatte og kompetanse innenfor spesialiserte hjelpetiltak, fosterhjemsarbeid og særskilt i slekt og nettverk mv. Tjenesten har rigget seg for reformen med deltakelse og ledelse av Læringsnettverk sammen med 4 andre barneverntjenester i 2019-2021 med tilskudd fra Statsforvalteren. Arbeidet fortsetter i 2022 og Læringsnettverket har fått tildelt midler til prosjektstilling i 2022 for å overføre og implementere metodikk fra stat til kommune. Skolelos innlemmes i kommunens budsjett fra 1.7.2022 da tilskuddsperioden er over. Familieråd for alle blir et fast tiltak i kommunen fra 2022. Vertskommunesamarbeid om barnevernvakt med Øvre Eiker, Jevnaker og Midt-Buskerud er i full drift.

Følgende tabell kan vise saksutviklingen for årene 2015- 2021 (per 20.9.2021):

Midt-Buskerud barneverntjeneste	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 Pr. 20.9
Antall meldinger	222	229	233	200	240	331	248
Barn med hjelpetiltak	141	135	117	99	102	113	121
Av disse; barn plassert frivillig utenfor hjemmet	15	8	6	7	9	13	14
Barn under omsorg/plassert utenfor hjemmet (inkl. akuttvedtak)	58	63	62	55	55	51	47
Antall barn i tiltak totalt	199	198	179	154	157	164	168

NAV - Midt Buskerud

Budsjettet for 2022 er noe endret på grunn av vertskommunesamarbeid med Sigdal og Krødsherad. Økt antall ansatte og dermed utgifter til lønn og drift gir større utgifter. Imidlertid vil inntekten øke, som følge av innbetalinger fra Sigdal og Krødsherad. Det forventes at samarbeidet vil gi gevinster for alle tre kommuner.

Når det gjelder utgifter til sosialhjelp og kvalifiseringsprogram er det den enkelte kommune som dekker utgiftene. Det forventes samme nivå på antall søkere av økonomisk sosialhjelp og en mulig økning kvalifiseringsprogrammet i 2022. Koronasituasjonen og et vanskelig arbeidsmarked gjorde situasjonen mer usikker i 2021. Dette vil også prege 2022. Det oppleves allikevel et bedre arbeidsmarked, men et kompetansegap mellom krav til kvalifikasjoner i ledige stillinger og arbeidssøkernes kompetanse. Dette må kontoret jobbe videre med i tiltaksarbeidet.

Prosjektmidlene til stillingen Ung Integrering var ferdig i 2021. Kontoret vil for 2022 søke andre tilgjengelige prosjektmidler til å ansette veiledere for å avklare langtids sosialhjelpsmottakere.

Det er svært stor etterspørsel etter økonomiske råd og veiledning, samt gjeldsrådgivning. NAV-kontoret må operere med venteliste, noe som er uheldig for brukerne som allerede er i en vanskelig situasjon

Flyktningetjenesten

År	Bosatt i Modum
2017	53
2018	18
2019	18
2020	7
2021	6+2 familiegjenforente (har igjen 8 bosettinger)

Budsjettet for 2022 baserer seg på regnskapstallene for 2021.

Det antas at kommunen igjen vil få forespørsel om å bosette 14 personer. I år har vi bosatt 6 personer, pluss 2 personer som har kommet på familiegjenforening. Det gjenstår å bosette 8 personer for inneværende år. Hvor mange enslige som bosettes i år avgjør hvor store utgifter som går til introduksjonsstønadene neste år. Utgifter til sosiale stønader, herunder husleie og etablering avgjøres også av hvorvidt vi bosetter enslige eller større familier.

I neste års budsjett ligger ikke husleie inne, siden lokalene skal overtas av familiens hus. Det er tenkt at Flyktningetjenesten samlokaliseres med en annen virksomhet.

Pleie og omsorg, hjelp i institusjon

Modumheimen:

Driften ved Modumheimen videreføres i 2022. Innsparing av 2 årsverk lederstilling i budsjett 2021 er gjennomført. Det arbeides med oppstart av Livsglede sykehjem.

Sentralkjøkkenet

Budsjettet er som tidligere stramt med en del usikkerhetsmomenter særlig i forhold til brukerbetalingene.

Stortingsmelding 15 «Leve hele livet» er en reform som kan utløse utgifter for Sentralkjøkkenet, men som i 2021 ikke kom i gang på grunn av koronapandemien. Dette igangsettes i 2022.

Pleie og omsorg, hjelp i hjemmet

Hjemmebaserte tjenester

Hjemmebaserte tjenester består av Hjemmetjenesten, Geithus bofellesskap, Geithusberga, Mestringsenheten og LUDO-huset.

Organisering av tjenester innen rus og psykisk helse vil bli utredet i begynnelsen av 2022. Det er i budsjett 2022 foreslått en reduksjon på 5 årsverk. Samtidig ser et behov for å lage en forsterket enhet. Det er behov for at tilbudet differensieres i større grad.

Det er i budsjettet for 2022 foretatt en sammenslåing av budsjettet for hjemmetjenesten nord og sør. Stilling som fagsykepleier og merkantil er videreført i budsjett for 2022.

Velferdsteknologi

Kommunen opplever økt etterspørsel i tjenesten. Det er viktig å implementere tjenesteforløp og legge større vekt på trykghetsskapende teknologi. Økt digital kompetanse hos eldre er ett av satsingsområdene.

Inn på Tunet er videreført i budsjett 2022 med 500 000 kr.

Vikersund bo- og dagsenter

Vikersund bo- og dagsenter fikk tilført en fagsykepleierstilling i 30% og en merkantil i 30% i 2021. Dette er videreført i budsjett for 2022.

Egenandel for midlertidig bolig økes med 500 kr. Ny pris blir 2 500 kr pr. mnd.

Tun Tilrettelagte tjenester

Det er i budsjett 2022 lagt inn reduksjon på 1 årsverk i administrasjonen.

BPA er budsjettert med 18 mill. kr som i 2021. Tilskudd for ressurskrevende brukere blir lavere, grunnet en ordning som er gått til opphør. I 2021 er det igangsatt 2 nye BPA ordninger hvor ingen løser ut tilskudd.

Kommunen ser på muligheten til å bruke ledige lokaler eller lokaler med flere ledige plasser på tvers av virksomhetene i etaten. Disse skal i større grad betjenes av ambulante tjenester. Bakgrunnen for dette er at Modum ligger høyt i forhold til sammenlignbare andre kommuner, i antall boliger med heldøgns bemanning.

Furulund/Ambulerende tjenester og Ekornstua avlastningsenhet har stadig pågang av nye vedtak som må igangsettes eller endringer i volumet på eksisterende tjenester. Dette gjør at budsjettene blir uforutsigbare. Enkeltpersoner kan utgjøre store forskjeller på kostnadene. Reduksjon i samlet vedtakstimer utgjør 3,3 årsverk.

Badeveien bofellesskap mister kommunal refusjon, grunnet endringer i brukergruppen. Ny turnus med reduksjon av ca. 3 årsverk er gjennomført og starter opp 13.09.21. Denne legges til grunn for budsjett 2022.

Reduksjonen som ble vedtatt i budsjett 2021 er ikke gjennomført. I tillegg er det reduksjon i antall ressurskrevende brukere. Dette gjør at det nå blir lagt opp til reduksjon på 7,3 årsverk i budsjettet for 2022.

Kommunestyrets vedtak Helse og sosial

Budsjettvedtaket pkt 11

a. Livsgledehjem for eldre

- 1. Sak om Livsgledehjem for eldre skal først opp i hovedutvalget for Helse og sosial og deretter opp i Kommunestyret.*
- 2. Avsatte midler fra 2021 videreføres i 2022.*
- 3. I tillegg til dette settes det av kr 300.000,- i 2022, for oppstart andre halvår 2022.*

b. Hjemmebaserte tjenester økes med kr 1.000.000,-, jamfør Helse- og omsorgsplan, revidert 2021, og andre videreutviklingstiltak.

c. Rus og psykiatri

Modum kommune skal ha et forsvarlig tilbud innen rus og psykiatri, jamfør ROS-analyse foretatt v/Geithusberga.

d. Utredning om Frydenberg

Kommunestyret gjorde under sak 116/20 – Budsjett 2021 følgende vedtak (punkt 10, f.):

*I løpet av 2021 skal det utredes om rehabiliteringstilbudet på Frydenberg kan flyttes, med sikte på at det organiseres opp mot Vikersund bo- og dagsenter og/eller Modumheimen. Utredningen er ikke gjennomført. Det fremmes følgende tillegg til utredningen: Modum kommune trenger et godt rehabiliteringstilbud, som gjør at folk kan vende tilbake til arbeid og/eller ha et godt og aktivt liv med bolig hjemme, så lenge som mulig. Det er spesielt viktig å være rustet med et godt rehabiliteringstilbud inn mot eldrebølgen som treffer kommunen. Modum har et meget godt rehabiliteringstilbud innen sine grenser, Vikersund Bad Rehabiliteringssenter. Institusjonen har et ideelt formål og er en del av det offentlige helsetjenestetilbudet gjennom sin avtale med Helse Sør-Øst. Som ledd i utredningen om Frydenberg tas det kontakt med Vikersund Bad for å avklare om og under hvilke forutsetninger **rehabiliteringsdelen** av Frydenberg-tilbudet kan ivaretas gjennom samarbeid med Vikersund Bad. Den øvrige del av tilbudet ved Frydenberg vurderes opp imot Vikersund bo- og dagsenter og/eller Modumheimen. Utredningen om Frydenberg ferdigstilles innen 01.04.22.*

e. Kommunale boliger.

Flere kommunale boliger står tomme i lengre perioder (tomgangsleie). Det bør utarbeides en langsiktig arealbruksplan i løpet av første halvår i 2022 for Helse og sosial basert på fremtidige behov, driftsform, bemanningssituasjon og satsingsområder innen sektoren.

Budsjettvedtak felles utarbeidet

*Det er et mål å utvide/styrke **syns- og hørselskontaktens** stilling i forbindelse med utviklingen av Familiens Hus, gjerne utover den prosentstillingen som foreligger per dags dato.*

*Det er tverrpolitisk enighet om å se på bruken av **vikarmidler** i helse- og sosialetaten. Kommunestyret ber hovedutvalget for helse- og sosial om å komme tilbake til kommunestyret med en sak, herunder bemanningssentralen og bemanningsnorm.*

Budsjettvedtak fra AP

Tilby ungdom fra 16 år sommerjobb/jobbtrening i Modum kommune.» Kommunestyret ber om at saken går til hovedutvalget for Kultur, idrett og livsglede og hovedutvalget for Helse- og sosial, for deretter å sendes videre til formannskapet.

6. KULTURSEKTOR

6.1 Mål for kultursektoren

Mål for kultursektoren

Søke om støtte fra nasjonale stønadsordninger slik at kommune kan legge til rette for ferieaktiviteter for barn og ungdom gjennom hele året

Måleindikator:

Flere tilbud og deltakere på ferietilbudene enn i 2021.

Profilere og markedsføre etatens tilbud til kommunens innbygger med et mål om å ha en publikumsoppslutning som i 2019 (250 000 besøk/brukere)

Måleindikatorer: Antall arrangementer skal være minst 200 og besøkende/brukere skal være minst 250 000 personer.

Andre områder:

Sykefraværet i kulturetaten skal reduseres til 4 % i løpet av økonomiplanperioden 2022-2025.

6.2 Sektorens driftsramme

SEKTORENS DRIFT		2019	2020	2021	2022
	Mill. kr	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett
Kultur	Utgift	42,2	40,6	37,6	36,990
	Inntekt	15,1	14,8	14,2	14,479
	Nettoutg	27,1	25,8	23,4	22,511

Det budsjetteres med 32 årsverk i kultursektoren.

Hovedtrekk i budsjettet for 2022:

- Hovedutvalgets disposisjonspost reduseres fra 75 000 kr til 50 000 kr.
- Barn/unge:
  - Undringsuken får fast tilskudd på 35 000 kr.
  - 60 000 kr avsettes til stipend.
  - 20 % stilling som ungdomsarbeider opprettes.
- Frivilligsentralen drift og organisering vurderes i løpet av 2022.
- Publikumsoppslutning som i 2019.

Kultursektoren, tilbud til barn/unge – gratis og betalte tilbud

Tiltak	Målgruppe	Betaling	Gratis
Ungdomshus	Ungdom		x
Rockeverksted	Ungdom		x
Fritidstilbud utekontakt	Ungdom		x
Kulturskoleforestillinger/konserter	Alle		x
Leie skolerom	Alle		x
Bibliotek utlån	Alle		x
Bibliotek arrangementer	Alle		x
Bibliotek gaming	Barn/ungdom		x
Den kulturelle skolesekk	Barn/ungdom		x
Den kulturelle spaserstokk	Eldre		x
Skolekino	Barn/ungdom		x
Juniorklubb	Barn		x
Skolebibliotek	Barn/ungdom		x
Barnehagebibliotek	Barn		x
Sommerles	Barn		x
Boktrailer	Ungdom		x
Aktiv sommeruke/høstferie	Ungdom		x
Ungdomsrommet	Ungdom		x
Opplevelseskortet, 30 stk	Barn/Ungdom		x
UKM, Ung Kultur Møtes	Ungdom		x
Trening Modumhallen	Alle		x
Trening MSK svømmehall	Alle		x
Sommersvøm svømmehall	Barn		x
Frivilligsentral	Alle		x
Kino	Alle	x	
Kulturskoleundervisning*	Barn/ungdom	x	
Kulturhus konserter/teater	Alle	x	
Sommergøy	Barn	x	
Kamper og arrangementer Modumhallen	Alle	x	
Svømmekurs MSK svømmehall	Barn	x	
Svømmekurs Furumo svømmehall	Barn	x	
Vanngym Furumo svømmehall	Voksne	x	
Adgang svømmehall	Alle	x	

*Fritidskort

6.3 Tjenesteområdenes drift

FUNKSJONER		Budsjett 2022			Bud.2021	
		1000 kr	Utgift	Inntekt	Nettoutg.	Nettoutgift
100	Politisk styring		178		178	77
120	Administrasjon		1 067	16	1 051	1 042
202	Grunnskole		320	178	142	142
231	Aktivitetstilbud barn og unge		3 831	331	3 500	3 334
370	Bibliotek		5 005	2 036	2 969	3 067
373	Kino		1 616	1 262	354	364
375	Museer		2 432		2 432	2 432
377	Kunstformidling		125		125	120
380	Idrett		10 085	5 962	4 123	5 560
381	Kommunale idrettsbygg		191	588	-397	-380
383	Kulturskoler		5 212	951	4 261	4 116
385	Andre kulturaktiviteter		6 928	3 155	3 773	3 557
Sum sektor			36 990	14 479	22 511	23 431

Politisk styring

Hovedutvalgets disposisjonspost er satt til 50 000 kr. Bevilgningens størrelse er foreslått på bakgrunn av tidligere års erfaringer om behovet for disposisjonspost.

Grunnskole (Kulturell skolesekk DKS)

DKS-tilbudene er nå lagt opp slik at de samsvarer med opplæringsplanene. Tilbudet blir gitt til alle klassetrinn i grunnskolen i Modum.

Aktivitetstilbud barn og unge

Modum kommune er forsøkskommune for Fritidskortet i 2021/2022. Det innebærer at alle barn mellom 6–18 år i Modum får 1 000 kr pr halvår til å betale kontingent på en fast, regelmessig fritidsaktivitet. Ordningen varer foreløpig fram til våren 2022. I forsøksperioden vil ordningen med Opplevelseskort bli fjernet.

Fra 1.1.2022 skal kulturetaten overta ansvaret for drift og vedlikehold av nettsiden Fritid123.

3 ukers aktivitet i sommerferien – Sommergøy, videreføres i 2022. Egenandel på Sommergøy er 1 500 kr. Egenandelen kan utelukke flere fra å delta på Sommergøy, og det foreslås å sette av 60 000 kr til en stipendordning. Ordningen kan dekke egenandelen på Sommergøy og utgifter som er forbundet med deltakelse i aktiviteter som betales med fritidskortet, eller andre aktiviteter som kan være viktig for barn/ungdom.

Hovedutvalget for kultur har fra 2019 årlig bevilget 35 000 kr til UndringsUka. Dette er et tilbud til barn og unge som skal begynne i 5.-7. klasse i tre uker i skolens sommerferie. Tilbudet består av aktiviteter, eksperimenter og leker knyttet til realfag. Tilskuddet foreslås satt av i budsjettet for å gi arrangørene større forutsigbarhet.

I 2021 ble det arrangert vinterferieaktiviteter for barn/ungdom, sommersvøm for barn i 5.-7. klasse og sommer- og høstferieaktiviteter for ungdom. Tilbudene ble finansiert med tilleggsbevilgninger og eksterne midler. Det er ikke rom for å videreføre dette innenfor budsjettet i 2022. Det vil bli søkt om tilskudd fra Bufdir til sommer- og høstferieaktiviteter.

Juniorklubben for barn fra 10-13 år åpnet i september 2021 og besøkstallene har så langt overgått alle forventninger. Budsjettet for aktiviteter på juniorklubben foreslås økt med 20 000 kr.

Ungdomsrommets målgruppe er den samme som for Ungdomshuset i Åmot. Det har vært vanskelig å få kontinuitet i tilbudet på Ungdomsrommet. Selv om det er to år siden tilbudet åpnet er det fortsatt inne i oppstartfasen, og åpningstider og innholdet i tilbudet vurderes fortløpende. Det har vært vanskelig å rekruttere frivillige til tilbudet. Det bør alltid være minst to ansatte/frivillige til stede, og det er viktig at brukerne har kjente og trygge voksne å forholde seg til. En 20 prosent stilling som klubbarbeider foreslås opprettet for å sikre trygghet og kontinuitet i tilbudet. Stillingen finansieres med midler fra tilsynsvaktordningen som ble avviklet i 2021.

Aktivisering (Frivilligsentral)

Det har vært lite aktivitet på frivilligsentralen under pandemien, men nå starter de tidligere aktivitetene opp igjen og det arbeides med å rekruttere nye frivillige til eksisterende og planlagte aktiviteter.

Frivilligsentralens lokaler brukes hovedsakelig til egne og Ungdomsrommets aktiviteter på dag og kveldstid. I tillegg har det vært noe fast og sporadisk utleie til lag og foreninger og enkeltpersoner.

Kulturdepartementet har sendt ut forslag til ny forskrift for tilskudd til frivilligsentraler til høring. I forslaget ligger det flere ulike tilskuddsmodeller og føringer som blant annet medfører at det skal være gratis for lag og foreninger å bruke frivilligsentralens lokaler. Den nye forskriften skal gjelde fra 2022. Inntekter fra utleie av lokaler er derfor ikke lagt inn i budsjettet. Tilskudd fra staten er lagt inn med samme beløp som i 2021.

I forbindelse med den nye forskriften for tilskudd til frivilligsentraler, vil det bli en gjennomgang av driften av sentralen.

Bibliotek

Budsjettet for Midt-Buskerud bibliotek er lagt opp med tanke på at det er mange i nærmiljøet som bruker biblioteket og våre tjenester. Bibliotekene er blitt viktige møteplasser i kommunene våre, men vi ser også at de etterspør nye bøker. Bruken av e-bøker og e-lydbøker har økt betraktelig under pandemien. Dette er relativt dyre lån pr enhet, men vil prioriteres. Det planlegges å arrangere teaterforestillinger, bokbad og foredrag på alle bibliotekene. Arrangementsbudsjettet er derfor økt.

Det er foreslått en ganske betydelig heving av budsjettene i Sigdal og Krødsherad for å sikre aktivitet og godt tilbud i de kommunene.

I 2022 vil biblioteket gå til anskaffelse av og implementere nytt administrasjons- og utlånssystem for bibliotekene og skolebibliotekene.

Biblioteket har målsetting om 35000 besøkende i 2022.

Kino

Modum kino regner med drift som et normalår før pandemi. Lenge har det vært usikkert om “kinovinduet”, altså tiden fra kinopremiere til digital strømming, ville bli redusert. Det ser ut til at “kinovinduet” opprettholdes pr. nå. Kinoen forventer økt billettsalg i 2022 i forhold til tidligere år. Modum kino har målsetning om 10 000 besøkende i 2022.

Tilskudd til museer

Tilskuddet til Modum Blaafarveværk opprettholdes på 2021-nivå (2 155 000 kr). Modum kommune er ikke vertskommune for Krøderbanen. For å synliggjøre at Krøderbanen er viktig for Modum, foreslås det å videreføre tilskuddet til Krøderbanen på samme nivå som tidligere - 270 000 kr. Krøderbanen feirer 150 år i 2022 og har søkt kommunen om finansiering av en “Moingbillett”, slik Blaafarveværket fikk i 2021. Kostnadene til et slikt tiltak er ikke innarbeidet i budsjett.

Kunstformidling

Tilskudd til Buskerud Teater videreføres med 55 000 kr, jfr. partnerskapsavtale. Det foreslås å opprettholde støtten til konserter på Modum Bad på 20 000 kr. Deltagelse på Kunst Rett Vest i 2022 er finansiert med 50 000 kr over kulturbudsjettet.

Idrett

Geithus ILs planer for kunstgressbane på Rolighetsmoen ble rullert inn på det prioriterte handlingsprogrammet i kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet i 2019. Tilskudd til kunstgressbanen ble innarbeidet i budsjett for 2020 og 2021. Arbeidet med kunstgressbanen har ikke startet, og tilskuddet fra 2020 er satt av til fond. Utgifter budsjettet i 2021 avsettes også til fond. Det forventes at anlegget er ferdig i 2022.

På kulturbudsjettet settes det årlig av 1 125 000 kr til nyanlegg og rehabilitering/vedlikehold av anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Lag og foreninger har meldt inn mange store og kostnadskrevenne planer for nyanlegg og rehabilitering av anlegg til kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet 2022-25:

Felles skytebaneanlegg	25 300 000 kr
Skate/sykkelpark	6 500 000 kr
Plast i K110 i Vikersund hoppcenter	27 660 000 kr
Rehabilitering av Vikersund kunstgressbane	8 140 000 kr
2 kunstgressbaner og klubbhus på Skredsvikmoen	30 000 000 kr
Bingen lysløype	3 850 000 kr
Rehabilitering av Åmot kunstgressbane	Kostnad ikke beregnet

Tilskudd fra Modum kommune til disse planlagte anleggene forutsetter en større årlig rammeøkning for kulturbudsjettet i planperioden. Tilskudd til anlegg med kostnad under 1 mill. kr dekkes av budsjetterte midler.

Tilskudd til drift av store, kostnadskrevenne idrettsanlegg har gradvis økt de siste årene. Det er ikke rom for å øke dette tilskuddet i 2022.

Furumo svømmehall

Furumo svømmehall er et populært tilbud for alle aldersgrupper. For 2022 er det lagt opp til drift på samme nivå som før korona. Gode åpningstider og et relativt lavt prisnivå sammenlignet med andre svømmehaller videreføres, for å gi god tilgjengelighet for befolkningen i Modum og omegn.

Bedre synlighet og videreutvikling av eksisterende tilbud og aktiviteter er prioritert. Antall enkeltarrangementer og kampanjer, både i egen regi og i samarbeid med Badelandene.no skal økes. Svømmehallen har målsetting om 73 000 besøkende og åpent 345 dager.

Kommunale idrettsbygg

Det er ikke planlagt videre utbedringer i Modumhallen i 2022, og hallen drives videre med meget nøktern drift.

Kulturskole

Etter korona har kulturskolen ledig ca. 70 plasser. Kulturskolen arbeider kontinuerlig med rekruttering og har en målsetting om 280 elever høsten 2022.

Kulturskolen arbeider sammen med alle 3 skolekorpsetene for å sikre videre korpsaktivitet i Modum. Det satses videre i 2022 på dette samarbeidet.

Kulturskolen tilbyr ikke 10 gratis plasser gjennom Opplevelseskortet lenger fordi Modum kommune er en del av forsøksprosjektet Fritidskortet. Alle kulturskolens forestillinger og konserter er gratis. Det foreslås ingen endring av semesteravgiften for 2022.

Den kulturelle spaserstokk (DKSS) blir gjennomført i samarbeid med Sigdal og Krødsherad kommune.

Kulturhus

Kulturhus har inntekter og utgifter som følger aktivitetsnivået til en viss grad. Ved mindre aktivitet vil det også normalt være lavere utgifter. Husleie og billettinntekter er beregnet som i et normalår, men med stor usikkerhet. Det tar tid å bygge publikum på nytt. Konsekvensen av dette er at arrangementer er litt mer kostnadskrevenne frem til det oppnås god publikumskontakt igjen. Det planlegges med minimum 2 500 solgte billetter til kulturarrangementer.

Allment kulturarbeid

2022 er Frivillighetens år. De nasjonale målene for året er økt deltakelse, økt mangfold og økt kunnskap og synlighet. Markering av året skal foregå nasjonalt, regionalt og lokalt. Det er ikke rom for å sette av midler til en lokal markering på kulturbudsjettet i 2022.

Det foreslås ingen endringer av stønadsordningene.

Kommunestyrets vedtak Kultur

Budsjettvedtakets pkt 14

- a. *Fordelskort til Trivselsledere (TL- ledere) i barneskolene, og MOT- elever i ungdomsskolene i Modum, skal kunne benyttes alle ukedager på tilbud i Modum*

(innenfor skoleåret).

b. Videreutvikling av BUA for å se på muligheten for større tilgjengelighet i hele kommunen, herunder vurdere etablering av tilbud i Geithus og/eller Åmot.

c. Hovedutvalget får en evaluering av ordningen med Fritidskortet som sak i mai. Med mulig videreføring av et målrettet fritidskort settes det av kr. 300.000.-.

Budsjettvedtak pkt 17 (MDG/SV)

Bibliotekjenesten skal prioriteres som forebyggende arena, møteplass og gratistjeneste for publikum. Saken oversendes til hovedutvalget for Kultur, idrett og livsglede.

Budsjettvedtak pkt 19 (MDG/SV)

Ved alle nye kunstgressanlegg og ved vedlikehold og rehabilitering av eksisterende anlegg, skal det vurderes miljøvennlige alternativer til gummigranulat. Dette gjelder både offentlige og private anlegg. Disse alternativene skal inkludere miljø- og kostnadsberegninger.

7. TEKNISK SEKTOR

7.1 Mål for teknisk sektor

Mål for teknisk sektor

Entreprenører og husbyggere skal møte en imøtekommende, løsningsorientert og høyt kvalifisert plan- og byggesaksavdeling som effektivt håndterer forvaltningsaker.

I henhold til plan- og bygningsloven § 25-1 har kommunen plikt til å føre tilsyn. Tilsyn er å påse at bestemmelser i plan- og bygningsloven følges.

Det er vedtatt en tilsynsstrategi for Modum kommune. Bakgrunn for å føre tilsyn er å ha gode bygg og redusere samfunnsmessige kostnader som følge av byggefeil.

Måleindikator:

Det skal gjennomføres tilsyn med minst 15 % av antall byggesaker per år. Modum kommunes tilsynsplan skal revideres i 2022.

All saksbehandling skal gå så raskt som mulig. Det skal gis beskjed snarest mulig dersom en søknad ikke er fullstendig. På saker som kan ta lengre tid enn tre uker, skal søker ha beskjed om hva som er årsaken, og tidsperspektiv på behandlingstid. (særlig reguleringsaker og fradelingssaker).

Måleindikatorer: Kostrastatistikk og detaljert saksbehandlingsstatistikk.

Modum kommune skal som planmyndighet aktivt bidra til utvikling av nye boligområder som kan realiseres enten av private utbyggere eller i offentlig regi.

For å tilrettelegge for økt bosetting og attraktivitet skal det foreligge byggeklare tomter og leiligheter for salg.

Måleindikator:

- *Det etableres minst 50 nye boenheter pr. år.*

Modum kommune skal som planmyndighet, aktivt bidra til utvikling av nye boligområder med boløsninger som er tilpasset ulike behov, og stille krav i planer som ivaretar sirkulær økonomi.

Mål for verdibevarende vedlikehold av kommunale formålsbygg

Modum kommunes eiendomsforvaltning skal sikre at bygningsmassen utvikles i takt med endrede funksjonelle behov og at det utøves et verdibevarende vedlikehold.

Måleindikator:

- *Det aksepteres ikke dårligste tilstandsgrad 3 på bygningsdeler eller funksjoner.*
- *Alle kommunale formålsbygg skal være tilstandsvurdert.*

Andre områder:

Sykefraværet i teknisk etat reduseres til under 6,9 % i løpet av økonomiplanperioden 2022-2025.

7.2 Sektorens driftsramme

SEKTORENS DRIFT		2019	2020	2021	2022
	Mill. kr	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett
Teknisk	Utgift	119,0	133,8	120,2	126,309
	Inntekt	90,2	75,5	71,3	74,052
	Nettoutg	28,8	58,3	48,9	52,257

Teknisk sektor har en netto driftsramme på 51,3 mill. kr i 2022. Det er budsjettert med lønn til 113,2 årsverk inklusiv 4 lærlinger.

Hovedtrekk i teknisk sektors budsjett for 2022:

- a) Vakant stilling som prosjektingeniør formålsbygg.
- b) Forsikring øker med 850 000 kr.
- c) Digitalisering byggesak
- d) Økte gebyrer, forutsetter drift som før korona.
- e) Styrket budsjett til veivedlikehold videreføres.

7.3 Tjenesteområdenes drift

Teknisk sektors driftsbudsjett fordeles på tjenesteområdene som vist i tabellen:

FUNKSJONER 1000 kr	Budsjett 2022			Bud. 2021
	Utgift	Inntekt	Nettoutg.	Nettoutgift
100 Politisk styring	162		162	161
120 Administrasjon	1 279	23	1 256	1 248
121 Forvaltningsutgifter eiendom	2 021		2 021	1 171
130 Administrasjonslokaler	4 628	421	4 207	4 377
213 Voksenopplæring	465	26	439	397
221 Barnehagelokaler og skyss	5 436	483	4 953	3 355
222 Skolelokaler	24 893	3 052	21 841	20 499
232 Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	362	28	334	92
233 Annet forebyggende helsearbeid	1 024	675	349	90
234 Aktiviserings- og servicetjenester	55	20	35	35
241 Behandling, rehabilitering	1 001	76	925	790
244 Barnevernstjeneste	181		181	
251 Barnev.tiltak når barnet ikke er plassert.	71		71	55
254 Tjenester til hjemmeboende	1 982	444	1 538	663
261 Institusjonslokaler	9 116	988	8 128	9 261
265 Kommunalt disponerte boliger	5 060	2 267	2 793	5 301
285 Tjenester utenfor ord. komm. område	206	205	1	
301 Plansaksbehandling	1 839	600	1 239	1 232
302 Byggesaksbehandling	4 245	4 464	-219	-1 085
303 Kart og oppmåling	2 552	2 660	-108	359
320 Kommunal næringsvirksomhet	218	128	90	190
329 Landbruksforvaltning	2 328	135	2 193	2 192
332 Kommunale veier	13 152	2 969	10 183	8 958
335 Rekreasjon i tettsted	2 019	114	1 905	1 389
338 Forebygging av branner	4 102	4 163	-61	-272
339 Beredskap mot branner	9 529	805	8 724	8 982
340 Produksjon av vann	2 758		2 758	2 068
345 Distribusjon av vann	6 617	17 937	-11 320	-12 450
350 Avløpsrensing	7 341	2 250	5 091	6 089
353 Avløpsnett	3 261	26 111	-22 850	-21 912
355 Gjenvinning husholdningsavfall	830	830	0	51
360 Naturforvaltning og friluftsliv	1 811	204	1 607	1 712
380 Idrett og tilskudd til andres idr.anl.	135	22	113	267
381 Kom. Idrettsbygg og idrettsanlegg	2 348	120	2 228	1 771
385 Andres kulturbygg	83	9	74	84
386 Kommunale kulturbygg	130	43	87	531
393 Gravplasser og krematorier	3 069	1 780	1 289	1 209
SUM SEKTOR	126 309	74 052	52 257	48 860

Politisk styring

Det er ikke budsjettert midler til hovedutvalgets disposisjonspost.

Budsjett fordelt på ansvar i teknisk etat

Beløp i 1000 kr	Budsjett 2022			Bud. 2021
	Utgift	Inntekt	Nettoutg.	Nettoutgift
60 Administrasjon	1441	23	1 418	1 409
61 Renholdsavdelingen	21884	3 485	18 399	17 089
62 Areal, landbruk og miljø	11 352	8 022	3 330	2 982
63 Brannvesen	13 258	4 913	8 345	8 406
65 Kommunalteknikk	31 058	48 663	-17 605	-18 929
67 Parkvesen	8 301	2 400	5 901	5 311
69 Kommunale formålsbygg	39 015	6 546	32 469	32 592
Sum sektor	126 309	74 052	52 257	48 860

Renhold

Det er budsjettert med 35,9 årsverk til renhold, en økning på 4,7 årsverk. Årsaken er at flere medarbeidere i langvarige vikariater over tid har opparbeidet seg rett til fast stilling. De er nå fast tilsatt som renholdere på timebank, som erstatter vikarer. Det er budsjettert renhold av nytt bygg for ambulanse, hjemmesykepleie og hjelpemiddelsentral, samt for nye lokaler for familiens hus i Vektergården. Ludohuset har vært rengjort av brukervirksomheten selv, og det har vært et ønske om at oppgaven skulle overføres til renholdsavdelingen. Ønsket er ikke imøtekommet fordi det ikke har funnet inndekning av utgiften. Budsjettet er basert på at tjenesten med forsterket renhold knyttet til smittevern ikke videreføres i 2022.

Parkvesen

Det er budsjettert med 3 lærlinger i 2022.

Parkvesenet planlegger å oppruste alle fotballbaner som de drifter med tradisjonelle metoder for plenklipp, med robotklippere i løpet av 2022. Robotklipperne finansieres av investeringsmidler fra anleggslista.

I samarbeid med kulturetaten, skal det igjennom dialog med eiere av fotballbaner som kun benyttes til uorganisert trening, gjøres avtale om overlevering av driften av fotballbanene inkludert rigget utstyr med robotklippere til idrettslagene. Robotklipping vil på sikt gi en effektiviseringsgevinst for parkvesenet.

Teknisk sentral/Kommunale formålsbygg

Det er forutsatt samme fastpris for kjøp av elektrisk kraft på 25 øre/kWh, som i 2021. En økning på 1 øre/kWh utover dette gir en økt kostnad på 100 000 kr/år i 2022.

Ledig stilling som prosjektingeniør for formålsbygg settes vakant i 2022. Det kan bli aktuelt å utlyse stillingen når en starter opp nye større byggeprosjekt med økt behov for kommunal prosjektledelse.

Utgifter til forsikring av kommunens formålsbygg er budsjettert med 2,021 mill. kr i 2022, en økning på 850 000 kr. Ved forsikringsskade er egenandelen på 100 000 kr/skade.

Husleien til Modum Boligeiendom KF er budsjettert i tråd med K-sak 24/20 «Avklaringer mellom Modum Boligeiendom KF (MBF) og Modum kommune». Det er budsjettert med en husleie til MBF, som skal dekke deres kapitalkostnad for lån på overtatte formålsbygg 2,795 mill. kr i 2022. Det er budsjettert med inntekter fra salg av tjenester til MBF, som skal dekke kostnader for å levere tjenesten. Det forutsettes at boligforetaket finansierer sin drift av husleieinntekter fra beboere og fra næringsaktører som benytter fasiliteter i deres bygg.

Det er budsjettert med driftsinntekter for tjenester som skal leveres til AMK og ambulansesentralen og til Familiens hus. Dette gjelder også for renhold.

Plansaksbehandling

Gebyrregulativet for plansaksbehandling er foreslått økt opp til nivå som er vanlig for sammenlignbare nærliggende kommuner. Det er også lagt opp til at det vil bli levert tjenester til kommunale investeringsprosjekter.

Bygge- dele- og seksjonering

Gebyrregulativet for byggesak er revidert og foreslått økt opp til nivå tilsvarende sammenlignbare nærliggende kommuner. Arbeidet med digitalisering av byggesaksarkivet pågår. Det er omdisponert ressurser internt samt styrket bemanningen for å kunne ivareta digitaliseringsarbeidet i egen regi. Digitaliseringen skal finansieres over driftsbudsjettet med gebyrinntekter, og vil pågå over flere år.

Gebyrinntektene er anslått etter omsatt volum før de negative effektene av koronapandemien slo til.

Kartsystemet fra Norkart åpner for salg av kommunale eiendomsavgifter via et elektronisk torg i 2022. Fortsatt driftes det gamle kartsystemet fra Norconsult fordi det har moduler som benyttes av kart- og oppmålingsavdelingen og for planavdelingen for konstruksjon av arealplaner.

Kart- oppmåling- og seksjonering

Gebyrregulativet for kart- og oppmåling er revidert og foreslått økt opp til nivå som er vanlig for sammenlignbare nærliggende kommuner.

Landbruk

Driften av landbrukskontoret opprettholdes på samme nivå som i 2021.

Forebygging av branner/Beredskap mot branner og ulykker

I 2021 har det vært gjort et omfattende utredningsarbeide for at kommunestyret skal kunne fatte vedtak om framtidens brann- og redningstjeneste i Modum.

Kommunestyret behandlet saken i møte den 25.10.2021. Forutsatt at rådmannens innstilling blir vedtatt, vil det bety at 2022 vil bli benyttet til å forberede en virksomhetsovergang av brannvesenet til Drammensregionens brannvesen IKS. Planen er sammenslåing og idriftsettelse fra og med 1.1.2023.

Det er tilsatt en ny feierlærling og en kombinert branninspektør/feier for å lukke avvik knyttet til forskriftsmessig bemanning.

Det er foreslått å øke feie- og tilsynsgebyret med 5 % i 2022.

Kommunale veier

Avdelingen skal utarbeide en handlingsplan for investeringer i kommunale veier i 2022. Den skal også omfatte en overordnet skiltplan med prinsipper og føringer for fartsnivå på kommunale veier.

Budsjettet for vintervedlikehold av kommunale veier ble styrket med 1,5 mill. kr i 2021, og dette foreslås videreført. Det er budsjettert med 25 runder og 10 runder med strøing. Modum kommune strør selv flere km enn vi brøyter. Innkjøp av grus til egen strøing kommer i tillegg til innkjøpte tjenester.

Det er stort behov for å digitalisere driften av vei. Det er budsjettert med innkjøp av en digital løsning for å håndtere og systematisere alle oppgaver tilknyttet veidrift. Det vil øke kvaliteten på tjenestene.

Distribusjon av vann og avløpsrensing

Handlingsplan for investeringer i vann og avløp for perioden 2022 – 2031, er planlagt vedtatt i løpet av høsten.

Planen medfører en opptrapping knyttet til utskifting av gammelt ledningsnett, tilknytning av randsonebebyggelse, lukke avvik knyttet til manglende godkjent reservevann og avvik knyttet til manglende biologisk rensetrinn ved Bårud rensesanlegg i Åmot.

Budsjettet til reparasjon etter vannlekkasjer er styrket. Det arbeides systematisk med å oppdage vannlekkasjer. Årsaken til lekkasjene skyldes ofte dårlig kvalitet på gamle ledninger. Lekkasjer fra vannledninger er sterkt uønsket av hensyn til vannkvalitet og tapt vannmengde.

Det er planlagt innkjøp av tjenester for utbygging av vannmålere. Kommunen har avventet ny teknologi for fjernavleste vannmålere. Det er derfor blitt et etterslep på bytte av vannmålere. Dette etterslepet tas inn med å bruke innleide tjenester som monterer nye fjernavleste vannmålere.

Det er ansatt en ny rørlegger for å styrke bemanningen på rørleggeroppgavene. Arbeidsoppgavene er økende fordi ledningsnettet vokser i lengde for hvert år, mer kompliserte vedlikeholdsoppgaver og behov for å ta inn vedlikeholdsetterslep. Stillingen er tilknyttet rørleggervakta som sikrer døgkontinuerlig levering av rent og nok vann.

Avgiftsnivået for vann og avløp ligger godt tilpasset de store investeringene som skal gjennomføres. Enhetsprisen for variabel del av vann og kloakk er foreslått økt med 1 kr/m³ i 2022.

Det opprettes en ny stilling som prosjektingeniør. Det er mange prosjekter som er planlagt gjennomført fremover innen vann og avløp. For å bedre gjennomføringskapasiteten er det nødvendige å styrke intern planleggingskapasitet.

Gebyrutvikling og selvkost

Kommunens kostnad til drift og investeringer skal dekkes 100 % av gebyrinntekter.

Det vil i årene framover bygges opp positive selvkostfond. Det skal gjennomføres betydelige investeringer som vil måtte finansieres av gebyrinntekter. Fondsoppbygningen skal bidra til å jevne ut gebyrutviklingen over tid.

Utvikling av vann- og kloakkavgiftene i økonomiplanperioden - nettokostnader:

	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Renteutvikling	1,39 %	1,95 %	2,25 %	2,44 %	2,57 %	2,67 %
Investeringer (1000 kr)						
Vann	-1 459	22 024	4 600	7 450	23 950	64 200
Kloakk	4 308	3 242	717	16 450	23 950	14 200
Selvkost						
Vann	97 %	112 %	112 %	120 %	124 %	110 %
Kloakk	112 %	109 %	116 %	104 %	100 %	92 %
Selvkostfond (1000 kr)						
Vann	-3 605	-1 771	172	3 489	7 680	9 922
Kloakk	2 056	4 166	8 146	9 483	9 922	8 214
Årsgebyr (inkl. mva.)						
Vann kr/m ³	18,00	20,00	21,00	21,00	21,00	21,00
Kloakk kr/m ³	34,24	34,24	35,24	34,00	33,00	32,00
Fastavgift:						
Vann kr/år	680	680	680	880	1000	1000
Kloakk kr/år	880	880	880	880	880	880
Årsgebyr for 150 m³/år						
Vann	3 380	3 680	3 830	4 180	4 455	4 600
Kloakk	6 016	6 016	6 166	5 980	5 830	5 680

Kommunestyrets vedtak Teknisk

Budsjettvedtak pkt 12 a

- a. Byggesaksgebyrene holdes på samme nivå som i 2021.

Byggesaksavdelingen får tilført kr 1.000.000,- pr. år i øremerkede midler til arkivering av byggesaksarkivet.

Dette tas fra ekstraordinært utbytte fra kraftsektoren.

Dette gjelder for årene 2022, 2023 og 2024.

Klimatilpasning bygg og anlegg.

Klimaet i Norge har alltid stilt strenge krav til planlegging, plassering, utforming, og vedlikehold av bygninger. Klimatilpasning vil si å ha kunnskap om lokalklima og

byggeskikken på stedet. Uten en slik kunnskap er det vanskelig å foreta gode valg i den konkrete plan- og byggesak – først og fremst når det gjelder lokalisering, men også hva angår utforming og detaljering av bygninger og bygningsgrupper. Klimaendringene vil gi økt temperatur, mer nedbør og mer ekstremvær, noe som gjør at bygningskonstruksjonene må tåle større påkjenninger. For å møte endringene må nybygging utføres mer robust, og vedlikehold av eksisterende bygg må endres, enten i form av hyppigere vedlikehold eller andre tiltak. Kulturhistoriske bygninger er særlig sårbare på grunn av spesialiserte krav til vedlikehold og det faktum at de ofte er uerstattelige, ref. Miljødirektoratet.

I følge Klimaprofil for Buskerud så vil klimaendringer for Buskerud særlig føre til behov for tilpasning til kraftig nedbør og økte problemer med overvann; endringer i flomforhold og flomstørrelser; jordskred og flomskred.

Bygg, eiendom, infrastruktur og planverk må tilpasses klimaendringene. Hovedutvalget orienteres om status på arbeidet med klimatilpasning i forbindelse med tertialrapportering.

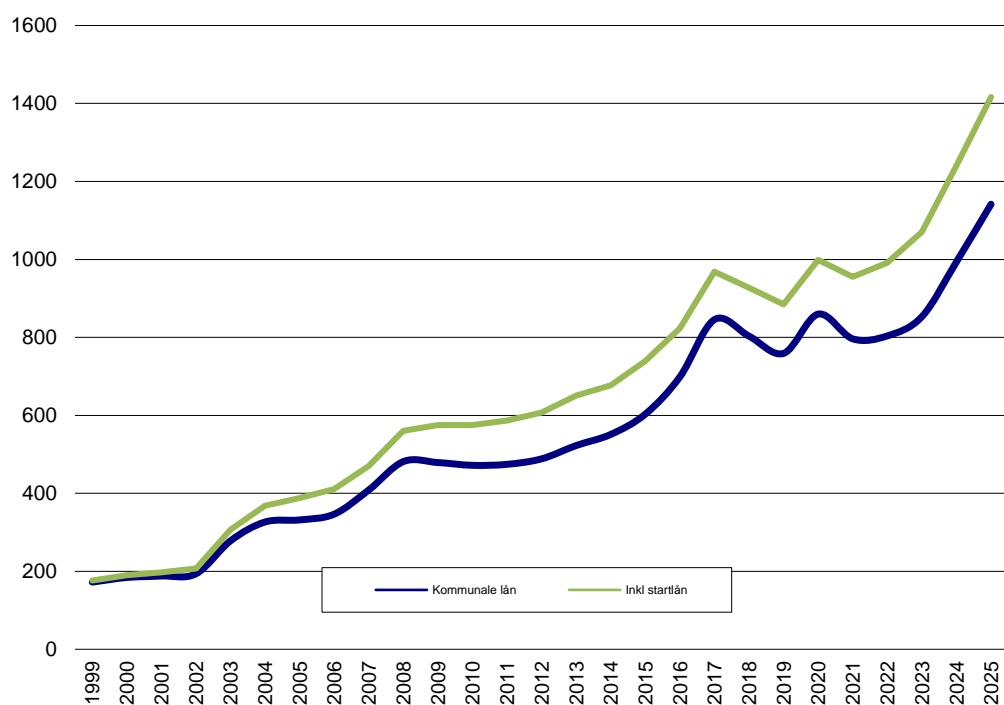
8. INVESTERINGER

I kommende økonomiplan er vann- og avløpsområde og skolebygg de største satsingene. I økonomiplanperioden er det lagt inn 252 mill. kr til vann/avløp og 225 mill. kr til skolebygg.

Modum kommune har mål om at lånefinansierte investeringer over tid ikke skal overstige 70 mill. kr pr år. I økonomiplanen har vi derfor prioritert faste investeringer, investeringer som trenger fullføres, nødvendige investeringer innen vann og avløp i tillegg til skolebygg. Selv med denne harde prioriteringen er gjennomsnittlig årlig låneopptak på 130,7 mill. kr. Korrigeres det for investeringer innen selvkost, er gjennomsnittlig årlig låneopptak 67,8 mill. kr i økonomiplanperioden.

Av figur 8-1 framgår det at lån til investeringer i planperioden vil økes med 345,3 mill. kr.

Figur 8-1 Utvikling i langsiktig lånegjeld

Tabell 8-1 Investering post 1-4 brutto

(tall i mill kr)		Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
		2021	2022	2023	2024	2025
Sentraladm	Digitalisering	4,8	4,6	4,6	4,6	4,6
	Næringsområder og samferdsel	10,0	0,0	10,0	10,0	10,0
Undervisning	Skolebygg		4,7	20,0	100,0	100,0
Kultur	Teknisk utstyr		1,3			
Teknisk	Anleggslista	9,1	5,0	5,0	5,0	5,0
	Veianlegg/gangvei	4,0	5,0	5,0	5,0	5,0
	Biler og maskiner	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
	Rådhus fasadeutbedring		7,0	7,0		
	Familiens hus oppussing 1. etg.	11,0	5,0	5,6		
	Øvrige formålsbygg	8,5	7,0	7,0	19,0	19,0
	Ny bru Geithus	26,0				
	ROS-tiltak	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
	Bårud renseanlegg		10,0	20,0		
	Reservevannskilde	1,0	1,0	20,0	50,0	90,0
	Vann- og avløpsnett		12,9	7,9	28,4	11,4
Sum investeringer		77,70	67,0	115,6	225,5	248,5

8.1 Sentraladministrasjonen

Digitalisering

Bevilgninger til IKT, IKT grunnskolen og velferdsteknologi er slått sammen til en digitaliseringsbevilgning. Bevilgningen er foreløpig fordelt slik:

(tall i mill kr)		Budsjett	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024	2025
	IKT	1,7	1,5	1,5	1,5	1,5
	IKT grunnskolen	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
	Velferdsteknologi	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
SUM	Digitalisering	4,8	4,6	4,6	4,6	4,6

Undervisning har behov for 2,6 mill. kr hvert år i henhold til vedtatt modell for utskifting av digitalt utstyr. Nytt biblioteksystem dekkes innenfor bevilgningen til IKT med 400 000 kr i 2022.

Næringsområder og samferdsel

Bevilgning fra 2021 står enda ubrukt. Derfor budsjetteres det ikke noe til dette formålet i 2022. Det budsjetteres med 10 mill. kr de øvrige årene. Bevilgningen kan også benyttes til jernbanelundergang/pendlerparkering i Vikersund Nord. Dette er et krav som slår inn ved bygging av leilighet nr. 100 i prosjektet.

8.2 Undervisning

Skoler

Skolebehovsanalyse ble utarbeidet av Norconsult i 2018 (k-sak 33/18). Det er innhentet mulighetsstudier for Stalsberg og Vikersund skole. Dette ble behandlet i k-sak 15/20. I tillegg er det behandlet konseptvalg for Vikersund skole og påbegynt forprosjekt Vikersund skole, idrettshall og ny veiløsning i k-sak 94/20. I k-sak 95/20 ble det utredet spørsmål om felles skole for Buskerud og Enger skolekretser. Foreløpig estimeres samlet investeringsbehov til 585 mill. kr.

Det er behov for å se helhetlig på framtidig investeringsbehov sett opp mot dagens skolestruktur og fremtidig elevtall. I økonomiplanen avsettes det 224,7 mill. kr til skolebygg. Av dette er det budsjettert 2,7 mill. kr til kjøp av modulbygg til NMU i 2022.

8.3 Kultur

Teknisk utstyr

Det budsjetteres med ny kinoprojektør med 940 000 kr. Dagens digitale løsning på Modum kino er gammel og det oppleves stadig feil på utstyret. I tillegg må det byttes ut klormaskin på Furumo svømmehall. Denne kostnadsberegnes til 400 000 kr. Utskiftingene planlegges i 2022.

8.4 Teknisk

Anleggslista

Tidligere har anleggslista hatt en årlig bevilgning på 9,1 mill. kr. Bevilgningen har da også omfattet store vann- og avløpsinvesteringer. Fra 2022 har disse investeringene egen bevilgning. Anleggslista er derfor redusert til 5 mill. kr årlig. Følgende prosjekter finansieres av bevilgning til anleggsliste i 2022:

Kart og oppmåling	
Utstyr	125 000
Produksjon av vann	
Oppgradering av vannbehandlingshus og høydebasseng	300 000
Distribusjon av vann	
Sonemåler	145 000
Flytte brannhydrant Strandgata	200 000
Avløpsrensing	
Forprosjekt biologisk rensetrinn	240 000
Vei	
Vei og veidekke	2 600 000
Flomsikring	200 000
Gangvei og trafikksikring	200 000
Gatelys	240 000

Park og Friluftsliv	
Robotklippere	750 000
SUM	5 000 000

Veianlegg/gangvei

Bevilgning til veianlegg og gangvei er slått sammen. Veiprojektene omfatter som regel både vei og gangvei. I økonomiplanperioden planlegges med en utvidelse av Øvregata og en utbedring av Døvikveien/Flataveien. I tillegg er det planlagt utbedring av Jarenveien. Det budsjetteres med 5 mill. kr årlig i økonomiplanperioden.

Biler og maskiner

Kommunen disponerer et stort antall biler og maskiner som skiftes ut etter intervaller fastsatt i en utskiftingsplan som revideres årlig. Det budsjetteres med 3,3 mill. kr årlig. Det er i tillegg budsjetterert med salg av biler med 500 000 kr årlig (salg av varige driftsmidler).

I 2022 anskaffes følgende biler og maskiner (beløp inkl.mva)

Vei – redskap	500 000 kr
Park – graver og løypemaskin	2 600 000 kr
Helse/sosial – minibuss Ludohuset	480 000 kr
Helse/sosial – varebil sentralkjøkken	<u>260 000 kr</u>
SUM	<u>3 840 000 kr</u>

Tidligere bevilgninger dekker 540 000 kr.

Rådhus fasadeutbedring

Det budsjetteres med 7 mill. kr i 2022 og 2023 til fasadeutbedring på Rådhuset.

Familiens hus, oppussing 1. etasje

Nytt kostnadsoverslag på utbedring av 1. etasje på Familiens hus er på 21,6 mill. kr. For å fullfinansiere prosjektet blir det budsjetterert med 5 mill. kr i 2022 og 5,6 mill. kr i 2023.

Øvrige formålsbygg

Systematisk vedlikehold og kartlegging av formålsbyggenes tilstandsgrad skal bidra til et verdibevarende vedlikehold. Disse prinsippene er nedfelt i strategiplanen for investeringer i formålsbygg og den årlige handlingsplanen. I henhold til planen budsjetteres det med 19 mill. kr inkl. mva. hvert år. For 2022 og 2023 omfattes investering til rådhus og Familiens hus av bevilgningen. Rest til øvrige formålsbygg i 2022 er på 7 mill. kr.

For 2022 budsjetteres med følgende prosjekt:

Lekeområde Stalsberg	1 400 000
Mælumenga - boder	700 000
Nødstrømsaggregat - Frydenberg	2 300 000
Akkumulerte vedlikeholdskostnader	1 100 000
Uteområder, veier og plasser	100 000
Forebyggende brannsikkerhet	500 000
Tilstandsanalyser	500 000
Rådgivningstjenester/utvikling	400 000
	7 000 000

ROS-tiltak

Det avsettes 200 000 kr for årene 2022-2025 i investeringsbudsjettet for å finansiere tiltak som følge av vedtatt ROS-analyse.

Bårud renseanlegg

Det er behov for å oppgradere Bårud renseanlegg. Antall personer tilknyttet anlegget er økt og utløser krav om biologisk rensetrinn. Anslått kostnad er på 30 mill. kr og fordeles på 2022 og 2023.

Reservevannforsyning

Anlegget er kostnadsberegnet til 160 mill. kr. Dette inkluderer pumpestasjon, inntaksledninger, veier, grunnarbeider, bygninger, prosess og alle elementer som er nødvendig for et komplett anlegg. Det inkluderer også all nødvendig planlegging, prosjektering og annet administrativt arbeid i prosjektet. Utredning og planlegging skal utføres i 2022 og det er avsatt 1 mill. kr til dette arbeidet. Byggeprosjektet antas å starte opp i 2023 og gå over to til tre år.

Vann- og avløpsnett

Handlingsplan for investeringer i vann og avløp 2022-2031 vedtas i løpet av 2021. Det budsjetteres med bevilgninger som foreslått i planen. Dette utgjør 60,6 mill. kr i økonomiplanperioden.

8.5 Finansiering

Tabell 8-2 Bevilgningsoversikt investering

mill.kr	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2021	2022	2023	2024	2025
1. Investeringer i varige driftsmidler	77,7	67,0	115,6	225,5	248,5
2. Tilskudd til andres investeringer	4,5	2,0	0,5	0,5	0,5
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
4. Utlån av egne midler	0,0				
5. Avdrag på lån	0,0				
6. Sum investeringsutgifter	85,2	72,0	119,1	229,0	252,0
7. Kompensasjon for merverdiavgift	11,8	8,3	11,2	27,1	27,1
8. Tilskudd fra andre	2,3	0,0	2,0	0,3	7,3
9. Salg av varige driftsmidler	10,0	5,0	5,0	5,0	5,0
10. Salg av finansielle anleggsmidler					
11. Utdeling fra selskaper					
12. Mottatte avdrag på utlån av egne midler		1,5	1,5	1,5	1,5
13. Bruk av lån	51,1	47,2	89,4	185,1	201,1
14. Sum investeringsinntekter	75,2	62,0	109,1	219,0	242,0
15. Videreutlån	30,0	40,0	40,0	40,0	40,0
16. Bruk av lån til videreutlån	-30,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0
17. Avdrag på lån til videreutlån	10,5	11,0	11,0	11,0	11,0
18. Mottatte avdrag på videreutlån	-10,5	-11,0	-11,0	-11,0	-11,0
19. Netto utgifter videreutlån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20. Overføring fra drift	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
21. Netto avsetninger/bruk av bundne investeringsfond					
22. Netto avsetninger/bruk av ubundet investeringsfond					
23. Dekning av tidligere års udekket beløp					
24. Sum overføring fra drift og netto avsetninger	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
25. Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Tilskudd til andres investeringer

Kirken

Siste del av bevilgning til Heggen kirke med 1,5 mill. kr budsjetteres i 2022. Kirkelig fellesråd søker om økt ramme i 2022 på 1 mill. kr til vedlikehold av Nykirke. Dette kommer i tillegg til dagens årlige vedlikeholds ramme på 500 000 kr. Økt vedlikehold prioriteres ikke i nåværende økonomiplanperiode. Prosjektet bør prioriteres av Kirkelig fellesråd innenfor bevilgningen til vedlikehold på 500 000 kr pr. år.

Investering i aksjer og andeler i selskaper

Kommunal Landspensjonskasse har anslått at egenkapitalinnskudd for 2022 vil bli 3 mill. kr. Det forutsettes at dette også gjelder for resten av økonomiplanperioden.

Tilskudd fra andre

Det budsjetteres med inntekt fra anleggsbidrag på gangveier og inntekter fra Vikersund sentrum nord.

Salg av varige driftsmidler

Salg av tomter/eiendommer

I økonomiplanperioden planlegges det med salg av boligtomter i Melumenga og salg av tomter på Nedmarken. I tillegg skal kommunale bygg som ikke lenger er i bruk selges. Det budsjetteres med salg på 4,5 mill. kr årlig i økonomiplanperioden.

Salg av biler

Det budsjetteres med salg av biler med 500 000 kr hvert år i økonomiplanperioden.

Mottatte avdrag på utlån av egne midler

Det ble utbetalt markedslån til Midtkraft AS med 30 mill. kr i 2020. Det budsjetteres med 1,5 mill. kr i årlige avdrag.

Startlån

I 2014 kom det ny forskrift om startlån fra Husbanken. Det ble åpnet opp for mer bruk av startlånsmidler til fullfinansiering og refinansiering ved boligkjøp. Relativt høye boligpriser i kommunen innvirker på behov for økt låneopptak. Det er mange søkere innen målgruppen (vanskeligstilte barnefamilier og unge uføretrygdede). Det foreslås at låneopptaket øker fra 30 mill. kr til 40 mill. kr.

Kommunen har mulighet til å re-utlåne startlån som nedbetales ekstraordinært. Husbanken tillater imidlertid ikke at kommunen bruker slike innbetalinger til andre formål enn startlån.

Låneopptaket på 40 mill. kroner vil sammen med re-utlån av startlån sikre at kommunen kan bistå flere i målgruppen.

Det budsjetteres med avdrag på 11 mill. kr årlig som finansieres av innbetalte avdrag fra lånekunder.

Overføring fra drift

Det overføres driftsmidler til investeringsregnskapet med 10 mill. kr hvert år i økonomiplanperioden for å øke egenfinansieringen og dermed redusere lånebelastning.

Tabell 8-3 Oversikt gjeld og vesentlige langsiktige forpliktelser

mill.kr	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Investeringslån 01.01	759	859,7	790,3	797,9	847,3	988
Låneopptak	142,5	51,1	47,2	89,4	185,1	201,1
Betalte avdrag	41,8	120,5	39,6	40	44,4	53,7
Investeringslån 31.12	859,7	790,3	797,9	847,3	988	1135,4
Videreutlån 01.01	126	139,3	158,8	187,8	216,8	245,8
Låneopptak	30	30	40	40	40	40
Betalte avdrag	16,7	10,5	11	11	11	11
Videreutlån 31.12	139,3	158,8	187,8	216,8	245,8	274,8

9. RÅDMANNENS FORSLAG

1. Med forbehold om Stortingets vedtak om skattøre, vedtas følgende satser for 2022:
  - Inntektsskatt for personlige skatteyttere: 10,95 %
  - For 2022 skal det skrives ut eiendomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum. Jf. Eiendomsskattelovens § 3 bokstav c. Videre skrives det ut eiendomsskatt på næringsdelen (bygning og grunn) i de tidligere skattlagte verk/bruk, jf. andre ledd i overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§3 og 4. Eiendomsskatt utgjør 0,7 % av takstverdien.
2. Budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 vedtas slik det framgår av rådmannens forslag med vedlagt talldel:
  - Bevilgningsoversikt – drift
  - Bevilgningsoversikt – investering
  - Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser
3. Betalingssetser 2022 fastsettes i henhold til økonomiplanens vedlegg 4 og 5.
4. Kommunestyret minner om at budsjettet er en bindende plan. Det forutsettes at formannskapet, hovedutvalgene og administrasjonen i tråd med gjeldende delegeringsreglement og økonomireglement styrer etter budsjettvedtakets intensjoner og påser at omdisponeringer samsvarer med dette.
5. Kommunen følger selvkostprinsippet ved beregning av årsavgift for vann og avløp. Det vil si at underskudd så vel som overskudd kan innhentes gjennom avgiftsendring i de påfølgende årene.
6. Kommunestyret godkjenner låneopptak i 2022 på 40 mill. kr til startlån (Husbanken) og 47,2 mill. kr til investeringer.
7. Kommunestyret anser kommunens likviditet som tilfredsstillende. Med normale løp for inntekter og utgifter, samt sikring av finansiering før oppstart av investeringsprosjekter, vil likviditetssituasjonen få tilfredsstillende utvikling i budsjettåret.
8. Mål for økonomiplanperioden vedtas i henhold til vedlegg 6.

Vikersund, 25.10.2021

Aud Norunn Strand
rådmann

Vedlegg 1: Talldel rådmannens forslag

Bevilgningsoversikt drift

(tall i mill kr)	Regnskap	Oppr bud	Budsjett	Økonomiplan		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1. Rammetilskudd	-445,2	-407,030	-450,165	-450,2	-450,2	-450,2
2. Inntekts- og formuesskatt	-350,20	-415,447	-407,722	-407,7	-407,7	-407,7
3. Eiendomsskatt	-23,90	-20,265	-22,331	-22,3	-22,3	-22,3
4. Andre generelle driftsinntekter	-41,10	-19,135	-15,133	-15,1	-15,1	-15,1
5. Sum generelle driftsinntekter	-860,4	-861,877	-895,351	-895,3	-895,3	-895,3
6. Sum bevilgninger drift, netto	816,0	803,314	848,051	846,5	843,3	837,8
7. Avskrivninger	50,3	50,400	50,400	50,4	50,4	50,4
8. Sum netto driftsutgifter	866,3	853,714	898,451	896,9	893,7	888,2
9. BRUTTO DRIFTSRESULTAT	5,9	-8,163	3,100	1,6	-1,6	-7,1
10. Renteinntekter	-9,6	-11,500	-11,700	-11,7	-11,7	-11,7
11. Utbytter	-24,8	-16,300	-16,300	-16,3	-16,3	-16,3
12. Gevinst/tap på finansielle omløpsmidler	0,0	-				
13. Renteutgifter	19,4	26,700	21,700	22,4	22,9	25,3
14. Avdrag på lån	41,8	48,300	39,600	40,0	44,4	53,7
15. Netto finansutgifter	26,8	47,200	33,300	34,4	39,3	51,0
16. Motpost avskrivninger	-50,3	-50,400	-50,400	-50,4	-50,4	-50,4
17. NETTO DRIFTSRESULTAT	-17,6	-11,363	-14,000	-14,4	-12,7	-6,5
Disponering/dekning av netto driftsresultat:						
18. Overføring til investering	13,9	10,000	10,000	10,0	10,0	10,0
19. Netto avsetninger/bruk bundne driftsfond	4,0	-2,350	-2,650			
20. Netto avsetninger/bruk disposisjonsfond	-0,3	3,713	6,650	4,4	2,7	-3,5
21. Dekning av tidligere års merforbruk						
22. Sum disp./dekn. netto driftsresultat	17,6	11,363	14,000	14,4	12,7	6,5
23. Fremført til inndek.senere år (merforbruk)						

mill. kr		Regnskap	Oppr. Bud	Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Fellesposter	Ramme	2,1	27,045	46,800	46,8	46,8	46,8
Sentraladministrasjon	Ramme	54,4	53,677	74,883	74,3	74,4	74,3
Undervisning	Ramme	276,7	267,661	269,880	269,9	269,9	269,9
Helse og sosial	Ramme	398,7	382,640	383,020	383,0	383,0	383,0
Kultur	Ramme	25,8	23,431	22,211	22,2	22,2	22,2
Teknisk	Ramme	58,3	48,860	51,257	50,3	47,0	41,6
Sum	Ramme	816,0	803,314	848,051	846,5	843,3	837,8

Bevilgningsoversikt investering

		Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
(tall i mill kr)		2021	2022	2023	2024	2025
Sentraladm	Digitalisering	4,8	4,6	4,6	4,6	4,6
	Næringsområder og samferdsel	10,0	0,0	10,0	10,0	10,0
Undervisning	Skolebygg		4,7	20,0	100,0	100,0
Kultur	Teknisk utstyr		1,3			
Teknisk	Anleggslista	9,1	5,0	5,0	5,0	5,0
	Veianlegg/gangvei	4,0	5,0	5,0	5,0	5,0
	Biler og maskiner	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
	Rådhus fasadeutbedring		7,0	7,0		
	Familiens hus oppussing 1. etg.	11,0	5,0	5,6		
	Øvrige formålsbygg	8,5	7,0	7,0	19,0	19,0
	Ny bru Geithus	26,0				
	ROS-tiltak	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
	Bård renseanlegg		10,0	20,0		
	Reservevannskilde	1,0	1,0	20,0	50,0	90,0
	Vann- og avløpsnett		12,9	7,9	28,4	11,4
Sum investeringer		77,70	67,0	115,6	225,5	248,5

mill.kr	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2021	2022	2023	2024	2025
1. Investeringer i varige driftsmidler	77,7	67,0	115,6	225,5	248,5
2. Tilskudd til andres investeringer	4,5	2,0	0,5	0,5	0,5
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
4. Utlån av egne midler	0,0				
5. Avdrag på lån	0,0				
6. Sum investeringsutgifter	85,2	72,0	119,1	229,0	252,0
7. Kompensasjon for merverdiavgift	11,8	8,3	11,2	27,1	27,1
8. Tilskudd fra andre	2,3	0,0	2,0	0,3	7,3
9. Salg av varige driftsmidler	10,0	5,0	5,0	5,0	5,0
10. Salg av finansielle anleggsmidler					
11. Utdeling fra selskaper					
12. Mottatte avdrag på utlån av egne midler		1,5	1,5	1,5	1,5
13. Bruk av lån	51,1	47,2	89,4	185,1	201,1
14. Sum investeringsinntekter	75,2	62,0	109,1	219,0	242,0
15. Videreutlån	30,0	40,0	40,0	40,0	40,0
16. Bruk av lån til videreutlån	-30,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0
17. Avdrag på lån til videreutlån	10,5	11,0	11,0	11,0	11,0
18. Mottatte avdrag på videreutlån	-10,5	-11,0	-11,0	-11,0	-11,0
19. Netto utgifter videreutlån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20. Overføring fra drift	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
21. Netto avsetninger/bruk av bundne investeringsfond					
22. Netto avsetninger/bruk av ubundet investeringsfond					
23. Dekning av tidligere års udekket beløp					
24. Sum overføring fra drift og netto avsetninger	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
25. Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

mill.kr	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Investeringslån 01.01	759	859,7	790,3	797,9	847,3	988
Lånopptak	142,5	51,1	47,2	89,4	185,1	201,1
Betalte avdrag	41,8	120,5	39,6	40	44,4	53,7
Investeringslån 31.12	859,7	790,3	797,9	847,3	988	1135,4
Videreutlån 01.01	126	139,3	158,8	187,8	216,8	245,8
Lånopptak	30	30	40	40	40	40
Betalte avdrag	16,7	10,5	11	11	11	11
Videreutlån 31.12	139,3	158,8	187,8	216,8	245,8	274,8

Vedlegg 2: Budsjett for tilsyn og kontroll

Modum kommune Kontrollutvalget

9 SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 20/00226-6
Saksbehandler Gunhild Irene Berg

Budsjett 2022 for kontrollarbeidet i Modum kommune

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Modum kommune	10.09.2021	50/21

Kontrollutvalget i Modum kommune har behandlet saken i møte 10.09.2021 sak 50/21

Møtebehandling

Behandlet uten innvendinger

Votering

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt

Vedtak

1. Kontrollutvalget anbefaler at kr 1 855 100 bevilges som budsjetttramme 2022 for kontrollarbeidet.

	Budsjett 2022
Kontrollutvalget	146 600
Sekretariatet	253 000
Revisjonen	1 365 000
Revisjon av kommunale foretak KF	90 500
Sum for kontrollarbeidet	1 855 100

2. Kontrollutvalgets oversender saken til kommunedirektøren for videre behandling i formannskapet og kommunestyret. Kontrollutvalgets forslag følger formannskapets innstilling til kommunestyret.

BUDSJETT 2022 FOR KONTROLLARBEIDET I MODUM KOMMUNE

Forslag til vedtak/innstilling:

1. Kontrollutvalget anbefaler at kr 1 855 100 bevilges som budsjetttramme 2022 for kontrollarbeidet.

	Budsjett 2022
Kontrollutvalget	146 600
Sekretariatet	253 000
Revisjonen	1 365 000
Revisjon av kommunale foretak KF	90 500
Sum for kontrollarbeidet	1 855 100

2. Kontrollutvalgets oversender saken til kommunedirektøren for videre behandling i formannskapet og kommunestyret. Kontrollutvalgets forslag følger formannskapets innstilling til kommunestyret.

Vedlegg:

1. Budsjett 2022 Viken kontrollutvalgssekretariat IKS
2. Anslag – revisjonshonorar Viken kommunerevisjon IKS

Saksframstilling:

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontrollarbeidet skal følge formannskapets innstilling til kommunestyret.

Budsjettforslaget er delt inn i kontrollutvalgets egen virksomhet, sekretariats-funksjonen og revisjonen.

Kontrollutvalgets egen virksomhet

Disse postene består av kontrollutvalgets godtgjørelser, andre driftsutgifter og abonnementer. Det er også budsjettert for kurs/opplæring og uforutsette oppgaver. Utgiftene til kontrollutvalget avhenger av antall møter og deltakelse på kurs/opplæring. For 2022 legges det til grunn 7 møter. Utregningen av møtegodtgjørelse er basert på reglement for godtgjøring til folkevalgte (01.08.2019). For 2022 utgjør møtegodtgjørelsen:

Funksjon	Pr. møte	Årlig	Sum
Utvalgets leder		28 158	28 158
Utvalgets medlemmer (xx)	1 173	32 844	32 844
Til sammen			61 002

Kurs og opplæring består av den årlige kontrollutvalgskonferansen hvor det er tatt høyde for at alle medlemmene skal kunne delta. I tillegg inngår det i summen annen opplæring, som f.eks. en dagsamling. Totalt utgjør dette 50 000 kroner.

I tillegg er det lagt inn kr 20 000 til uforutsette oppgaver. Det er viktig for kontrollutvalget at det i budsjettet tas høyde for at det kan oppstå uforutsette situasjoner, slik som for eksempel henvendelser fra innbyggere, mediasaker og mistanke om misligheter, som må følges opp.

Sekretariatsfunksjonen

Viken kontrollutvalgssekretariat IKS (Vikus) startet opp 01.07.2020.

Representantskapet i selskapet skal vedta en ramme for virksomheten, og dette blir etter planen behandlet i representantskapets møte 23. september 2021.

Styret i Vikus har lagt frem forslag til to modeller til fordeling av utgiftene mellom eierne som ble drøftet i eiermøtet i juni 2021. Modell 1 fordeler 80% av betalingen basert på folketall etter trapp, og 20% etter medgått tid. Modell 2 fordeler 80% av tiden basert på medgått tid og 20% av tiden basert på folketall. Av de som deltok på møtet (25 av 30 eiere), var et lite flertall for modell 2. Det er imidlertid representantskapet som beslutter hvilken modell som skal legges til grunn. Den høyeste summen er lagt til grunn i dette forslaget.

For Modum kommune utgjør budsjettet for 2022 kr. 253 000.

Revisjonen

Budsjettet til Viken kommunerevisjon IKS i forhold til Modum kommune har en ramme på kr 1 365 000. Dette fordeles på kr 346 500 til regnskapsrevisjon, kr 632 500 til forvaltningsrevisjon og kr 386 000 til andre oppgaver

Anslaget for regnskapsrevisjon for foretakene er som følger:

Modum boligeiendom KF:	kr. 53 500
Modum kraftproduksjon KF:	kr. 37 000

Anslaget gjelder kun regnskapsrevisjon. Øvrige tjenester kommer i tillegg.

Anslag på revisjonshonorar for 2022 er basert på forutsetningene i økonomiplanen for Viken kommunerevisjon IKS for 2020-2023. Dette er vedtatt av representantskapet

Totalt

Det samlede forslaget er som følger:

	Poster	Budsjett 2022
Kontrollutvalget	Godtgjørelser kontrollutvalget	61 000
	Arbeidsgiveravgift (14,1 %)	8 600
	Reisegodtgjørelse	4 000
	Beverting i møter	3 000
	Kurs og opplæring	50 000
	Uforutsette oppgaver – disponibelt for kontrollutvalget	20 000
Kontrollutvalget	Sum	146 600
Sekretariatet		253 000
Revisjonen	Regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og andre tjenester	1 365 000
	Modum Boligeiendom KF:	53 500
	Modum Kraftproduksjon KF	37 000
		1 855 100

RETT UTSKRIFT
DATO 13.september.2021

Vedlegg 3: Endring i betalingssetter

UNDERVISNING

1. Barnehager

Sats per måned:

	2021	01.01.2022	01.08.2022
Maksimalpris 100 %	3 230 kr	3 315 kr	3 050 kr
Maksimalpris 80 %	2 580 kr	2 650 kr	2 440 kr
Maksimalpris 60 %*	1 940 kr	1 990 kr	1 830 kr

- Gjelder for barn allerede med 60%-plass.

2. SFO

Sats per måned:

	2021	2022
Full plass – morgen og ettermiddag	3 290 kr	3 540 kr
Per morgen hver uke	220 kr	235 kr
Per ettermiddag hver uke	440 kr	475 kr

3. Felles gebyrer og moderasjoner

- 30 % søskenmoderasjon for 2. barn, 50 % for de øvrige. Dette gjelder på tvers av SFO og barnehage.
- Kostpenger betales ut fra plasstørrelse og tilbud ved den enkelte tjeneste.
- Enkelt dager kan kjøpes for 300 kr. 1/3 av dette for morgen i SFO, 2/3 av dette for ettermiddag i SFO.
- Gebyr ved for sen henting er 400 kr per påbegynte halvtime.

HELSE OG SOSIAL

1. Vikersund bo- og dagsenter

Vente-leilighet (tidl. korttidsplasser) Vikersund bo- og dagsenter	2500 kr
--	---------

Gjelder fra 01.01.2022.

Vedlegg 4: Gebyrregulativ teknisk sektor

1. Kart og oppmåling

- **GEBYR ETTER LOV OM EIENDOMSREGISTRERING**
- BYGGESAKSBEHANDLING, UTSLIPPSSAKER, PLAN- OG DISPENSASJONSSAKER I MEDHOLD AV PLAN- OG BYGNINGSLOVEN OG JORD/SKOGLOVEN.
- KONSESJON VED ERVERV AV FAST EIENDOM, SAMT DELING AV LANDBRUKSEIENDOM I SAMSVAR MED FORSKRIFT OM GEBYR FOR BEHANDLING AV KONSESJONSSAKER M.V.
- GEBYR OG TIMESATSER FOR YMSE TJENESTER

Følgende gebyr er unntatt for mva. Prisene ble sist endret i 2021.

1.1 Oppretting av matrikkelenhet

1.1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn

Areal i m ²	Sats 2021	Sats 2022
0-2 000	21 115	24 300
2 000-5 000	28 046	30 850
Deretter pr. 1 000 m ² for areal 5 000 – 20 000 m ²	1 612	1 750

For regulerte felt der det fradeles 5 eller flere tomter som grenser inntil hverandre gis det rabatt på 10 %. Rabatt regnes pr. tomt uavhengig av størrelse.

For areal over 20 000 m² betales gebyr etter medgått tid. Minstegebyr 70 000 kr.

Ved fradeling av tilleggsareal til eksisterende matrikkelenhet betales gebyr i henhold til punkt 1.3.

1.1.2 Oppretting av uteareal på eierseksjon

Areal i m ²	Sats 2021	Sats 2022
0 -250	6 415	7 050
251-500	8 006	9 000
501-1000	11 208	12 350
1001-2000	14 400	15 850
Areal fra 2001 – økning pr. overskytende dekar	630	1 000

1.1.3 Oppretting av anleggseiendom

Gebyr for oppretting av anleggseiendom faktureres etter medgått tid.

1.1.4 Registrering av jordsameie

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.

1.1.5 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Gebyrsats for utsatt oppmålingsforretning 2 500 kroner. Gebyret gjelder oppretting av en eiendom før oppmåling i marka er gjennomført og der man ønsker et gnr/bnr så snart som mulig.

I tillegg kommer gebyr for å utføre oppmålingsforretning.

1.1.6 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises eller ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold, settes til 1/3 av gebyrsatsene.

1.2 Grensejustering

1.2.1 Grunneiendom

Areal i m ²	Sats 2021	Sats 2022
0-250	8 832	9 700
251-500	11 208	12 350

1.2.2 Anleggseiendom

Gebyr for justering av volumet av anleggseiendom faktureres etter medgått tid.

1.3 Arealoverføring

1.3.1 Grunneiendom

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til vei - og jernbaneformål.

Areal i m ²	Sats 2021	Sats 2022
0-250	8 832	9 700
251-500	11 208	12 500
Areal fra 501 – økning pr nytt påbegynte 500m ² .	680	1 000

1.3.2 Anleggseiendom

Gebyr for oppretting av anleggseiendom faktureres etter medgått tid.

1.4 Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning.

Antall punkt	Sats 2021	Sats 2022
Inntil 2 punkter	4 855	5 350
Deretter pr. punkt	806	850

1.5 Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt eller klarlegging av rettigheter.

Antall punkt	Sats 2021	Sats 2022
Inntil 2 punkter	6 405	7 050
Deretter pr. punkt	2 417	2 450

Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.

1.6 Seksjonering/reseksjonering av eiendom:

Antall seksjoner	Sats 2021	Sats 2022
1-4 seksjoner	8 000	10 000
5-10 seksjoner	12 000	14 000
Fra og med 11 seksjoner	Tillegg på 500 kr pr. seksjon	Tillegg på 600 kr pr. seksjon

1.6.1 Sletting/oppheving av seksjonert eiendom (ny i 2022)

	Sats 2022
Sletting/oppheving av seksjonert eiendom	5 500

1.7 Oppmålingsforretning over større sammenhengende arealer

For arealer til landbruks-, fritids- og andre allmenne formål m.m. betales gebyr etter anvendt tid.

1.8 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn

Gebyr for matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn faktureres etter medgått tid. Minstegebyr er kr 11 000.

1.9 Privat grenseavtale

Gebyr etter medgått tid.

1.10 Salg av digitale kartdata, alle baser inkludert:

	<i>Sats 2022</i>
Grunnavgift for uttak av data	Pris fastsettes av
Digitale kartdata i FKB-B kvalitet	geovekstforum
Fastmerker målt etter 1987, inkl. skisse	i det enkelte tilfelle.

1.11 Utstedelse av matrikkelbrev:

Matrikkelbrev inntil 10 sider: Kr. 175

Matrikkelbrev over 10 sider: Kr. 350

1.12 Betalingsbestemmelser

Gebyret kan innkreves forskuddsvis. Betalingen skjer etter gjeldende regulativ på rekvisisjonstidspunktet. Ved omfattende grensemerking kan merkemateriellet beregnes særskilt. Merverdiavgift beregnes ikke, jfr. Skattedirektørens rundskriv av 6. mars 1970.

1.13 Beregning av gebyrer

Gebyrer skal beregnes etter rimeligste måte, og er ikke momsplichtige. Hvis gebyrregulativet gir åpenbart urimelige resultater, kan kommunen fastsette skjønnsmessige beløp.

1.14 Ikke møtt til oppmålingsforretning (nytt fra 2022)

Der rekvisienten/hjemmelshaver ikke møter opp til oppmålingsforretning slik at man ikke kan gjennomføre oppmålingsforretningen gis det et gebyr på 3 500 kr. (Frist for å avlyse oppmålingsforretningen er 24 timer).

1.15 Kontorforretning (nytt fra 2022)

Gebyr for kontorforretning uten arbeid i marka: ½ av fastsatt gebyr.

2. Byggesaker (Revidert)

Kommunen kan redusere gebyr som er åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen har hatt med saken. Gebyrfastsettelsen i den enkelte sak kan ikke påklages, da den kun er oppfølging av regulativet. Kommunens avgjørelse av søknad om reduksjon av gebyr kan påklages.

Av byggesaksgebyret skal ca. 10 % dekke kostnadene med tilsyn, jfr. Pbl § 33-1.

Fakturering av gebyr for ferdigattest gjøres samtidig som gebyr for byggesak sendes ut.
I saker der gebyr for ferdigattest gjøres samtidig som gebyr for byggesak sendes ut.

I saker der gebyr beregnes etter medgått tid, settes timesatsen til 1 400 kr/time.

Punkt Nr.	Henv. til lov i plb		Sats 2021	Sats 2022
2.1		Nabolister og situasjonskart – Utgår (se E-torg pkt 8.1.)	0	Utgår
2.2	§20-3, §20-4	Mangelfulle søknader Der innkommende søknader er så mangelfulle at de ikke kan behandles og må sendes i retur.	2 280	2 700
2.3	§20-4, §20-3	Fasadeendring	6 050	6 500
2.4	§ 20-4 § 20-3	Integrerte garasjer/carporter i eneboliger.	7 300	4 500
		Garasjer, uthus. lager, driftsbygninger, konstruksjoner i landbruket, 0-49 m ²		7 500
		Garasjer, uthus. lager, driftsbygninger, konstruksjoner i landbruket, 50-200 m ²	13 200	14 500
		Driftsbygninger 200-1000 m ² engangsgebyr på Deretter pr. påbegynt 500 m ²	28 000 5 000	28 000 5 500
2.5	§ 20-3	For en boenhet/fritidsbolig	20 000	23 000
		Boligbygg med flere boenheter (Som for en boenhet for den første boenheten deretter for hver boenhet)	11 000	13 000
2.6	§ 20-3	Industri, kontor, forretningsbygg, serviceanlegg, skole, barnehage, institusjoner, lager m.m. inntil 1 000 m ² .	28 000	32 000
		Deretter pr. påbegynt 500m ²	10 000	12 000
2.7	§ 20-3	Moduler for varig opphold, modulrigg for beboelse, hus på hjul. Microhus.	10 500	10 500
2.8	§ 20-4 § 20-3	Tilbygg, påbygg og ombygging, parkeringskjeller inntil 50 m ²	6 050	6 500
		50-250 m ²	11 000	12 500
		250-500 m ²	17 600	19 000
		Deretter pr påbegynt 500 m ²	5 000	6 000
2.9	§ 20-4 § 20-3	For tiltak i denne kategorien er gebyret: <ul style="list-style-type: none"> • Tekniske installasjoner. • Private og offentlige VA-ledninger mv. • Veier, grave- og fyllingsarbeider, enkle løsmasse- og fjellarbeider i dagen. • Innhegning mot vei. • Forstøtningsmurer • Bruksendring uten bygningsmessige endringer. • Skilt og reklame • Svømmebasseng • Brygge 	6 050	6 500
2.10	§ 20-3	Rehabilitering av skorstein	3 750	3 750
2.11	§20-3	For tiltak i denne kategorien er gebyret:	8 400	8 400

		<ul style="list-style-type: none"> • Søknad om separat avløpsanlegg (Gebyr for utslippstillatelse etter forurensingsforskriften kommer i tillegg). • Støyskjerm, parkeringsplasser, tunneler og kulverter. • Riving av bygning, konstruksjon eller anlegg. • Bruksendring med bygningsmessige endringer. 		
2.12	§ 19	Der søknad om tiltak medfører at det må gis dispensasjon i forhold til lov, forskrift eller offentlig vedtak og dette krever politisk behandling er gebyret: For dispensasjoner av mindre karakter og behandling er delegert til rådmannen, er gebyret:	13 500	15 500
			4 400	6 400
2.13	SAK 10 §9-2	Lokal godkjenning til selvbygger	2 200	2 700
2.14	§20-3	Rammesøknad: For rammetillatelse betales 90% av grunntakst. For første igangsettelse betales 20% av grunntakst. For oppdelt igangsettelse betales 10% av grunntakst per gang etter første gang.		
2.15	§20-3 §20-4	Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest Ferdigattest for rehabilitert pipe	2 200	2 200
2.16	§20-3 §20-4	Endringssøknad faktureres etter medgått tid, men maks 50 % av fullt behandlingsgebyr.		
2.17		Ved avslagsvedtak betales fullt behandlingsgebyr		
2.18	§20-3 og § 32	Dersom et arbeid igangsettes før tillatelse er gitt, ilegges et tilleggsgebyr på fullt behandlingsgebyr, men minst 14 500 kr		
2.19	§20-4 og § 32	Dersom et arbeid igangsettes før tillatelse er gitt, ilegges et tilleggsgebyr på fullt behandlingsgebyr, men minst 7 500 kr, gjelder også forstøtningsmurer etter §20-3		
2.20	§20-3 §20-4	Merarbeid i forbindelse med ferdigattest/midlertidig brukstillatelse vedrørende et tiltak som er tatt i bruk uten midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest, faktureres etter medgått tid, men minst 5 500 kr.		
2.21		Kartajour Bolig og andre større bygg Tilbygg hvor verken samlet bruksareal (BRA) eller bebyggt areal (BYA) er over 50 m ² . Frittliggende bygning som ikke skal brukes til beboelse hvor verken samlet bruksareal (BRA) eller bebyggt areal (BYA) er over 50 m ² .	3 500 1 500 1 550	4 500 2 500 2 500
2.22	§25-2 2.ledd	Kommunen kan kreve sakkyndig bistand eller utføre tekniske prøver for tiltakshavers regning dersom tilsyn		Påløpte kostnader

		viser vesentlig svikt som ikke er ivaretatt ved uavhengig kontroll.		
--	--	---	--	--

3. Søknad om deling og evt. konsesjonsbehandling av eiendom

Pris kr/sak. Prisen ble sist endret i 2021. For jord- og konsesjonslovbehandling fastsettes maksimalgebyret igjennom statsbudsjettet.

Tjeneste	Sats 2021	Sats 2022
1. Søknad om deling etter Plan- og bygningsloven	4 550	4 800
2. Behandling av delingssøknad etter Jordloven	2 000	2 000
3. Søknad om konsesjon, polisk behandling	5 000	5 000
4. Søknad om konsesjon, delegert vedtak	3 100	3 300

4. Søknad om utslippstillatelse

Kommunen behandler utslippstillatelse for avløpsreanseanlegg større enn 50 og opp til 2000 personekvivalenter (pe). Grensen for mer omfattende saksbehandling går ved 50 pe. Tjenesten inkluderer forhåndskonferanse og en eventuell befaring.

Tjeneste	Sats 2021	Sats 2022
1. Søknad om utslipp mellom 50 og 200 pe, forurensningsforskriftens § 13-4.	34 100	36 000
2. Søknad om tillatelse til utslipp av oljeholdig avløpsvann, forurensningsforskriftens § 15-4.	9 000	9 500
3. Søknad om tillatelse til påslipp til kommunalt avløpsnett, forurensningsforskriftens § 15A-4.	9 000	9 500

5. Plansaksbehandling

Gebyr kreves ved behandling av alle reguleringsplaner utarbeidet i privat regi. Kommunen kan kreve behandlingsgebyr der vi selv er planleggere, men en privat utbygger forårsaker behovet for plan/planendring.

For tjenestene dekker kommunen avertering til offentlig ettersyn og ved ferdiggodkjenning.

Planlegger/tiltakshaver avretter selv oppstart av planarbeidet. Behandling av plan kan ikke påregnes før gebyr er registrert innbetalt.

Pbl-paragraf	Hovedformål	Omfang	Sats 2021	Sats 2022
§ 12-8	Oppstartsmøte	Reguleringsplan i tråd med kommuneplanens arealdel		15 000

	Oppstartsmøte	Reguleringsplan i strid med kommuneplanens arealdel		20 000
§ 12-3	Boligbebyggelse	1-6 tomter/10 dekar	55 000	60 000
	”	6-12 tomter/20 dekar	65 000	75 000
	”	13-20 ” / 30 ”	79 000	90 000
	”	Større boligfelt	94 000	115 000
	Sentrumsområde	Inntil 10 dekar	86 000	90000
	”	Større område	101 000	115 000
	Råstoffutvinning	Inntil 25 dekar	65 000	75 000
	”	Større område	86 000	110 000
	Annen arealbruk	Inntil 5 dekar	55 000	75 000
	”	5-25 dekar	65 000	95 000
	”	Større plan	79 000	105 000
§§ 4-1 og 4-2	Konsekvensutredning	Kommunal myndighet	25 % av §12-3	30 % av §12-3
§ 14	”	Ekstern myndighet	25 % av §12-3	30 % av §12-3
§ 2-1	Digitalisering	25 % av gebyr		
§ 12-14	Mindre endring	Politisk behandling	23 000	24 000
	”	Fullmakt	15 000	16 000
§§ 19-1 og 1.8	Dispensasjon	Der søknad om tiltak medfører at det må gis dispensasjon i forhold til lov, forskrift eller offentlig vedtak, og dette krever politisk behandling er gebyret:	15 500	17 000
		For dispensasjoner av mindre karakter og behandlingen er delegert til rådmannen, er gebyret:	5 000	6 000

Kommunen stiller krav til planer foreliggende på digitalt format i henhold til gjeldende SOSI standard, som pr. dato er versjon 4.1, ved 1.gangs behandling.

Kommunen tilbyr digitalisering av ikke-vektoriserte planer forutsatt kapasitet. Leveranser av vektoriserte planer som ikke tilfredsstill standardkravet kan digitaliseres av kommunen og faktureres etter medgått tid, jfr. gebyrregulativets pkt. 7

Ved utarbeidelse av digitale reguleringsplaner kommer i tillegg kostnader ved leveranse/mottak av kartdata, jfr. gebyrregulativets pkt. 1.9 salg av digitale kartdata.

6. Frikjøp av parkeringsplasser

Utbyggere som ikke klarer å oppfylle parkeringskravet på egen eiendom i sentrumsområder kan etter avtale med kommunen frikjøpe parkeringsplasser. Innbetalte beløp kan bare benyttes til opparbeidelse av offentlige parkeringsplasser. Plassene trenger ikke være i nærheten av rettighetshaver og gjelder ikke konkrete plasser. Pris eks. mva.

Tjeneste	Sats 2021	Sats 2022
Frikjøpt parkeringsplass pris pr. plass	Kr 100 000	Kr 110 000

7. Ikke-momsbelagte forvaltningstjenester

Denne timesatsen benyttes for forvaltningsoppgaver kommunen utfører og som iht. dette regulativ skal belastes tiltakshaver.

Tjeneste	Sats 2021	Sats 2022
Timelønn	Kr 1 000	Kr 1 400

Kommunen tilbyr plott i forbindelse med saksbehandling etter følgende satser:

Tjeneste	Format A2	Format A 1	Format A 0
Svart/hvitt	50	100	150
Farge	150	300	400

Situasjonskart ligger ute på vår web-innsynsløsning for kart på kommunens hjemmeside og kan tas ut gratis der:

<http://kart3.nois.no/modum/Content/Main.asp?layout=modum&time=1393857412&vwr=asv>

Utskrifter og plott levert av kommunen vil inngå som et tillegg i saksbehandlingsgebyret.

8. Tjenester ved teknisk etat

Tjenestene er mva. pliktige og er oppgitt med mva.

8.1 eTorg leveranser og attester (Revidert)

Tjenesten gjelder levering av offentlig dokumentasjon fra arkiv til eiendomsめglere og andre. Prisen er i kr inkl. mva. pr. oppdrag og for en eiendom.

Tjeneste	Sats 2021	Sats 2022
Meglerpakke standard	3 000	3 750
Meglerpakke med bygningstegninger	3 750	4 500

Meglerpakke ubebygd tomt		2 916
Godkjente bygningstegninger	600	750
Grunnkart	500	625
Situasjonskart/Situasjonskartpakke	500	1 536
Nabovarsel, manuelt		375
eNabovarsel via Altinn		690
Gjeldende arealplaner med bestemmelser	500	625

Sats i 2021 gjelde manuelle leveranser mens korresponderende satser gjelder elektroniske oversendelser via kommunens eTorg (nytt fra 2022).

For flere elektroniske oversendelser via kommunens eTorg:

<https://modum.e-torg.no/produktoversikt>

8.2 Oppmålingsteknisk bistand

Tjeneste	Sats 2021	Sats 2022
Timelønn	Kr 1 000	Kr 1 400
Timesats, elektronisk måleutstyr	Kr 650	Kr 750

9. Fellingsavgift hjortevilt

	Sats 2021	Sats 2022
Elg, ungdyr/voksen	562	Maksimalsats
Elg, kalv	331	Maksimalsats
Hjort, ungdyr/voksen	430	Maksimalsats
Hjort, kalv	261	Maksimalsats

Avgiften er statlig regulert og maksimalsatsene vedtas i statsbudsjettet. Satsene for 2022 ligger i forslag til statsbudsjett.

10. Kommunale eiendomsavgifter generelt

Minste gebyrenhet er en separat boenhet som defineres som bolig med ett eller flere rom, separat inngang, og egen kjøkkendel. Denne definisjonen er lagt til grunn ved fastsettelsen av eiendomsavgiftene. Regler for fastsettelse av gebyrene finner du i forskrift om **Vann- og avløpsgebyrer i Modum kommune**. Trykk på linken for å lese informasjon om tilknytning til offentlig vann og avløpsnett og gebyrer.

Modum kommune gir fra 2021 muligheten for å dele opp fakturaene. Antall fakturaer pr. år kan være 1, 2, 4 eller 12, men standard hvis det ikke er gitt noen beskjed er en (gebyr under 1 000 kr) eller to terminer.

10.1 Vann- og kloakkgebyrer

Prisene ble sist endret i 2021. Avgiftene er mva. pliktige. Prisene er oppgitt inkl. mva.

10.2 Avgift etter stipulert forbruk

Vann:

Bruksareal	Stipulert forbruk m ³ /år
0-60 m ²	250
60-160 m ²	330
160-240 m ²	600

Avgift betales i forhold til enhetspris for vann (kr/m³) angitt i punkt 10.2.1.

Kloakk:

Bruksareal	Stipulert forbruk m ³ /år
0-60 m ²	250
60-160 m ²	330
160-240 m ²	600

Avgift betales i forhold til enhetspris for kloakk (kr/m³) angitt i punkt 10.2.1.

10.2.1 Avgift etter måling, pr. m³

Nytt fra 2019 er et gebyr for å installere en tilleggs vannmåler i bolig hvor det er separat inntak for leveranse av varmt og kaldt tappevann inn til en boligenhet. Vann og kloakkavgiften skal beregnes som summen av målt kaldt og varmt tappevann.

	Sats 2021	Sats 2022
Vann, fast årlig gebyr pr. boenhet for bolig/for annen eiendom pr. vann- eller kloakkmåler	850	850
Gebyr for tilleggs vannmåler – kr/år (Nytt fra 2019)	600	700
Vann pr. m ³	26,25	27,50
Kloakk, fast årlig gebyr pr. boenhet for bolig/for annen eiendom pr. vann- eller kloakkmåler	1 100	1 100
Kloakk pr. m ³	42,50	43,75

10.3 Installasjon av nye vannmålere.

Kommunen eier og betaler vannmåleren som skal utplasseres. Huseier betaler selve installasjonen i eget hus.

10.3.1 Utskifting av vannmålere.

Kommunen skifter ut vannmålere som er eldre enn 10/15 år avhengig av vannmålerstype, eller som har større målefeil enn 5 %.

10.3.2 Utskifting av vannmålere – mislighold avtale om utskifting.

Kommunen kontakter huseiere som skal få byttet vannmålere og inngår avtale om tidspunkt for utskiftingen. Hensikten er å sikre at kommunens rørlegger får adgang til vannmåleren på en effektiv måte.

Ved huseiers mislighold av bekreftet avtaletidspunkt påløper et gebyr på 1000 kr inkl. mva.

10.3.3 Refusjon av innbetalt avgift etter påvist målefeil.

Dersom måleren ved kontroll viser mer enn 5 % for høyt forbruk, har abonnent krav på tilbakebetaling for feilmålingen.

Tilbakebetalingen regnes fra det tidspunkt feilen må antas å ha oppstått. Krav som er foreldet etter reglene om foreldelse av fordringer, dekkes ikke.

Viser måleren mer enn 5 % for lavt forbruk, har kommunen krav på tilleggsbetaling etter tilsvarende regler.

Er plomberingen av måleren brutt, har abonnenten ikke krav på tilbakebetaling.

10.3.4 Redusert vann og kloakkavgift.

Abonnenter som oppdager en vannlekkasje i forbindelse med vannmåleravlesningen, kan søke om å få redusert vannforbruket. Søknaden sendes til fakturakontoret i Modum kommune.

Vilkåret for å få satt ned avgiften er at vannforbruket har økt med mer enn 50 % i forhold til forrige års målte forbruk.

Årsaken må være knyttet til en lekkasje i røropplegg/sanitærutstyr i eget hus som ikke har vært oppdaget før vannmåleravlesningen.

Målerverdien blir satt ned til gjennomsnittet av de tre foregående årenes vannforbruk.

Huseier plikter å reparere og utbedre lekkasjene så raskt som mulig.

10.3.5 Eierskifte midt i fakturaterminen

Ved eierskifte skal oppgjøret for kommunale gebyrer skje mellom selger og kjøper, gjerne med bistand av eiendomsmegler. Kommunen har ikke ansvaret for dette oppgjøret.

10.3.6 Slamavskillere tilknyttet kommunal avløpsledning

Septiktank som er tilknyttet kommunal kloakkledning, skal tømmes minimum hvert 2. år. Hvis årsaken til at tanken ikke kan kobles ut er at den private stikkledningen er for dårlig til å føre avløpsvann, må huseier selv betale for tømningen.

Renovatøren for den kommunale septikrenovasjonen skal benyttes til slike oppdrag.

Abonnenten faktureres fortløpende for hvert utført oppdrag. Prisen for 2022 er 4 200 kr inkl. mva. for en tank opp til og med 3 m³. For overskytende volum skal abonnenten betale 840 kr/m³ inkl. mva.

Abonnenter som har septiktank, grunnet at den kommunale hovedledningen er for dårlig til å føre rå kloakk, skal tømme tanken 2. år. Kommunen bekoster denne tømningen. Behov utover dette må bekostes av abonnenten.

10.4 Gebyrregulativ for private vannverk og institusjoner/bedrifter som benytter kommunens vannverk som reservevannkilde.

1. For private vannverk gjelder følgende satser:

Årlig avgift: 175 kr inkl. mva. pr. abonnent. Forbruk: Betales for målt forbruk etter gjeldende sats for vannavgift.

2. For institusjoner og bedrifter gjelder følgende satser:

Årlig avgift - Pris pr. år inkl. mva.:

Vannforbruk pr. år	Sats 2021	Sats 2022
0-5 000 m ³	10 220	10 220
5 000 – 10 000 m ³	20 430	20 430
10 000 – 20 000 m ³	40 850	40 850
20 000 – 40 000 m ³	81 700	81 700

Forbruk: Betales for målt forbruk etter gjeldende sats for vannavgift. Pris reguleres i henhold til prisstigning for vannavgiften i Modum kommune.

10.5 Mottak av septikslam for behandling

Kontoret for «Små avløpsanlegg i Drammensregionen» i Lier kommune, har fra 2012 overtatt den kommunale septikrenovasjonen i Modum kommune. Septikslam som blir samlet inn av renovatøren skal leveres for behandling ved Elvika renseanlegg. For levering av septikslam skal det betales en avgift på 330 kr/m³.

10.6 Tilkoblingsgebyr

Vann	Sats 2021	Sats 2022
Bygg til rent boligformål, pr. boenhet	17 000	17 000
Bygg til ikke rent boligformål, pr. bygg/pr. eiendom	17 000	17 000
Kloakk	17 000	17 000
Bygg til rent boligformål, pr. boenhet	17 000	17 000
Bygg til ikke rent boligformål, pr. bygg/pr. eiendom	17 000	17 000

10.7 Gebyr iht. Forskriftens §1-2c

Gebyr for bestemte tjenester, for eksempel stenging og gjenåpning av vannforsyning, avlesningskontroll og purregebyr	1 200
--	-------

Kontroll av vannmåler på stedet	0,00
Kontroll av vannmåler ved eksternt laboratorium	Etter faktiske kostnader

10.8 Reduksjon i gebyr iht. Forskriftens § 3-10

Gebyrreduksjon som følge av avbrudd i vannforsyningen eller utilfredsstillende kvalitet på vannet	410
---	-----

11. Feiing og tilsyn

Tjenesten er merverdiavgiftspliktig (mva) og er oppgitt med mva. På grunn av overgang til systematisk behovsbasert feiing og tilsyn, er prissystemet endret fra 2021. Feiing av fritidsboliger er også nytt.

Det nye systemet er forenklet og baserer seg på at årsavgiften er lik for alle boenheter uavhengig av antall piper, ildsteder og feiefrekvens. For fritidsboliger er det en fastpris, som faktureres etter utført oppdrag.

Brann- og eksplosjonsvernloven § 28 hjemler adgang til at kommunestyret kan fastsette lokal forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Forskrift om brannforebygging § 17 foreskriver at kommunen skal sørge for at feiing og tilsyn utføres etter behov. Det er feiervesenet som vurderer og fastsetter behovet for feiing og tilsyn.

Tjeneste - beløp i kr inkl. mva	Pris 2021	Pris 2022
Feiing pr. boenhet pr. år (pris er basert på vanligste feiefrekvensen på 2. hvert år)	300 kr pr. stk.	320 kr pr. år
Feiing og tilsyn pr. fritidsbolig med ildsted – faktureres i etterkant av utført oppdrag	2 600 kr pr. stk.	2 780 kr pr.stk
Tilsyn pr. boenhet pr. år (pris er basert på vanligste tilsyn som er hvert 4. år)	600 kr pr.stk	630 kr pr. år
Andre tjenester, oppdrag på bestilling og større fyringsanlegg (Eks. fresing av skorstein, feiing og tilsyn med fyringsanlegg som ikke er bolig/fritidsbolig)	1 200 kr pr. time	1 400 kr pr. time

11.1 Alternativ til rivning av bygninger hvor brannvesenet utfører brenning som en del av en varm brannøvelse.

Brenning av hus er ikke et alternativ til rivning. Tillatelse til brenning må omsøkes av tiltakshaver i henhold til plan- og bygningsloven og i tråd med lokal forskrift om brenning. Før eventuell brenning må bygningen miljøsaneres på lik linje som ved rivning.

Pris inkl. mva.

Hytte: 50 000 kr.

Bolighus: 60 000 kr

Næringsbygg: Pris fastsettes av brannvesenet for hvert enkelt tilfelle.

11.2 Gebyr for utrykning til unødvendig automatisk utløst brannalarm.

Ved automatisk brannvarsling til Sør-Øst 110 blir brannvesenet kalt ut som en fast prosedyre. Mange slike alarmer er såkalte unødvendige alarmer som skyldes brukerfeil eller teknisk feil på alarmanlegget.

Fra tredje utløste unødvendige alarm fra en bestemt adresse innenfor en periode på 12 måneder, påløper et gebyr til anleggseier på 10 000 kr inkl. mva./utrykning.

12. Gravplasser

Festeavgifter, kremasjonsavgifter og avgift for gravlegging av utenbygdsboende er fritatt for mva. Stell av graver og andre tjenester er belagt med mva.

Alle gravplassene i Modum	Sats 2021	Sats 2022
Avgift, ikke belagt med mva:		
Festeavgift pr grav i 10 år	1 770	1 820
Festeavgift pr grav i 20 år	3 550	3 640
Kremasjonsavgift		
Det krematoriet tar:	Ca. 6 680	Ca. 7 040
Gravlegging av utenbygdsboende		
kiste	7 600	7 820
urne	2 200	2 260
Gravlegging av utenbygdsboende muslimer		
Gebyret betales av kirkelig fellesråd i kommunen vedkommende har hatt bosted i	22 000	22 640

Tjenester, belagt med mva. fra 2010:	Sats 2021 Inkl. mva.	Sats 2022 Inkl. mva.
Oppretting av støtte	800	820
Bolting av støtte	800	820
Blomsterkasse – innkjøpspris inkl. mva.	1035 – 1 500	1035 – 1 500
Blomsterkasse – nedsetting eks. mva.	800	820
Stell av grav:		
Type A	1 500	1 550
Type B	1 800	1 850
Type C	1 300	1 350
Gravlegat 20 år		
Type A	31 000	31 900
Type B	39 000	40 100
Åmot kirkegård, navnet minnelund, for 40 år		
Kiste/urne med navn på felles minnesmerke i stein	14 400	14 000
Åmot og Heggen kirkegårder, navnet minnelund for 20 år		
Kiste/urne med navn på felles minnesmerke på plate	7 000	7 200
Kiste/urne uten navn på felles minnesmerke	3 500	3 600
Festeavgift minnelund, etter 20 år, pr 10 år*	2 000	2 060
Åmot kirkegård, felles gravminne		
Pr. bronseplate på felles gravminne, maks 4 stk.	7 600	7 820

Obligatorisk gravlegat i 20 år, type B	39 000	40 100
--	--------	--------

*bruk av plate på navnet minnelund åpner for feste ut over 20 år. Festeavgift betales som ellers på gravplassene

13. Park og friluftsliv

Hjelp til drift av idrettsanlegg

Parkvesenet utfører plenklipping og gjødsling av fotballbaner og preparering av lysløyper for idrettslagene i kommunen. Ekstratjenester ut over dette må det betales for:

Fotballbaner – ekstratjenester	Sats 2021 Inkl mva	Sats 2022 Inkl mva
Vertikalskjæring av gressdekke på fotballbaner	3 500 kr/bane	3 600 kr/bane
Lufting av gressmatta på fotballbaner, sand betales som tidligere av lagene	3 500 kr/bane	3 600 kr/bane
Resåing, grasfrø betales av lagene som tidligere	3 700 kr/bane	3 800 kr/bane

Skiløyper - Preparering til renn utenom ordinær arbeidstid:	Sats 2021 Inkl mva	Sats 2022 Inkl mva
Vakt – beredskap lørdag, søndag og helgedag	1 000 kr/døgn	1 030 kr/døgn
Vakt – på hverdager	0	0
Kjøring maskin lørdag, søndag og helgedag	1 200 kr/time	1 230 kr/time
Kjøring med maskin i uka	1 000 kr/time	1 030 kr/time

Park og friluftslivsområder - utleie

Gjelder områdene Stasjonsevja og Ole Einars plass

	Sats 2021 Ikke mva	Sats 2022 Ikke mva
Lag og foreninger må bekoste kommunens ekstrautgifter ved spesielle arrangementer på uteområder. Kommunegartner sender regning i etterkant av arrangementet.	Faktiske utgifter	Faktiske utgifter

14. Gebyr for gravetillatelse, kontroll og skilt-/varslingsplaner

Priser er eks. mva. For utleie av skiltpakke er prisen pr. påbegynt måned.

	Gebyr 2021	Gebyr 2022
Gravesøknad inkl. tilsyn og kontroll	3 250	3 500
Utarbeidelse av varslingsplan - liten	1 000	1 000
Utarbeidelse av varslingsplan - stor	2 000	3 000
Utlån av skiltpakke - liten	2 000	2 000
Utlån av skiltpakke - stor	4 000	4 000
Utsetting av skilt, etter medgått tid, pris pr time	750	900

Vedlegg 5: Mål i økonomiplanperioden

Tilpasning av kommunens tjenestetilbud

Kommunebarometeret

Kommunebarometeret er en sammenligning mellom kommuner. Modum har de senere år hatt god utvikling på plassering i Kommunebarometeret:

Plassering i	2017	2018	2019	2020	2021
Modum	317	220	163	92	61

Målet i forrige økonomiplan var plass 75 innen 2024. Dette målet er nådd med god margin. I det videre arbeidet kan vi ha en ambisjon om ytterligere forbedring.

Mål: Plassering i Kommunebarometeret bedre enn plass 50 innen 2025.

Lærlinger

Kommunestyret vedtok i sak 118/16 at «Kommunen skal videreføre satsning på lærlinger og det skal være minst en lærling pr. 500 innbygger».

Mål: Kommunen skal ha minimum 28 lærlinger.

Folkehelse og levekår

Redusere andel barn som lever i fattigdom

Noen barn vokser opp i familier med dårlig økonomi og opplever at de ikke har like gode muligheter som andre.

Kommunen skal bidra til at alle barn, uavhengig av inntekt, kan få en god oppvekst. Samtidig bør det arbeides for å redusere andelen barn som lever i fattigdom.

Barn i husholdninger med vedvarende lav inntekt,%	2016	2017	2018	2019
Modum	14,0	13,5	12,9	13,3
Landet	10,3	10,7	11,3	11,7

(Kilde Bufdir, statistikk for 2019 er siste tilgjengelige tall)

Mål: Lavere andel barn i husholdninger med vedvarende lav inntekt.

Frafall fra skole og yrkesliv skal reduseres

Andel uføretrygdete 18-67 år	2017	2018	2019	2020
Modum	11,9	13,0	13,5	14,1
Landet	9,8	10,1	10,5	10,6
Andel uføretrygdete 18-24 år				
Modum	1,7	2,2	3,1	3,2
Landet	1,5	1,6	1,8	1,8

I Modum er en høyere andel av befolkningen uføretrygdede sammenlignet med landsgjennomsnittet, og det har vært en kraftig økning de siste åra. Vi ser en mer moderat økning nasjonalt. Også blant de yngre aldersgruppene ser vi denne tendensen.

Mål: Andel uføretrygdede skal reduseres.

Øke antall ungdommer i fysisk aktivitet (budsjettvedtak pkt 9 g)

Modum er pilotkommune for utprøving av fritidskortet, som skal bidra til at all ungdom kan delta i aktiviteter. Det foreligger bevilgning for første halvår 2022. Kommunestyret ber om en sak som redegjør for erfaringene med ordningen, for behandling i hovedutvalg for kultur, i drett og livsglede i mai og kommunestyret i juni.

Modum kommune skal legge til rette for nærturer og hverdagstrim. Kommunen skal støtte opp om nærmiljøtiltak og bidra til å legge til rette for egenorganisert aktivitet.

Mål: Andel ungdommer som er i daglig fysisk aktivitet

Samferdsel og kommunikasjon

Avkjøring til fylkesvei 287

- Kommunedelplan vedtas i 2022.

Kryssløsninger riksvei 350

- Arbeide videre for å få på plass nye kryssløsninger på Katfoss og ved Vikersund Nord.

Bedre kollektivtransporttilbud med buss og tog

- Samarbeide med fylkeskommunen om å få gjeninnført persontogtrafikk på Randsfjordbanen.

Økt gang/sykkelbruk

- Sykkelbruken skal være på landsgjennomsnittet mellom tettstedene i Modum i 2022.
- Samlet gang- og sykkelandel skal være på landsgjennomsnittet i 2022.

Omdømme og attraktivitet

Sysselsetting

Sysselsatte med	2017	2018	2019	2020
-bosted i Modum	6675	6827	6926	6737
-arbeidssted i Modum	5576	5736	5913	5756

Det har vært flere år med positiv utvikling i antall arbeidsplasser i Modum. I koronaåret 2020 ser vi imidlertid en nedgang.

Mål:

Økt antall sysselsatte med bosted i Modum.

Økt antall sysselsatte med arbeidssted i Modum.

Bredbånd

Det er bygd ut mye i de tettbygde strøkene i Modum, mens mange husstander utenfor tettbygde strøk ikke har tilbud om høyhastighetsbredbånd. I følge Nkoms dekningsoversikt for 2017 hadde 82 % over 100/10 Mbit/s. Dette har økt til 87 % i 2020.

Mål: 95 prosent bredbåndsdekning innen utgangen av 2023

Førstegangsetablerere (budsjettvedtak pkt 9 i)

Modum kommune skal bidra til at det til enhver tid er egnede og attraktive mindre boenheter tilgjengelig for førstegangsetablerere. I løpet av planperioden skal Modum kommune utarbeide boligutviklingsplan.

Mål: Øke andelen førstegangsetablerere som bosetter seg i Modum.

Økonomisk handlingsrom

Resultatgrad som sikrer sunn økonomi

Det anbefalte nivået på netto driftsresultat er 1,75 %. Måltallet må vurderes ut fra omfanget av lånefinansiering. En forutsetning om økt resultatgrad vil innebære at innsparingskravet for tjenestene vil øke tilsvarende. Økt resultatkrav foreslås innfaset over tid for å unngå en brå endring av driftsnivået. Det budsjetteres med et netto driftsresultat på 11,7 mill. kr i 2022, noe som tilsvarer 1 % av brutto driftsinntekter.

Måleindikator: Netto driftsresultat skal være minst 1 % og økes til 1,5 % i perioden fram til 2027.

Forsvarlig gjeldsutvikling

I Modum har netto lånegjeld over flere år ligget på i underkant av 40 % av driftsinntektene. For 2020 var tallet 54,1 %. På landsbasis har lånegjelden i samme periode hatt en økning, og utgjorde i 2020 101,6 % av driftsinntektene. I 2020 utgjorde netto finansutgifter 3,3 % av driftsinntektene.

For å sikre økonomisk handlefrihet bør Modum fortsatt ha lav gjeldsgrad.

Det budsjetteres med netto finansutgifter på 33,3 mill. kr i 2022. Dette tilsvarer 2,9 % av brutto driftsinntekter. Det budsjetteres med et låneopptak til investeringer som gjennomsnittlig utgjør 130,7 mill. kr pr. år.

En relativt stor del av investeringene er innenfor selvkostområdet, og finansieres av gebyrinntekter.

Måleindikatorer:

- *Netto lånegjeld skal utgjøre mindre enn 75 % av brutto driftsinntekter.*
- *Netto finansutgifter skal ikke overstige 5 % av driftsinntektene.*
- *Lånefinansierte investeringer skal over tid ikke overstige 70 millioner kroner pr år.*

Tilstrekkelige økonomiske reserver

Økonomiske reserver setter kommunen i stand til i større grad å håndtere svingninger. Det er generelt anbefalt at kommunene bør ha et disposisjonsfond over 8 %. God arbeidskapital/likviditet sikrer evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller.

I 2020 utgjorde disposisjonsfond 6,8 % av brutto driftsinntekter. I økonomiplanperioden er det lagt opp til å overføre 10 mill. kr til investeringer årlig, mens rest av netto driftsresultat avsettes til disposisjonsfond.

Arbeidskapital i prosent av brutto driftsutgifter lå for Modum på 13,0 %, mens landet hadde 23,1 %.

Måleindikator:

- *Disposisjonsfond skal utgjøre minst 8 % av brutto driftsinntekter.*
- *Arbeidskapital skal ligge på nivå med landsgjennomsnittet.*

Mål for sentraladministrasjonen

Tilpasning av tjenestetilbudet

Utvikle tjenestetilbudet i samsvar med endringene i befolknings sammensetningen.

Mål:

Publikum, politikere og ansatte kan være selvhjulpne i døgkontinuerlige og selvforklarende løsninger der sikker og lett tilgang, raske svar og tilgjengelighet er stikkord.

Måleindikator:

- *Andelen kommunale skjemaer som er digitalt tilgjengelige, økes i økonomiplanperioden 2022-2025*
- *Antall elektroniske forsendelser skal økes fra 0,7 til 1,0 pr. innbygger*

Attraktivitet og omdømme

Mål:

Tomtereserven skal alltid kunne fange opp etterspørsel etter byggeklare næringstomter

Måleindikator:

- *Antall ledige salgsklare næringstomter*

Andre områder:

Mål:

Sykefraværet i sentraladministrasjonen reduseres til 4 % i løpet av økonomiplanperioden 2022-2025.

Mål for undervisningssektoren

Videreutvikle et godt læringsmiljø og fortsette positiv utvikling innen læringsutbytte.

Måleindikator:

- *Andelen elever som presterer på laveste nivå ved de nasjonale prøvene reduseres over tid.*
- *Andelen elever som presterer på høyeste nivå ved de nasjonale prøvene økes over tid.*
- *Elevers grunnskolepoeng (karaktersummen ved grunnskolens avslutning) viser en positiv utvikling over tid.*
- *Andelen elever som trives, opplever mestring og medvirkning (målt i Elevundersøkelsen) økes over tid.*
- *Ingen elever opplever mobbing (målt i Elevundersøkelsen).*

Modumbarnehagene bygger kompetanse for livsmestring

Måleindikator:

- *Det skal, gjennom Foreldreundersøkelsen, være stabilt høy tilfredshet ved:*
  - *Relasjon mellom barn og voksen*
  - *Barnets trivsel*
  - *Generell tilfredshet*
- *Det skal ikke oppleves krenkelser eller mobbing i Modumbarnehagene.*
- *Barnehagetilbudet er så godt at færre barn har behov for spesialpedagogisk hjelp.*
- *Deltagelse i Modumbarnehagene er over tid stabilt over 90 %.*
- *Andel pedagoger i barnehagene øker.*

Andre områder:

Sykefraværet i undervisningsetaten går ned fra 8 % i 2020 til under 7 % i 2022.

Mål for helse- og sosialsektoren

Innbyggerne skal få rett tilbud til rett tid

Tiltakene dimensjoneres og differensieres etter tiltakstrappa og prinsipper for best effektive omsorgsnivå (BEON) innen helse- og omsorg. Utvikle tiltak som styrker innbyggernes mestring av helse og egen livssituasjon.

Måleindikatorer:

- *Andel eldre som bor i eget hjem.*
- *Dekningsgraden på heldøgns omsorgsplasser på linje med gjeldende landsgjennomsnitt.*
- *Utvikling i frivillig innsats innen helse og omsorg.*
- *Brukerundersøkelser*

Flere innbyggere deltar i utdanning, arbeid eller sosial aktivitet

Motvirke utenforskap og sosiale forskjeller gjennom deltakelse i utdanning, arbeid og meningsfull aktivitet.

Måleindikatorer:

- *Flere innbyggere i arbeidsdyktig alder har ordinært arbeid.*
- *Flere innbyggere deltar i meningsfylt aktivitet.*
- *Andel innbyggere som mottar uføretrygd .*
- *Andel innbyggere som fullfører videregående utdanning.*

Tidlig og koordinert innsats for barn, unge og deres familier

Barn og unge og deres familier skal oppleve at det er enkelt å få hjelp. Hjelpen skal gis så tidlig som mulig og være godt koordinert. Familiens Hus vil være et virkemiddel.

Måleindikatorer:

- *Barn, unge og familier opplever at de blir godt ivaretatt av hjelpetjenestene.*
- *Modell for bedre tverrfaglig innsats (BTI) benyttes systematisk for å oppdage og følge opp utsatte barn, unge og deres familier*
- *Færre barn i lavinntektsfamilier*
- *Flere eier eget hjem*

Mål for kultursektoren

Søke om støtte fra nasjonale stønadsordninger slik at kommune kan legge til rette for ferieaktiviteter for barn og ungdom gjennom hele året

Måleindikator:

Flere tilbud og deltakere på ferietilbudene enn i 2021.

Profilere og markedsføre etatens tilbud til kommunens innbygger med et mål om å ha en publikumsoppslutning som i 2019 (250 000 besøk/brukere)

Måleindikatorer: Antall arrangementer skal være minst 200 og besøkende/brukere skal være minst 250 000 personer.

Andre områder:

Sykefraværet i kulturetaten skal reduseres til 4 % i løpet av økonomiplanperioden 2022-2025.

Mål for teknisk sektor

Entreprenører og husbyggere skal møte en imøtekommende, løsningsorientert og høyt kvalifisert plan- og byggesaksavdeling som effektivt håndterer forvaltningsaker.

I henhold til plan- og bygningsloven § 25-1 har kommunen plikt til å føre tilsyn. Tilsyn er å påse at bestemmelser i plan- og bygningsloven følges.

Det er vedtatt en tilsynsstrategi for Modum kommune. Bakgrunn for å føre tilsyn er å ha gode bygg og redusere samfunnsmessige kostnader som følge av byggefeil.

Måleindikator:

Det skal gjennomføres tilsyn med minst 15 % av antall byggesaker per år. Modum kommunes tilsynsplan skal revideres i 2022.

All saksbehandling skal gå så raskt som mulig. Det skal gis beskjed snarest mulig dersom en søknad ikke er fullstendig. På saker som kan ta lengre tid enn tre uker, skal søker ha beskjed om hva som er årsaken, og tidsperspektiv på behandlingstid. (særlig reguleringsaker og fradelingssaker).

Måleindikatorer: Kostrastatistikk og detaljert saksbehandlingsstatistikk.

Modum kommune skal som planmyndighet aktivt bidra til utvikling av nye boligområder som kan realiseres enten av private utbyggere eller i offentlig regi.

For å tilrettelegge for økt bosetting og attraktivitet skal det foreligge byggeklare tomter og leiligheter for salg.

Måleindikator:

- *Det etableres minst 50 nye boenheter pr. år.*

Modum kommune skal som planmyndighet, aktivt bidra til utvikling av nye boligområder med boløsninger som er tilpasset ulike behov, og stille krav i planer som ivaretar sirkulær økonomi.

Mål for verdibevarende vedlikehold av kommunale formålsbygg

Modum kommunes eiendomsforvaltning skal sikre at bygningsmassen utvikles i takt med endrede funksjonelle behov og at det utøves et verdibevarende vedlikehold.

Måleindikator:

- *Det aksepteres ikke dårligste tilstandsgrad 3 på bygningsdeler eller funksjoner.*
- *Alle kommunale formålsbygg skal være tilstandsvurdert.*

Andre områder:

Sykefraværet i teknisk etat reduseres til under 6,9 % i løpet av økonomiplanperioden 2022-2025.

Vedlegg 6: Budsjettpremisser/tekniske forutsetninger

Utenfor etatene:

- Renter: 3 måneders NIBOR settes til 1 %.
- Lån avdras over 20 år
- Lønnsvekst settes til 3,2 %

Sentraladministrasjonen:

- Utgifter til legetjenesten settes lik foreslått budsjett for legevakt og likt nivå på tilskudd til fastleger som i 2021.
- Utgifter til lisenser er usikre og kan gi økte utgifter.
- Politisk møtevirksomhet forutsettes tilsvarende budsjett 2021.
- Det settes ikke inn vikar ved fravær.

Undervisning:

- Det er budsjettert med 8 flere plasser i de kommunale barnehagene, og 2 i de private i 2022.
- Grunnskolene har et relativt stabilt antall elever inneværende skoleår, men det forventes noen færre elever fra skolestart 2022.
- Antall gjesteelever forventes å være på om lag samme nivå som 2021.
- SFO-tilbudet er tenkt videreført på samme nivå som i 2021.

Helse og sosial:

- Nedbemanning blir effektivert til bestemt tid.
- Stabilt antall plasseringer i Barnevernet
- Samme nivå på antall sosialhjelpsøkere i 2021
- Økt antall brukere i Kvalifiseringsordningen
- Bosetting av 14 flyktninger
- Antall tunge brukere på samme nivå som i 2021
- Antall BPA på 2021 nivå

Kultur:

- Besøkstall for sektorens virksomheter skal være på 2019-nivå.
- 80% av alle barn/ungdom i Modum skal ha tatt i bruk Fritidskortet

Teknisk:

Flere budsjettforutsetninger er basert på anslag og vil være avhengig av klima, uforutsette hendelser og etterspørsel som ikke lar seg forutse.

- Det er forutsatt samme fastpris for kjøp av elektrisk kraft på 25 øre/kWh, som i 2021. En økning på 1 øre/kWh utover dette gir en økt kostnad på 100 000 kr/år.

- Inntekter for byggesak, plan og oppmåling tar utgangspunkt i nivå omsetning før korona pandemien.
- Det er under formålsbygg budsjettert med en husleie til MBF, som skal dekke deres kapitalkostnad for lån på bygg som ble overtatt pr. 1.5.2020 overtatt med 2,795 mill. kr.
- Forsterket renhold knyttet til smittevern videreføres ikke i 2022.
- Det opprettes en ny stilling som prosjektingeniør for å møte gjennomføringen av investeringsprosjekter innenfor vann og avløp.
- Det er budsjettert med 25 runder til brøyting og 10 runder med strøing.

Vedlegg 7: Kommunestyrets vedtak 10.12.21 sak 169/21 Budsjett 2022- Økonomiplan 2022-2025

1. Med forbehold om Stortingets vedtak om skattøre, vedtas følgende satser for 2022:
  - Inntektsskatt for personlige skatteyttere: 10,95 %
  - For 2022 skal det skrives ut eiendomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum. Jf. Eiendomsskattelovens § 3 bokstav c. Videre skrives det ut eiendomsskatt på næringsdelen (bygning og grunn) i de tidligere skattlagte verk/bruk, jf. andre ledd i overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§3 og 4. Eiendomsskatt utgjør 0,7 % av takstverdien.

2. Budsjett 2022 og økonomiplan 2022-2025 vedtas slik det framgår av rådmannens forslag med vedlagt talldel:
  - Bevilgningsoversikt – drift
  - Bevilgningsoversikt – investering
  - Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

3. Betalingssetter 2022 fastsettes i henhold til økonomiplanens vedlegg 4 og 5.

4. Kommunestyret minner om at budsjettet er en bindende plan. Det forutsettes at formannskapet, hovedutvalgene og administrasjonen i tråd med gjeldende delegeringsreglement og økonomireglement styrer etter budsjettvedtakets intensjoner og påser at omdisponeringer samsvarer med dette.

5. Kommunen følger selvkostprinsippet ved beregning av årsavgift for vann og avløp. Det vil si at underskudd så vel som overskudd kan innhentes gjennom avgiftsendring i de påfølgende årene.

6. Kommunestyret godkjenner låneopptak i 2022 på 40 mill. kr til startlån (Husbanken) og 47,2 mill. kr til investeringer.

7. Kommunestyret anser kommunens likviditet som tilfredsstillende. Med normale løp for inntekter og utgifter, samt sikring av finansiering før oppstart av investeringsprosjekter, vil likviditetssituasjonen få tilfredsstillende utvikling i budsjettåret.

8. Mål for økonomiplanperioden vedtas i henhold til vedlegg 6, med noen endringer som kommer under.

9. **Sentraladministrasjonen**
a. Lærlinger:

Stille klare krav om lærlinger hos bedriftene som leverer bygg/tjenester til Modum kommune.

b. Nærværsarbeid:

Kommunestyret ønsker at det etableres felles rutiner for oppfølging rundt ansatte med sykefravær. Ansatte i Modum Kommune skal kunne forvente systematisk og god oppfølging uavhengig av arbeidssted, og hvem som har personalansvaret.

c. Utvikling:

Kommunestyret ønsker å jobbe med utvikling av hvordan kommunen er organisert, og inviterer til drøfting av utvalgsstruktur.

d. Innbyggjerservice:

Det er viktig å fortsette og utvikle servicenivået i kommunen med rask respons (eks. autorespons) og raskt svar på alle henvendelser.

e. Fairtrade

Gjennom å være en Fairtrade-kommune skal Modum bidra til rettferdig og bærekraftig handel.

På grunn av bortfall fra Norad støtte til Fairtrade Norge, innføres en årlig kontingent, differensiert etter kommunestørrelse.

Fairtrade Norge tilbyr kvartalsvise nettverksmøter, kommunikasjonsressurser og faglig input.

Det bevilges midler til kontingent for året 2022 i Fairtrade Norge, 4.800 kr, samt til tiltak for å øke kunnskapen om fairtrade i kommunen.

Kostnad: kr. 7 000

f. Under kap.1 Innledning – Mål og satsingsområder for planperioden

Tillegg:

Alle sektorene skal gjennom planer og daglig drift bidra til at Modum er en bærekraftig kommune. Bærekraftig utvikling har tre dimensjoner som er gjensidig avhengig av hverandre: økonomisk bærekraft, miljømessig bærekraft og sosial bærekraft.

g. Under kap.1.2 Folkehelse og levekår

Tillegg:

Øke antall ungdommer i fysisk aktivitet.

Modum er pilotkommune for utprøving av fritidskortet, som skal bidra til at all ungdom kan delta i aktiviteter. Det foreligger bevilgning for første halvår 2022. Kommunestyret ber om en sak som redegjør for erfaringene med ordningen, for behandling i hovedutvalget for kultur, idrett og livsglede i mai og kommunestyret i juni.

h. Modum kommune skal legge til rette for nærturer og hverdagstrim. Kommunen skal støtte opp om nærmiljøtiltak og bidra til å legge til rette for egenorganisert aktivitet.

Måleindikator: Andel ungdommer som er i daglig fysisk aktivitet.

i. Under kap.1.4 Omdømme og attraktivitet

Tillegg:

Modum kommune skal bidra til at det til enhver tid er egnede og attraktive mindre boenheter tilgjengelig for førstegangsetablerere. I løpet av planperioden skal Modum kommune utarbeide en boligutviklingsplan.

Måleindikator: Øke andelen førstegangsetablerere som bosetter seg i Modum.

j. Formannskapets disposisjonspost økes med kr. 498.000.-

10. Undervisning

g. Vi øker budsjetttramma for 2022.

Dette er starten på en kursendring. Hovedutvalget får en sak der det settes en opptrappingsplan, med mål om at behovene innen grunnleggende ferdigheter blir imøtekommet.

h. Intensiv opplæring

Kr. 1.000.000,- til intensiv opplæring for 1.- 4. trinn fra 01.08.2022 – 31.12.2022 (kr. 1.824.000 i helårsvirkning).

i. Nye læreplaner ble tatt i bruk fra skoleåret 2020/2021. Rådmannen har avsatt kr. 1.000.000,-, og vi ønsker å styrke budsjettet ytterligere.

Vi øker tilskudd til læremidler med kr. 500.000,-

j. Spesialundervisning

kr. 1.150.000,- for å styrke 5. – 10. trinn.

k. Skolefritidsordningen (SFO)

Kr. 500.000,- til SFO (Foreldrebetalingen reduseres med kr. 500 000 i forhold til rådmannens budsjettforslag). Prisene skal maksimalt økes med 8 % i budsjettet for 2022. Punktet skal justeres i henhold til vedtatt statsbudsjett.

l. Disposisjonspost kr. 150.000,-

11. Helse og sosial

b. Livsgledehem for eldre

4. Sak om Livsgledehjem for eldre skal først opp i hovedutvalget for Helse og sosial og deretter opp i Kommunestyret.
  5. Avsatte midler fra 2021 videreføres i 2022.
  6. I tillegg til dette settes det av kr 300.000,- i 2022, for oppstart andre halvår 2022.
- c. Hjemmebaserte tjenester økes med kr 1.000.000,-, jamfør Helse- og omsorgsplan, revidert 2021, og andre videreutviklingstiltak.
- c. Rus og psykiatri
Modum kommune skal ha et forsvarlig tilbud innen rus og psykiatri, jamfør ROS-analyse foretatt v/Geithusberga.
- d. Utredning om Frydenberg
Kommunestyret gjorde under sak 116/20 – Budsjett 2021 følgende vedtak (punkt 10, f.):
I løpet av 2021 skal det utredes om rehabiliteringstilbudet på Frydenberg kan flyttes, med sikte på at det organiseres opp mot Vikersund bo- og dagsenter og/eller Modumheimen.
Utredningen er ikke gjennomført. Det fremmes følgende tillegg til utredningen:
*Modum kommune trenger et godt rehabiliteringstilbud, som gjør at folk kan vende tilbake til arbeid og/eller ha et godt og aktivt liv med bolig hjemme, så lenge som mulig. Det er spesielt viktig å være rustet med et godt rehabiliteringstilbud inn mot eldrebølgen som treffer kommunen. Modum har et meget godt rehabiliteringstilbud innen sine grenser, Vikersund Bad Rehabiliteringssenter. Institusjonen har et ideelt formål og er en del av det offentlige helsetjenestetilbudet gjennom sin avtale med Helse Sør-Øst. Som ledd i utredningen om Frydenberg tas det kontakt med Vikersund Bad for å avklare om og under hvilke forutsetninger **rehabiliteringsdelen** av Frydenberg-tilbudet kan ivaretas gjennom samarbeid med Vikersund Bad. Den øvrige del av tilbudet ved Frydenberg vurderes opp imot Vikersund bo- og dagsenter og/eller Modumheimen. Utredningen om Frydenberg ferdigstilles innen 01.04.22.*
- e. Kommunale boliger.
Flere kommunale boliger står tomme i lengre perioder (tomgangsleie). Det bør utarbeides en langsiktig arealbruksplan i løpet av første halvår i 2022 for Helse og sosial basert på fremtidige behov, driftsform, bemanningssituasjon og satsingsområder innen sektoren.

12. Teknisk

- b. Byggesaksgebyrene holdes på samme nivå som i 2021.

Byggesaksavdelingen får tilført kr 1.000.000,- pr. år i øremerkede midler til arkivering av byggesaksarkivet.

Dette tas fra ekstraordinært utbytte fra kraftsektoren.

Dette gjelder for årene 2022, 2023 og 2024.

c. 7.1 Mål for teknisk sektor

1. Endres fra:

Entreprenører og husbyggere skal møte en imøtekommende, og høyt kvalifisert byggesaksavdeling som effektivt håndterer forvaltningssaker.

Endres til: Entreprenører og husbyggere skal møte en imøtekommende, løsningsorientert og høyt kvalifisert plan- og byggesaksavdeling som effektivt håndterer forvaltningssaker.

All saksbehandling skal gå så raskt som mulig. Det skal gis beskjed snarest mulig dersom en søknad ikke er fullstendig. På saker som kan ta lengre tid enn tre uker, skal søker ha beskjed om hva som er årsaken, og tidsperspektiv på behandlingstid. (særlig reguleringsaker og fradelingsaker).

Målindikatorer: Kostrastestatistikk og detaljert saksbehandlingsstatistikk.

2. Nytt mål.

Modum kommune skal som planmyndighet, aktivt bidra til utvikling av nye boligområder med boløsninger som er tilpasset ulike behov, og stille krav i planer som ivaretar sirkulær økonomi.

2. Nytt avsnitt: Klimatilpasning bygg og anlegg.

Klimaet i Norge har alltid stilt strenge krav til planlegging, plassering, utforming, og vedlikehold av bygninger. Klimatilpasning vil si å ha kunnskap om lokalklima og byggeskikken på stedet. Uten en slik kunnskap er det vanskelig å foreta gode valg i den konkrete plan- og byggesak – først og fremst når det gjelder lokalisering, men også hva angår utforming og detaljering av bygninger og bygningsgrupper. Klimaendringene vil gi økt temperatur, mer nedbør og mer ekstremvær, noe som gjør at bygningskonstruksjonene må tåle større påkjenninger. For å møte endringene må nybygging utføres mer robust, og vedlikehold av eksisterende bygg må endres, enten i form av hyppigere vedlikehold eller andre tiltak. Kulturhistoriske bygninger er særlig sårbare på grunn av spesialiserte krav til vedlikehold og det faktum at de ofte er uerstattelige, ref. Miljødirektoratet.

I følge Klimaprofil for Buskerud så vil klimaendringer for Buskerud særlig føre til behov for tilpasning til kraftig nedbør og økte problemer med overvann; endringer i flomforhold og flomstørrelser; jordskred og flomskred.

Bygg, eiendom, infrastruktur og planverk må tilpasses klimaendringene. Hovedutvalget orienteres om status på arbeidet med klimatilpasning i forbindelse med tertialrapportering.

13. Næring og samferdsel

d. Kommunen skal arbeide aktivt for å legge til rette for grønn og bærekraftig

næringsutvikling, herunder handel og annen næring som fremmer sirkulærøkonomi.

- e. Det skal arbeides for å utvikle Modum videre som reiselivskommune, herunder vurdere Modums muligheter som hyttekommune. Vi bør vurdere samarbeid om markedsføring og destinasjonstilknytning.
- f. Kontingent for partnerskapsavtale med Universitetet i Sørøst-Norge (USN) tas innenfor ramma til Sentraladministrasjonen.

14. Kultur

- d. Fordelskort til Trivselsledere (TL- ledere) i barneskolene, og MOT- elever i ungdomsskolene i Modum, skal kunne benyttes alle ukedager på tilbud i Modum (innenfor skoleåret).
- e. Videreutvikling av BUA for å se på muligheten for større tilgjengelighet i hele kommunen, herunder vurdere etablering av tilbud i Geithus og/eller Åmot.
- f. Hovedutvalget får en evaluering av ordningen med Fritidskortet som sak i mai. Med mulig videreføring av et målrettet fritidskort settes det av kr. 300.000.-.

Tiltak	Kostnad	Inntekt
Fairtrade	7.000	
Livsgledehem for eldre	300.000	
Hjemmebaserte tjenester	1.000.000	
Intensivopplæring 1.-4. trinn	1.000.000	
Læremidler	500.000	
Spesialundervisning styrkes 5.-10. trinn	1.150.000	
SFO økes max 8%	500.000	
Disp. post undervisning	150.000	
Byggesak, øremerkes arkivering	1.000.000	
Eks. ordn, utbytte kraft		1.000.000
Fritidskort, barn og unge	300.000	
Mindre eiendomsskatt	2.291.000	
Statsbudsjett		5.396.000
Ned til 1% overskudd		2.300.000
Formannskapets disp. post.	498.000	
Sum	8.696.000	8.696.000

Bevilgningsoversikt drift

(tall i mill kr)	Regnskap	Oppr bud	Budsjett	Økonomiplan		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1. Rammetilskudd	-445,2	-407,030	-436,828	-436,8	-436,8	-436,8
2. Inntekts- og formuesskatt	-350,20	-415,447	-428,572	-428,6	-428,6	-428,6
3. Eiendomsskatt	-23,90	-20,265	-20,040	-20,0	-20,0	-20,0
4. Andre generelle driftsinntekter	-41,10	-19,135	-15,133	-15,1	-15,1	-15,1
5. Sum generelle driftsinntekter	-860,4	-861,877	-900,573	-900,5	-900,5	-900,5
6. Sum bevilgninger drift, netto	816,0	803,314	856,573	855,0	851,8	845,3
7. Avskrivninger	50,3	50,400	50,400	50,4	50,4	50,4
8. Sum netto driftsutgifter	866,3	853,714	906,973	905,4	902,2	895,7
9. BRUTTO DRIFTSRESULTAT	5,9	-8,163	6,400	4,9	1,7	-4,8
10. Renteinntekter	-9,6	-11,500	-11,700	-11,7	-11,7	-11,7
11. Utbytter	-24,8	-16,300	-17,300	-17,3	-17,3	-16,3
12. Gevinst/tap på finansielle omløpsmidler	0,0	-				
13. Renteutgifter	19,4	26,700	21,700	22,4	22,9	25,3
14. Avdrag på lån	41,8	48,300	39,600	40,0	44,4	53,7
15. Netto finansutgifter	26,8	47,200	32,300	33,4	38,3	51,0
16. Motpost avskrivninger	-50,3	-50,400	-50,400	-50,4	-50,4	-50,4
17. NETTO DRIFTSRESULTAT	-17,6	-11,363	-11,700	-12,1	-10,4	-4,2
Disponering/dekning av netto driftsresultat:						
18. Overføring til investering	13,9	10,000	10,000	10,0	10,0	10,0
19. Netto avsetninger/bruk bundne driftsfond	4,0	-2,350	-2,650			
20. Netto avsetninger/bruk disposisjonsfond	-0,3	3,713	4,350	2,1	0,4	-5,8
21. Dekning av tidligere års merforbruk						
22. Sum disp./dekn. netto driftsresultat	17,6	11,363	11,700	12,1	10,4	4,2
23. Fremført til inndek senere år (merforbruk)						

mill. kr		Regnskap	Oppr. Bud	Budsjett	Økonomiplan		
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Fellesposter	Ramme	2,1	27,045	47,298	47,3	47,3	47,3
Sentraladministrasjon	Ramme	54,4	53,677	74,890	74,3	74,4	74,3
Undervisning	Ramme	276,7	267,661	274,793	274,8	274,8	274,8
Helse og sosial	Ramme	398,7	382,640	384,824	384,8	384,8	384,8
Kultur	Ramme	25,8	23,431	22,511	22,5	22,5	22,5
Teknisk	Ramme	58,3	48,860	52,257	51,3	48,0	41,6
Sum	Ramme	816,0	803,314	856,573	855,0	851,8	845,3

Bevilgningsoversikt investering

mill.kr	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2021	2022	2023	2024	2025
1. Investeringer i varige driftsmidler	77,7	67,0	115,6	225,5	248,5
2. Tilskudd til andres investeringer	4,5	2,0	0,5	0,5	0,5
3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
4. Utlån av egne midler	0,0				
5. Avdrag på lån	0,0				
6. Sum investeringsutgifter	85,2	72,0	119,1	229,0	252,0
7. Kompensasjon for merverdiavgift	11,8	8,3	11,2	27,1	27,1
8. Tilskudd fra andre	2,3	0,0	2,0	0,3	7,3
9. Salg av varige driftsmidler	10,0	5,0	5,0	5,0	5,0
10. Salg av finansielle anleggsmidler					
11. Utdeling fra selskaper					
12. Mottatte avdrag på utlån av egne midler		1,5	1,5	1,5	1,5
13. Bruk av lån	51,1	47,2	89,4	185,1	201,1
14. Sum investeringsinntekter	75,2	62,0	109,1	219,0	242,0
15. Videreutlån	30,0	40,0	40,0	40,0	40,0
16. Bruk av lån til videreutlån	-30,0	-40,0	-40,0	-40,0	-40,0
17. Avdrag på lån til videreutlån	10,5	11,0	11,0	11,0	11,0
18. Mottatte avdrag på videreutlån	-10,5	-11,0	-11,0	-11,0	-11,0
19. Netto utgifter videreutlån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
20. Overføring fra drift	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
21. Netto avsetninger/bruk av bundne investeringsfond					
22. Netto avsetninger/bruk av ubundet investeringsfond					
23. Dekning av tidligere års udekket beløp					
24. Sum overføring fra drift og netto avsetninger	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
25. Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

		Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
(tall i mill kr)		2021	2022	2023	2024	2025
Sentraladm	Digitalisering	4,8	4,6	4,6	4,6	4,6
	Næringsområder og samferdsel	10,0	0,0	10,0	10,0	10,0
Undervisning	Skolebygg		4,7	20,0	100,0	100,0
Kultur	Teknisk utstyr		1,3			
Teknisk	Anleggslista	9,1	5,0	5,0	5,0	5,0
	Veianlegg/gangvei	4,0	5,0	5,0	5,0	5,0
	Biler og maskiner	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
	Rådhus fasadeutbedring		7,0	7,0		
	Familiens hus oppussing 1. etg.	11,0	5,0	5,6		
	Øvrige formålsbygg	8,5	7,0	7,0	19,0	19,0
	Ny bru Geithus	26,0				
	ROS-tiltak	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
	Bårud renseanlegg		10,0	20,0		
	Reservevannskilde	1,0	1,0	20,0	50,0	90,0
	Vann- og avløpsnett		12,9	7,9	28,4	11,4
Sum investeringer		77,70	67,0	115,6	225,5	248,5

Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

mill.kr	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplan		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Investeringslån 01.01	759	859,7	790,3	797,9	847,3	988
Lånoptak	142,5	51,1	47,2	89,4	185,1	201,1
Betalte avdrag	41,8	120,5	39,6	40	44,4	53,7
Investeringslån 31.12	859,7	790,3	797,9	847,3	988	1135,4
Videreutlån 01.01	126	139,3	158,8	187,8	216,8	245,8
Lånoptak	30	30	40	40	40	40
Betalte avdrag	16,7	10,5	11	11	11	11
Videreutlån 31.12	139,3	158,8	187,8	216,8	245,8	274,8

Fellespunkter fra budsjettforhandlinger mellom de politiske partiene i kommunestyret.

[Fra Miljøpartiet de grønne og Sosialistisk Venstreparti sitt budsjettforslag](#)

Punkt 5: Modum som Fairtrade-kommune

Punkt 13: Det skal utredes en ordning for å gi ungdom lettere tilgang til boligmarkedet herunder hvordan kommunen kan stille som garantist for egenkapitalen.

Punkt 17: «Bibliotekjenesten skal prioriteres som forebyggende arena, møteplass og gratistjeneste for publikum. (...)» Saken oversendes til hovedutvalget for Kultur, idrett og livsglede.

Punkt 18: Det skal utredes forbud mot avfyring av privat fyrverkeri i kartfestede lokale soner i kommunen. På bakgrunn av dette vedtas en lokal forskrift. Forskriften skal gjennom bestemmelser om forbudssoner bidra til vern av liv, helse, miljø eller materielle verdier. Det skal også vurderes kostander ved eventuelt fyrverkeri i kommunal regi som erstatning for privat bruk, herunder bruk av mer miljøvennlige alternativer, som eksempelvis bruk av lydløst fyrverkeri og lasershow.

Punkt 19: Ved alle nye kunstgressanlegg og ved vedlikehold og rehabilitering av eksisterende anlegg, skal det vurderes miljøvennlige alternativer til gummigranulat. Dette gjelder både offentlige og private anlegg. Disse alternativene skal inkludere miljø- og kostnadsberegninger.

[Fra Arbeiderpartiets budsjettforslag](#)

Videreutvikle **trepartssamarbeidet** som verktøy for å drive videreutviklings- og omstillingsarbeid i kommunen, etter modell fra Fagforbundet.

«Tilby ungdom fra 16 år sommerjobb/jobbtrening i Modum kommune.» Kommunestyret ber om at saken går til hovedutvalget for Kultur, idrett og livsglede og hovedutvalget for Helse- og sosial, for deretter å sendes videre til formannskapet.

Kommunestyret ber om en sak der Modum kommune skal undersøke mer rundt

Miljøfyrtårn-sertifisering. Saken sendes ut til alle hovedutvalg og til kommunestyret.

[Felles utarbeidet:](#)

Det er et mål å utvide/styrke **syns- og hørselskontaktens** stilling i forbindelse med utviklingen av Familiens Hus, gjerne utover den prosentstillingen som foreligger per dags dato.

Det er tverrpolitisk enighet om å se på bruken av **vikarmidler** i helse- og sosialetaten.

Kommunestyret ber hovedutvalget for helse- og sosial om å komme tilbake til

kommunestyret med en sak, herunder bemanningssentralen og bemanningsnorm. I **omstillingsprosesser** er det viktig at det er åpenhet, blir gitt god informasjon og kommunikasjon, slik at prosessen blir forutsigbar for alle parter.

Vedlegg 8: Økonomisk oversikt drift

Økonomisk oversikt - drift	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter			
1 Rammetilskudd	436.828.000,00	436.828.000,00	450.011.635,00
2 Inntekts- og formuesskatt	411.472.000,00	411.472.000,00	389.258.953,54
3 Eiendomsskatt	20.040.000,00	20.040.000,00	18.973.667,21
4 Andre skatteinntekter	17.100.000,00	17.100.000,00	17.400.500,00
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	15.133.000,00	15.133.000,00	17.452.742,00
6 Overføringer og tilskudd fra andre	95.740.000,00	95.740.000,00	137.201.537,94
7 Brukerbetalinger	45.210.000,00	45.210.000,00	42.492.397,13
8 Salgs- og leieinntekter	77.398.000,00	77.398.000,00	65.751.586,40
9 Sum driftsinntekter	1.118.921.000,00	1.118.921.000,00	1.138.543.019,22
Driftsutgifter			
10 Lønnsutgifter	583.584.000,00	583.380.000,00	629.986.730,26
11 Sosiale utgifter	147.245.000,00	147.190.000,00	182.108.915,69
12 Kjøp av varer og tjenester	239.184.000,00	239.443.000,00	238.405.795,26
13 Overføringer og tilskudd til andre	104.908.000,00	104.908.000,00	68.498.716,03
14 Avskrivninger	0,00	0,00	0,00
15 Sum driftsutgifter	1.074.921.000,00	1.074.921.000,00	1.119.000.157,24
16 Brutto driftsresultat	44.000.000,00	44.000.000,00	19.542.861,98
Finansinntekter			
17 Renteinntekter	11.700.000,00	11.700.000,00	4.500.115,76
18 Utbytter	17.300.000,00	17.300.000,00	6.499.731,69
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0,00	0,00	0,00
20 Renteutgifter	21.700.000,00	21.700.000,00	17.154.500,37
21 Avdrag på lån	39.600.000,00	39.600.000,00	44.595.185,00
22 Netto finansutgifter	-32.300.000,00	-32.300.000,00	-50.749.837,92
23 Motpost avskrivninger	0,00	0,00	0,00
24 Netto driftsresultat	11.700.000,00	11.700.000,00	-31.206.975,94
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:			
25 Overføring til investering	-10.000.000,00	-10.000.000,00	0,00
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	1.750.000,00	1.750.000,00	-643.774,67
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-3.450.000,00	-3.450.000,00	0,00
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	0,00	0,00	0,00
28 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0,00	0,00
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-11.700.000,00	-11.700.000,00	-643.774,67
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,00	0,00	0,00